

**ZA DAN REPUBLIKE
ČESTITAJO
DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM**

**SKUPŠČINA OBČINE
DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE
SAMOUPRAVNE INTERESNE
SKUPNOSTI
UREDNIŠTVO SAVINJSKI OBČAN
ŽALEC**

Celje - skladišče
D-Per
III 5/1984

1119841018.11

COBISS

SAVINJSKI OBČAN

Leto VII
Številka 11
November 1984

»SAVINJSKI OBČAN« izdaja Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Žalec

Uredniški odbor: Venčeslav Satler (glavni urednik), Janez Kroflič (odgovorni urednik), člani: Marjan Golob, Jože Golič, Franc Izlakar, Vera Kalčič, Jernej Koštomaj, Cveta Mikuz, Kristjan Markovič, Mojca Nahtigal; Irena Terglav, Breda Verstovšek in Milan Zolnir.

Novinar: Irena Jelen. Tajnica in vodja dopisništva: Vlada Cerovšek.

Lektor: Anka Krčmar
Naslov uredništva: Žalec, Heroja Staneta 1, telefon 710-671
Grafična priprava: Savinjski občan
Tisk: CGP Večer Maribor
Naklada: 11.000 izvodov
Po sklepu Republiškega sekretariata za infomiranje št. 421-1/72 je časopis »Savinjski občan« oproščen prometnega davka.

UGODNA ZUNANJETRGOVINSKA MENJAVA

TUDI PO DEVETIH MESECIH VISOKA RAST POSAMEZNIH EKONOMSKIH KATEGORIJ

Intenzivnejše vključevanje v mednarodno menjavo oziroma povečevanje konvertibilnega izvoza, rast proizvodnje, učinkovitejše gospodarjenje, krepitev reproduktivne sposobnosti gospodarstva in usklajeno gibanje vseh oblik porabe so cilji gospodarstva žalske občine za letošnje leto. Na osnovi devetmesečnih rezultatov lahko ugotovimo, da se resolucijska določila uresničujejo. Tako kot za pretekla obdobja velja tudi za to visoka rast posameznih kategorij gospodarjenja, kar je v veliki meri rezultat visoke rasti cen. Iz podatkov lahko razberemo, da se je v primerjavi s preteklim letom povečal celotni prihodek z indeksom 167, dohodek 166, porabljena sredstva 168, čisti dohodek 160, za razširitev materialne osnove 176, akumulacija 179, sredstva za reprodukcijo 165 ob šestodstotnem povečanju zaposlenih. Realna rast dohodka je tri odstotke, kar je skladno z resolucijo. Enako velja za fizični obseg proizvodnje, ki se je povečal za dva odstotka. Vse bolj pa je zaskrbljujoče povečanje zalog (19 %); kar

13,5 odstotka pa žalsko gospodarstvo namenja za obresti, kar je za 0,4 odstotka manj kot v polletju.

Najbolj ugodni so rezultati v zunanjetrgovinski menjavi, saj se je izvoz v primerjavi s preteklim letom povečal za 18 odstotkov, na konvertibilno tržišče pa celo za 35 odstotkov, kar je več kot je bilo načrtovano. Plan izvoza je bil do konca septembra uresničen že z 81 odstotki, razveseljivo pa je tudi, da je struktura izvoza ugodna in je v prid končnim izdelkom. Stopnja pokrivanja uvoza z izvozom znaša 167 odstotkov. Neugodna pa je struktura uvoza, saj je bilo uporabljenih 88,6 odstotka sredstev za uvoz reprovromateriala in le 11,4 odstotka za opremo, kar bo vplivalo na še večjo izrabljenost in zastarelost strojne opreme. Na to pa vpliva tudi slabša dohodkovna privlačnost konvertibilnega izvoza, majhen ostanek deviz in zato usmerjanje h kompenzacijskim poslom.

Akumulacija je rasla znatno hitreje kot dohodek in je njen delež v

dohodku 25 odstotkov, kar je precej več kot v polletju, za 20 odstotkov pa se je povečala rentabilnost, ki je, razen v kmetijstvu, gradbeništvu, gostinstvu, obrti in osebnih storitvah, v celotnem gospodarstvu ugodna. Na meji rentabilnosti je v tem obdobju poslovalo 19 TOZD, kar 13 pa jih ne dosega niti 0,5 %-ne stopnje rentabilnosti.

Izguba v občini znaša šest milijonov din, izkazujeta pa jo Sigma — TOZD Sanitarne stene v višini 230 milijonov starih dinarjev ter Ingrad-Gradbena operativa Žalec (396 milijonov starih dinarjev). V Sigmi se je izguba v primerjavi s polletjem precej zmanjšala, kar kaže na učinkovitost sprejetih sanacijskih ukrepov.

Izvršni svet in družbeno politične organizacije so ob obravnavi devetmesečnih rezultatov ocenile, da so rezultati ugodni, hkrati pa opozorili na nekatere negativne kazalce in prav tem bodo do konca leta namenili največ pozornosti.

Osrednja proslava v Šempetru

Osrednja proslava dneva republike združena z otvoritvijo prizidka osnovne šole Bratov Juhart in z odkritjem spominskega obeležja bratov Juhart bo 28. novembra 1984 ob 11. uri v Šempetru. Prizidek osnovne šole je bil zgrajen iz sredstev samoprispevka in pomeni za učence in kraj pomembno pridobitev, ki jim bo nudila dobre pogoje za vzgojno-izobraževalno delo.

Otvoritev mlekarnе

V počastitev dneva republike bo šestindvajsetega novembra slavnostna otvoritev regijske mlekarnе v Arji vasi. Slavnostni govornik, bo predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo in gozdarstvo Milan Kneževič, gostje pa si bodo ogledali še proizvodnjo v mlekarni. V ta namen bo sozd Hmezad organiziral tudi novinarsko konferenco.

Mlekarna je začela poskusno obratovati že junija in bo tako obratovala, vse do izgradnje čistilne naprave, ki jo bodo predvidoma zgradili v dveh letih.

Nov mejnik ob jubileju

DELA VCI JUTEKSA NAMENILI MILIJON DIN ZA BOLNIŠNICO

Kolektiv Juteksa je dan delovne organizacije in 45-letnica obstoja zaključil s srečanjem, na katerem so podelili priznanja zaslužnim delavcem, osnovnim šolam Žalec, Petrovče in Griže so podelili računalnike, za izgradnjo celjske bolnice pa so namenili sto milijonov starih dinarjev. Jože Cokan, predsednik centralnega delavskega sveta, in direktor Stane Rednak pa sta zbranim spregovorila o prehojeni poti in o sedanjih gospodarskih rezultatih Juteksa.

»Trije mejniki so za naš kolektiv še posebej pomembni. Leta 1961 smo kupili predilnico za juto, leta 1973 smo pričeli s proizvodnjo talnih oblog, pred štirimi leti pa smo se odločili za izgradnjo nove tovarne na Ložnici, kjer je že zgrajenih 12 tisoč kvadratnih metrov delovnih prostorov.« je dejal Jože Cokan; direktor Juteksa pa je ocenil sedanji gospodarski položaj in poudaril predvsem izvozno naravnost kolektiva. Na konvertibilno tržišče namreč v celoti prodajo proizvodnjo jute in okrog 200 tisoč kvadratnih metrov talnih oblog, ostalo pa predvsem v Sovjetsko zvezo. Ne zanemarjajo pa tudi domačih kupcev. Rezultati gospodarjenja po devetih mesecih so zelo ugodni, čeprav so se surovine precej podražile. »Vsa razpoložljiva sredstva bomo namenili za strojno opremo

nove tovarne, sicer pa smo že doslej vlagali izključno lastna sredstva,« je dejal Stane Rednak, ko je govoril o razvojnih načrtih.

V nadaljevanju srečanja so podelili plakete, ki so jih prejeli Ada Fabjan, Vasilija Kranjc in Drago Božič. Priznanja in zlate značke za 30 let dela v Juteksu so prejeli Ivica Gril, Karolina Krošelj, Elizabeta Mohorko in Ada Fabjan. Priznanja in srebrno značko so prejeli Anica Lednik, Ivanka Mastnak, Majda Podmanicki in Marija Kolar. Štefan Bednjanič, Anica Govejšek, Cveta Kelner, Jožica Magajne, Marko Matjaško, Mihael Robida, Marjan Goršek, Zofija Jelen, Silva Petek in Stanko Umek pa so prejeli bronasto značko. V Juteksu podeljujejo plaketo dela za najbolj uspešen obrat, tokrat jo je dobila tkalnica.

DVANAJSTA REVJA NARODNOZABAVNIH ANSAMBLOV

25. novembra se bodo na liboškem odru znova predstavili pevci in godci domačih in drugih krajev na tradicionalni reviji narodno-zabavnih ansamblov. Na prireditvi, ki jo skupaj z Zvezo kulturnih organizacij in Kulturno skupnostjo iz Žalca pripravljajo člani domačega Delavsko-prosvetnega društva Svoboda že dvanajstič zapovrstjo, se bo letos zvrstilo okrog 20 ansamblov. Sodelovali bodo vsi tisti, ki so se doslej že predstavili liboškim poslušalcem, hkrati pa so k sodelovanju pritegnili nekaj novih. Zaradi vse večjega števila prijav želijo prireditelji, tako je dejal eden glavnih organizatorjev revije Heri Kuzma, prikazati zlasti delo in dosežke domačih ansamblov, vsi novo priložili ansambli pa bodo morali opraviti krajšo avdicijo. Organizatorji namreč poleg števila nastopajočih želijo zagotoviti tudi določeno kvaliteto. Letos se bodo v dvorani Svobode, kjer bo zaradi obnove na voljo kakšnih 50 sedežev več kot doslej, predstavili in popestrili revijo še sodelavci celjskega žveplometa.

Pokrovitelj obeh predstav, ob 15. in ob 18. uri, bo tudi tokrat, kot vsa leta doslej, Keramična industrija Liboje. Poleg Zveze kulturnih organizacij, Kulturne skupnosti in domače Svobode pa so denar za to prireditev, ki je resnično presežila občinske lese in se uveljavila po svoji kvaliteti in obsegu, prispevali tudi delavci Mirošana, Lika, krajevne skupnosti Liboje in drugi.

Irena Jelen

Zlati ključ za Savinjo Šempeter

Pretekli teden je Savinja — TOZD Pohoštvu Šempeter na sejmu v Beogradu prejela nagrado ZLATI KLJUČ za najboljši pohoštveni program v letu 1984. Program imenovan K 3, je namenjen mladim, njegova prednost pa je v izvirnosti, funkcionalnosti in toplini, zato je pri domačih in tujih kupcih vzbudil veliko zanimanja. Kolektivu torej priznanje in čestitka za pomembno delovno zmagavo.

Direktor Juteksa Stane Rednak izroča računalnik ravnatelju osnovne šole Nade Cilensék Griže

VELEBLAGOVNICA

ŽALEC

nama

Da vas zima ne preseneti, se odpravite
po nakupih v Namo.

Bogata izbira toplih oblačil, obutve in vsega kar
potrebujete za smučanje, vas čaka v Nami.

PRODAJNI CENTER

LEVEC

Letne seje naj ne bodo zgolj formalnost

V teh dneh bodo v vseh sindikalnih sredinah potekale letne seje osnovnih organizacij sindikata. Na njih naj bi delavci temeljito ocenili uresničevanje nalog sindikalne organizacije in na podlagi teh ocen opredelili programske naloge za delovanje v prihodnje.

Določena stališča in navodila za pripravo sej so delavci prejeli iz republiških organov zveze sindikatov, da pa bi seje dejansko bile ocena objektivnih razmer in da ne bi bile zgolj formalnost, so tudi delavci

občinskega sveta zveze sindikatov opozorili na nekatera vprašanja, ki jih delavci ne bodo smeli zaobiti. Predvsem bo to opredelitev dela oziroma nedela sindikata, konferenc in koordinacijskih odborov, hkrati pa bodo morali na sejah oceniti, kako so v sindikatu uresničili program dela in kako se je sindikat vključeval v posamezne aktivnosti v organizacijah združenega dela in v širši družbeni skupnosti.

Posebej so delavci občinskega sindikalnega sveta opozorili na

sestavo finančnega načrta osnovnih organizacij za leto 85, obravnavanje problematike naraščanja bolezni, prehrane med delom in aktivnost v zvezi s sprejemanjem panožnih sporazumov.

Člani osnovnih organizacij naj bi letne konference izvedli do dvajsetega decembra, člani konferenc in koordinacijskih odborov pa do dvajsetega oziroma do tridesetega januarja prihodnjega leta.

Irena Jelen

NA NIZKI STOPNJI JE NAŠA ZAVEST

LETOS NAJVEČ POŽAROV V ZASEBNEM SEKTORJU

Občinska konferenca SZDL je v začetku meseca organizirala problemsko konferenco na temo OCENA POŽARNE OGROŽENOSTI—POMEMBEN ELEMENT NAŠE VARNOSTI z namenom, da oceni stanje na področju požarne ogroženosti. Z udeležbo delegatov in predstavnikov skupščine, izvršnega sveta in nekaterih družbenopolitičnih organizacij sklicatelj tudi tokrat ni bil zadovoljen, kar kaže na odnos do te pomembne problematike, ki vsako leto povzroča precejšnjo materialno škodo.

V letošnjem letu beležimo 13 požarov, ki so povzročili skoraj

12 milijonov din škode. Najpogostejši vzroki za nastale požare so slabe dimovodne naprave, malomarnost, in nepredvidnost kar kaže nizko zavest in usposobljenost posameznikov tako pri preprečevanju požarne ogroženosti. Ocene požarne ogroženosti pa so še vse preveč le dokument vloženi v mapo, ki pa nima nobene vrednosti, če nalog ne izvajamo v praksi. To velja še zlasti za krajevne skupnosti, hišne svete, občane in kmete kooperante. Zato so sprejeli sklep, da je potrebno s preventivnimi ukrepi prav njim nameniti v prihodnje največ pozornosti. Med sklepi smo zasledili opozorilo namenjeno

komiteju za SLO in DSZ Polzela, ki še vedno nima ocene požarne ogroženosti. Problem predstavlja tudi vzdrževanje gasilske tehnike, zato so predlagali ustanovitev servisne službe. Med drugim so delegati postavili zahtevo Dimnikarskemu podjetju, da mora urediti telefonski priključek in prostore za svojo dejavnost. Zaradi požarne ogroženosti so predlagali OZD SIP Sempeter in LJK Savinja ustanovitev gasilskega društva. Nazadnje pa so sklenili, da je v prihodnje potrebno več pozornosti nameniti vzgoji mladih, zato naj bi v osnovnih šolah ustanovili društva Mladi gasilec. jk

EMIL JUG PREJEL ZLATO ZNAČKO OBČINE

Emil Jug

Izvršni svet skupščine občine je sklenil, da podeli zlato značko občine Zalec bivšemu dolgoletnemu direktorju Tekstilne tovarne Prebold Emilu Jugu.

Na prijetni skromni svečanosti v prisotnosti predstavnikov skupščine občine, izvršnega sveta in občinskih družbenopolitičnih organizacij se je predsednik izvršnega sveta zahvalil Emilu Jugu za njegovo večletno vsestransko delovanje na nivoju družbenopolitične skupnosti.

Emil Jug je bil dolgoletni direktor Tekstilne tovarne Prebold, bil je uspešen gospodarstvenik v naši občini. Vrsto let ni samo vodil te delovne organizacije, bil je tudi družbenopolitično aktiven vodilni delavec z mnogo posluha za razreševanje mnogih težav preprostih ljudi v okolju, kjer je delal in živel. Kraj in ljudi, kjer je delal, je sprejel za svoje, imel ga je rad. Povedal nam je, da še vedno rad prihaja v občino, posebej v Prebold. Emil Jug je po odhodu v pokoj vse do sedaj opravljal vidne družbene funkcije v celjski regiji in širše, od dela v organih MŠ ZKS Celje, kjer je bil večkrat delovno zadolžen za spremljanje dela organov občinske organizacije ZK, do organov Ljubljanske banke. Tudi pri neprofesionalnem opravljanju nalog je imel vseskozi precej posluha za razreševanje zadev širšega družbenega pomena na območju naše občine.

Je zgleden primer pripadnosti okolju in ljudem, kjer je živel in delal, delal tako, da je ob svojem odhodu zaprl vrata lepo urejene tovarne.

Vera Orešnik-Juhart

Čistilno napravo že gradijo

Prihodno jesen bo ob Savinji v Kasazah nared prva faza čistilne naprave za 30.000 enot, katere vrednost bo po dosedanjih izračunih znašala 14 starih milijard.

Za izgradnjo tega potrebnega komunalnega objekta je bilo vse nared že konec lanskega leta, vendar so nekateri dileme o povezavi kanalizacijskih sistemov med Zalcem in Celjem, zaradi česar so bila potrebna ponovna preverjanja in posvetovanja, povzročile določen odmik začetka gradnje. Avgusta letos je bila po besedah strokovnega delavca Skupnosti za komunalno in ceste Franca Radiška končno podpisana pogodba z delavci Gradisa, ki bodo do začetka avgusta prihodnjega leta opravili toliko, da bo čistilna naprava začela poskusno obratovati, z montažnimi deli pa naj bi začeli že spomladi. Poskusno bo čistilna naprava obratovala do konca leta, vanjo pa bodo pritekale odplake iz Hmezadove mlekarne, deloma iz Kasaz in Petrovč ter iz Zalca. V naslednjih letih bodo čistilno napravo še dograjevali, tako da bo dosegla prvotno načrtovano zmogljivost, to je 60.000 enot. S tem bodo v občini vsekakor napravili precejšen korak v skrbi in prizadevanjih za čistejšo in bolj zdravo okolje.

Vrednost vseh del bo po dosedanjih izračunih od predvidenih 13,6 starih milijard znašala skupaj z izgradnjo ka-

nala med Arjo vasjo in Kasazami, kar so uresničili že lani, približno 18 starih milijard. Potreben denar združujejo območna in temeljna vodna skupnost, Samoupravna interesna skupnost za komunalno in ceste ter Hmezadova Mlekar- na. Le-ta bo svojo obveznost, dve stari milijardi, poravnala do konca leta oziroma ob začetku prihodnjega, Skupnost za komunalno in ceste je denar že nakazala, nekaj zaostanka pa je pri delavcih vodnega gospodarstva.

Ob tem osrednjem komunalnem objektu pa v občini niso dali na stran tudi primarne in sekundarne kanalizacije. Trenutno so na Skupnosti za komunalno in ceste začeli z lokacijskim postopkom za izgradnjo glavnega zbiralnika od Kasaz do Zalca, ki naj bi bil zgrajen do začetka poskusnega obratovanja čistilne naprave, v prihodnjih letih pa bodo nadaljevali z izgradnjo primarne kanalizacijskega omrežja proti Sempetru in Polzeli. Hkrati pa si v občini prizadevajo tudi za gradnjo posameznih vej sekundarnega omrežja, zlasti v Petrovčah, Zalcu ter med Zalcem in Ložnico.

Irena Jelen

Ivan Četina je opozoril na problem odlaganja odpadnih vnetljivih tekočin

120 let hranilništva v Celju

Najpomembnejše je zaupanje varčevalcev

Obeležitev dneva varčevanja so v Ljubljanski banki — Splošni banki Celje — združili z dvema pomembnima mejnikoma in sicer s 120-letnico denarništva, ki je vzkliko prav v Celju, in 40-letnico Denarnega zavoda Slovenije. Na svečani seji sveta varčevalcev in novinarski konferenci so predstavniki Ljubljanske banke razgrnili bogato denarniško preteklost, katere značilnost je spodbujanje varčevanja, gospodarski in narodnostni napredek, pomembni pa so tudi sedanji poslovni rezultati. Ljubljanska banka — Splošna banka Celje — deluje na območju šestih občin celjske regije in posluje s sredstvi OZD in občanov.

V poslovanju banke so bile dosežene globalne in kakovostne spremembe. Vendar so bila vseskozi v ospredju prizadevanja za hitrejšo gospodarsko rast, v zadnjem obdobju pa banka vlagala največ sredstev v pospeševanje izvoza, v proizvodnjo ter preskrbo s hrano. Poleg gospodarstva je skrb Ljubljanske banke usmerjena v poslovanje z občani, saj njihovi prihranki predstavljajo kar 30 odstotkov vsega zbranega denarja v banki. Za sredstva občanov je značilna izjemno hitra rast, saj so se v zadnjih desetih letih povečala kar za pet-

najstokrat. Zaupanje varčevalcev si je Ljubljanska banka pridobila in to je tudi sedaj značilno zanjo, da ima vzoren odnos do varčevalcev. Ljubljanska banka — Splošna banka Celje — pa je tudi prva banka, ki je razvijala in tudi dosegla pomembne uspehe na področju mladinskega varčevanja, ki sega vse od vrtca do organiziranega varčevanja v srednjih šolah. V 91 pionirskih hranilnic je vključenih večina učencev osnovnih šol, 12 milijonov pa imajo zbranih sredstev.

Se pomembnejša pa je vzgojnost takšnega varčevanja. Mladi varčevalci se tako tudi spoznavajo s samoupravljanjem, saj preko organov sami razpolagajo s sredstvi. Prav na tem področju so pomembne uspehe dosegle pionirske hranilnice na osnovnih šolah Vransko in Griže, kjer so bile ustanovljene že leta 1972. Prvi pa so se v varčevanje vključili tudi malčki iz VVZ Vransko.

Poudariti pa je treba, da brez razumevanja in pomoči delavcev Ljubljanske banke in prosvetnih delavcev varčevanje ne bi doživelo takšnega razmaha.

Jubilej je priložnost za sprehod skozi zgodovino, ki jo je ob ogledu razstave uspešno orisal Aleksander

Videčnik, nanjo pa je lahko Ljubljanska banka — splošna banka Celje — resnično ponosna. jk

Stanovanjska izgradnja v občini

V Zalcu gradi Vegrad nov niz 120 stanovanj. V prvi fazi jih bodo zgradili 48, ta naj bi bila vseljena že prihodnje leto, če pa bodo dopuščala sredstva, bodo zgradili še ostala stanovanja. Naj omenimo še to, da je vseh 48 stanovanj v izgradnji že prodanih.

V Preboldu so v teh dneh izročili ključne stanovalcem 20 stanovanj v objektu B 8, katerih investitor je bila Samoupravna stanovanjska skupnost, soinvestitorji pa TT Prebold, VIO in MIK.

V. Ck.

IZHODIŠČA RESOLUCIJE ZA NASLEDNJE LETO

Izvršni svet skupščine občine je na seji pretekli teden obravnaval in sprejel izhodišča za sestavo resolucije za prihodnje leto. Ker bomo v naslednjih številki obširneje pisali o vsebini resolucije, naj tokrat opozorimo samo na nekatera osnovna izhodišča. V izhodiščih je torej predvidena 3—4 ostočna rast družbenega proizvoda pri čemer naj bi bila industrijska proizvodnja večja za tri in kmetijska za štiri odstotke. Do dva odstotka naj bi se povečala produktivnost, stopnja rasti zaposlovanja pa je predvidena dva odstotka. Izvoz naj bi se v prihodnjem letu povečal za petnajst odstotkov od tega na konvertibilno tržišče za 18 odstotkov. Sredstva za skupno porabo naj bi v letu 1985 v globalu rasla za deset odstotkov počasneje od nominalne rasti dohodka. Ob predvideni 53 odstotni rasti dohodka je za skupno porabo planirano nekaj več kot 196 milijard starih dinarjev. jk

Načrt aktivnosti ob elementarni nesreči

• Krajani krajevne skupnosti oziroma njihovi predstavniki naj v primeru elementarne nesreče obvestijo enega naslednjih organov ali oseb:

- Postajo milice telefon: 92
- štab za civilno zaščito 985
- predsednika skupščine občine 701-554
- predsednika izvršnega sveta 710-765
- predsednika centralne komisije za oceno škode 710-706

— ali namestnika predsednika centralne komisije za oceno škode 737-237

• Prejemnik obvestila posreduje informacijo o nastanku elementarne nesreče predsedniku centralne komisije za oceno škode oziroma obvesti v primeru njegove odstotnosti njegovega namestnika.

• Predsednik centralne komisije za oceno škode oziroma njegov namestnik aktivira glede na obseg in vrsto škode centralno komisijo in ustrezni podkomisiji.

• Na pobudo kmetijske oziroma gradbene komisije se aktivirajo nosilci cenitve škode oziroma komisije v posameznih krajevnih skupnostih in sicer ločeno:

- za področje kmetijstva;
- za področje gradbeništva oziroma infrastrukture itd.

Imenovani (navedeni) posamezniki so skupaj s funkcijarjem krajevne skupnosti dolžni organizirati takojšnje ocenjevanje po predpisani metodologiji oziroma na priloženih obrazcih.

• Komisija v krajevni skupnosti opravi prvi ogled na poškodovanem območju takoj ali najkasneje naslednji dan po nastanku elementarne nesreče. Po ogledu sestavi poročilo o prvi oceni škode.

• Komisije v krajevnih skupnostih so dolžne najkasneje v 15 dneh od nastanka elementarne nesreče opraviti cenitev škode na vseh poškodovanih kmetijskih kulturah v skladu s predpisano metodologijo in izpolnjene obrazce ter zbirno poročilo za celotno krajevno skupnost dostaviti tajniku občinske komisije za oceno škode v kmetijstvu.

• Komisije v krajevnih skupnostih so odgovorne za pravilno in pravočasno oceno škode.

Občinska komisija, ki sestavi zbirno poročilo o končni oceni škode, posreduje obrazce za posamezne oškodovance upravi za družbene prihodke zaradi uveljavljanja davčnih olajšav. Ta se prizna oškodovancu v primeru, če znaša skupno zmanjšanje katastrskega dohodka v primerjavi s celotnim katastrskim dohodkom zavezanca od kmetijskih zemljišč v koledarskem letu več kot 20 odstotkov. Katstrski dohodek od vsake parcele se zmanjša za toliko odstotkov, za kolikor je bil zmanjšan donos zaradi delovanj elementarne nesreče.

V primeru, ko znaša celotna ugotovljena škoda, povzročena po elementarni nesreči, več kot tri odstotke družbenega proizvoda celotnega gospodarstva občine, doseženega v preteklem letu, občinska komisija predlaga izvršnemu svetu občinske skupščine, da vloži zahtevo za dodelitev sredstev solidarnosti SR Slovenije.

Gospodarski rezultati po devetih mesecih

Tekstilna tovarna Prebold

VEČJA PROIZVODNJA IN PRODUKTIVNOST

Kazalci gospodarjenja po devetih mesecih kažejo na visoko rast, kar pa ni samo rezultat visoke rasti cen, ampak tudi povečanega fizičnega obsega proizvodnje. Tako se je fizični obseg v TOZD Tkanine povečal za 17,1 odstotka, v TOZD Pletenine za 26,7 odstotka, za 48,5 odstotka pa v Predilnici Biograd. Poprečna rast za delovno organizacijo pa je bila dosežena z 24,4 odstotka. Število zaposlenih se je v tem času povečalo za 7,7 odstotka in zato lahko ugotovimo, da se je produktivnost povečala za 16,7 odstotka. Sicer pa so v Tekstilni tovarni Prebold v primerjavi s preteklim letom povečali celotni prihodek z indeksom 193, dohodek 192, čisti dohodek 214, porabljena sredstva pa so bila večja za 94 odstotkov. »Povedati pa je treba, da smo vključili v proizvodnjo 64 novih tkalskih strojev, nove pletilne stroje, v Biogradu pa je stekla proizvodnja v novi tovarni. To nas je veljalo okrog 42 milijard starih dinarjev, vendar si brez posodobitve ne moremo zamišljati večje in kvalitetnejše proizvodnje. Direktni izvoz je večji za 33 odstotkov, skupni pa kar za 52 odstotkov, le-tega pa smo vezali na uvoz z blagovnimi krediti. Predvsem pa želimo iz-

Ivan Žagar

važati proizvode višje stopnje obdelave in ne surovin. Zato pospešujemo izvoz konfekcioniranih proizvodov,« je povedal glavni direktor TT Prebold Ivan Žagar. Sicer pa se je Tekstilna tovarna Prebold že predstavila na jesenskem sejmu v Zagrebu in Beogradu z ženskimi oblekami in bluzami, ki jih je mogoče dobiti že tudi v trgovinah. Predvsem pa so to izdelki namenjeni za izvoz na konvertibilni področje. Dodajmo še, da se jim v zadnjih mesecih povečujejo zaloge zaradi padca kupne moči, zaostrenih finančnih pogojev poslovanja, zato so že sprejeli ustrezne ukrepe. jk

Ingrad TOZD Lesni obrati

POMANJKANJE KVALITETNEGA LESA

Čeprav so v Ingradu — TOZD-u Lesni obrati Gomilsko zadovoljni z devetmesečnimi rezultati, pa smo iz razgovora z vodjem TOZD Rafkom Funklom zvedeli, da se ubadajo z mnogimi težavami. Sicer pa si najprej pogledimo nekatere podatke iz devetmesečnega poslovanja. Plan količinske proizvodnje so povečali za 5 odstotkov, celotni prihodek za 76, dohodek za 69, čisti dohodek za 86 odstotkov, porabljena sredstva pa so bila večja le za 35 odstotkov. Podvojili pa so se stroški za skupno porabo.

»Pestijo nas visoke obresti za obratna sredstva, saj si moramo hlo dovino priskrbiti tedaj, ko je na razpolago. Zaradi nizkih osebnih dohodkov v gradbeništvu se je povečala fluktuacija dobrih kvalificiranih delavcev. Neugodna je tudi naša lokacija, saj so do obrata slabe prometne zveze. Zato razmišljamo o nabavi kombija za prevoz delavcev. Dela imamo dovolj, razširitev pa ni možna tudi zaradi pomanjkanja lesa, predvsem kvalitetne hlo dovine. Letno razrežemo 4500 m³ lesa, ki ga kljub dogovorom z gozdarji težko dobimo. Nekaj vzrokov zato je tudi v cenovnem

Rafko Funkl

nesorazmerju med okroglim in razrežanim lesom. Ker imamo uvožene stroje, smo prisiljeni tudi izvažati. Letos smo v manjši količini izvozili preko STC Ljubljana v Irak gradbeno pohištvo. S pomočjo raziskovalne organizacije ITEO pa iščemo možnosti izvoza, izdelkov višje stopnje predelave. Z gozdnim gospodarstvom pa načrtujemo skupno skladišče z lupinico in sortirnico. Pri tem pa imamo precej težav z uvozom strojne opreme, čeprav je ta za nas življenjskega pomena,« nam je povedal Rafko Funkl. jk

RAZLIČNO DEBELE PLAČILNE KUVERTE

21 delavcev iz delovnih organizacij v žalski občini je avgusta oziroma septembra zaslužilo manj kot 13.000 din, 22 jih je v plačilno kuverto prejelo nad 70.000 din, največ delavcev, kar 2743, pa se je nahajalo na sredini plačilne lestvice in prejelo dohodek od 25.000 do 30.000 din.

Podatke so delavci občinskega sveta Zveze sindikatov zbrali iz poročil finančno-računovodskih služb iz organizacij združenega dela v žalski občini. Pregled osebnih dohodkov se nanaša na 11.117 zaposlenih, zajema pa najnižje, najvišje in poprečne osebne dohodke za poln delovni čas v mesecu avgustu oziroma septembru, pri čemer pa ni upoštevan dohodek za minulo delo ter ostali podatki.

Izmed tistih, ki jih lahko preberemo na seznamu, so najnižji osebni dohodek prejeli delavci Hotela Golding Rubin (10.395 din), Name (11.400 din), Elektra Sempeter (12.555 din), Sigme Zabukovica (12.818 din) ter Mik-a Prebold (12.752 din). Najvišji dohodki pa so zabeleženi v KIL Liboje (84.539 din), Tekstilni tovarni Prebold (82.358 dinarjev), Juteksu (80.995 din), Gradnji Zalec (76.625 din), Tovarni nogavic Polzela (76.289 din) ter Hmezad Notranji trgovini (72.721 din).

Zbrane podatke so obravnavali na svoji zadnji seji tudi člani predsedstva Občinskega sveta Zveze sindikatov Zalec. Menili so, da v občini ne sme biti osebnega dohodka izpod 17.000 din, vendar le za poln delovni čas in normalni delovni učinek. ij

Ferralit

INVESTICIJA ZA POSODOBITEV LIVARNE

O gospodarskih rezultatih za tretje trimesečje in o pripravah na posodobitev livarne smo se pogovarjali z direktorjem Tonetom Savorgnanjem:

Sav. občan: Kako ocenjujete gospodarska gibanja za tretje trimesečje v primerjavi s preteklim letom?

T. Savorgnani: »Kazalci posameznih kategorij gospodarjenja so ugodni, nismo pa zadovoljni s finančnim učinkom, saj je ekonomičnost padla za 13 odstotkov, kar je predvsem posledica cenovnih nesorazmerij. Celotni prihodek v primerjavi s preteklim letom je bil dosežen z indeksom 169, dohodek 139, čisti dohodek 133, medtem ko je porast porabljenih sredstev precej večji in sicer za 91 odstotkov. Pomembno pa je, da se je za 11 odstotkov povečal fizični obseg proizvodnje ob 4-odstotnem povečanju zaposlenih. Ker se je spremenila struktura proizvodov v prid zahtevnejših, se je povečala tudi produktivnost. Izpod plana so sredstva za akumulacijo in poslovni sklad, vendar upamo, da bomo do konca leta dosegli plan. Nizke cene v izvozu in pa porast sredstev za splošno in skupno porabo, kar ni v skladu s programom razbremenitve gospodarstva, vplivajo na dosežena sredstva akumulacije. Izvozni načrt za letošnje leto smo že presegli.«

Sav. občan: Kako uresničujete stabilizacijski program?

T. Savorgnani: »Stabilizacijska prizadevanja so dala nekatere pozitivne rezultate. Zmanjšale so se zaloge, čas obračanja se je skrajšal, kar pomeni, da surovine hitreje predelamo v končni izdelek. Izboljšal se je tudi izkoristek delovnega časa, dosegli pa smo racionalnejšo porabo materiala in energije. Še vedno pa imamo preveč škarta in bolniških izostankov zaradi nesreč pri delu.« jk

Tone Savorgnani

Sav. občan: Kako daleč ste s pripravami za posodobitev livarne?

T. Savorgnani: »Investicijski program je sicer širši, vendar smo se zaenkrat odločili, da gremo v prvo fazo investicije in sicer v rekonstrukcijo in posodobitev topilnice v TOZD-u Livarna. Sedanja frekvenčna peč predstavlja v livarni ozko grlo, prednost nove peči pa je, da porabi manj energije in zagotavlja večjo varnost pri delu.

Proizvodnja z novo pečjo bo večja za 45 odstotkov, za polovico pa bomo lahko povečali izvoz, kar pomeni, da je investicija izvozno usmerjena. Vrednost celotne investicije je 25 milijard starih dinarjev, oprema bo veljala okrog 14 milijard st. din. 3 milijarde predstavljajo obratna sredstva, kar sedem milijard pa predstavlja energijski prispevek. Zaradi racionalne rabe vode bomo zgradili hladilni stolp z bazenom. Pretežni del sredstev zagotavljamo sami, računamo pa tudi na združena sredstva in sredstva banke. Montaža peči naj bi bila opravljena do septembra prihodnjega leta, v začetku leta 1986 pa naj bi stekla redna proizvodnja.« jk

Avtoprevoz Sempeter

POVEČAN FIZIČNI OBSEG PROMETA

Po nekajletnih težavah so delavci Avtoprevoza dočakali ugodnejše rezultate gospodarjenja. To potrjujejo podatki devetmesečnega poslovanja. Sicer pa nam je več o tem povedal direktor Franc Fermetin:

»Kazalci gospodarjenja za devet mesecev letošnjega leta so najugodnejši v zadnjih letih. Celotni prihodek se je povečal za 55 odstotkov, dohodek za 63, ostanek dohodka za 90 odstotkov ob 52-odstotnem povečanju stroškov poslovanja. Res je, da so na visoko rast vplivale cene, vendar smo dosegli 5-odstotno povečanje fizičnega obsega proizvodnje. Prvič smo namenili tudi sredstva za pospešeno amortizacijo; kar nam bo omogočilo nabavo nekaterih nujno potrebnih osnovnih sredstev. S tem pa še nismo zadovoljni, saj bi letno potrebovali vsaj devet novih vozil. Zaradi hitre rasti cen avtomobilov pa potreb še zdaleč ne moremo zadovoljiti. Zato

bomo morali v prihodnje povečati predvsem tonažo avtoparka, pri čemer dosegamo tudi boljše finančne rezultate. Na rezultate vpliva tudi hitra rast cen goriva, česar pa ne uspevamo pravočasno pokrivati z višjimi cenami storitev. Čeprav je osebni dohodek delavcev odvisen od prometa, so se naši šoferji odločili za 26-odstotno znižanje meril za osebne dohodke, ki so v poprečju 24.683 dinarjev in so nižji v primerjavi s sorodnimi organizacijami. To kaže na zavest kolektiva, ki z lastnimi odrekami skrbi za uspešno poslovanje.«

Ce ne bo posebnih težav, pričakujejo takšne rezultate v Avtoprevozu tudi konec leta. Dodajmo še, da so se vključili tudi v mednarodno delitev dela, kar so jim narekovele potrebe po devizah za zagotovitev rezervnih delov. jk

Minervi priznanje za kakovost

Sejma plastike in posvetovanja o inovacijskih dosežkih v drenažah in namakanju, ki sta bila v prvi polovici novembra v Sarajevu se je tudi letos udeležila Hmezadova delovna organizacija Minerva iz Zalec. Dobili so priznanje za kakovost za razstavljen izdelek, varilno aparaturo za varjenje plastičnih mas, ki ga izdelujejo skupaj z EKO iz Titovega Velenja. Poleg tega pa so dobili priznanje še za strokovno sodelovanje z jugoslovanskim društvom za namakanje in osuševanje. — m. n.

Sip Sempeter

KLJUB TEŽAVAM DOBRI REZULTATI

Težave s preskrbo z reprodromateriali so povzročali zaostajanje proizvodnje, ki je bilo ob polletju že kar 30 dnevno vse to pa je vplivalo na poslovne rezultate. V zadnjih dveh mesecih pa so zaostajanje proizvodnje bistveno zmanjšali, zato so tudi devetmesečni rezultati ugodnejši. To tudi potrjujejo kazalci posameznih kategorij gospodarjenja saj se je celotni prihodek v primerjavi s preteklim letom povečal za 69 odstotkov, dohodek za 65 odstotkov in čisti dohodek za 56 odstotkov. Porabljena sredstva so se povečala za 71 odstotkov kar je posledica visoke rasti cen, več kot podvojile pa so se obveznosti za obresti. Za akumulacijo so namenili 331 milijonov in za raz-

širjeno reprodukcijo 438 milijonov din. Po devetih mesecih se je izvoz v primerjavi s preteklim letom povečal z indeksom 184, presežen pa je tudi plan za to obdobje.

V naslednjih mesecih v SIP-u pričakujejo, da bo proizvodnja tekla nemoteno, kar pomeni, da bodo konca leta zamujeno še lahko nadoknadili. Tekoča proizvodnja bo vplivala na zmanjšanje zalog reprodromateriala in nedokončane proizvodnje. To pa bo zmanjšalo potrebo po najemanju dragih kreditov za obratna sredstva. Do konca leta pa pričakujejo plačilo že prodanih strojev, zastavili pa so si nenazadnje tudi nalogo, da morajo zastavljene cilje uresničiti. jk

Sigma

DO KONCA LETA BREZ IZGUBE

V tretjem timestečju so v Sigm Zabukovica zmanjšali izgubo za dobrih deset milijonov dinarjev. Po devetmesečnem poslovanju je znašala še nad dva milijona dinarjev. Zato v tej delovni organizaciji pričakujejo, da bodo do konca leta poslovali brez izgub. Po devetih mesecih poslovanja so dosegli 96 milijonov dohodka, kar je za 46 odstotkov več od lanskega in deset odstotkov nad letnim planom. Kar za obresti pa so plačali 38 milijonov dinarjev, kar je četrtna dohodka.

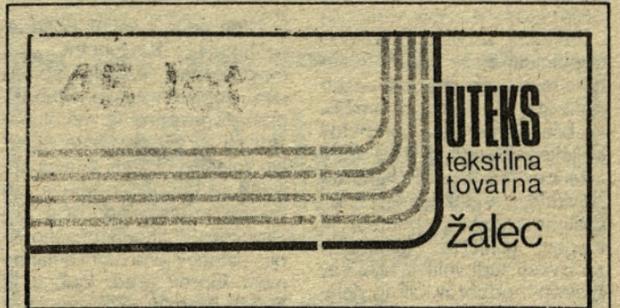
Vzroki za tolikšen znesek obresti so v slabem poslovanju preteklih let, predvsem pa v neustreznih finančni politiki in prevelikih zalogah, ki so se večale tudi zato, ker so se prepočasno prilagajali tržišču. Letos so vrnil vse kredite, ki so jih imeli pod neugodnimi pogoji. Prodali pa so tudi objekt v Vrbi in zanj dobili dvajset milijonov dinarjev. Tako so v zadnjih mesecih precej izboljšali plačilno sposobnost, prizadevali pa si bodo, da bodo do konca leta zmanjšali nedokončano proizvodnjo vsaj za polovico. Za prodajo sanitarnih sten so že sklenili pogodbo, tako da jih

bodo do konca leta prodali dva tisoč, kar bo znašalo 130 milijonov dinarjev. Na zboru delavcev so se dogovorili, da bodo za izboljšanje stanja v Sigm mesečno izdelali kar osemsto sanitarnih sten, kar bo zanje rekonkorna proizvodnja. Zato pa bodo delali tudi deset in dvajset ur, če bo potrebno. Prihodnje leto bodo izdelali štiri tisoč sanitarnih sten, tretjino zmogljivosti pa bodo dopolnili s Sipovim programom. Program te delovne organizacije uresničuje deset delavcev in znaša mesečna realizacija milijon dinarjev. — mn.

Notranja trgovina po novem letu AGRINA

V Notranji trgovini so sklenili, da bodo sedanje ime delovne organizacije preimenovali v Agrino. Predvsem zato, ker je sedanje ime dolgo, poleg tega pa so poslovni sodelavci iz drugih republik prevajali, kar jim je povzročalo veliko težav predvsem pri poslovanju z menicami. Novo ime Agrina je kratko in se sklada z dejavnostjo, ki jo v tej delovni organizaciji opravljajo.

Uporabljati ga bodo začeli že pred novim letom z reklamnim materialom in novoletnimi čestitkami. Ime Agrina bi radi čimprej uveljavili — in bodo za to namenili znatna sredstva. Prihodnje leto, ko bodo praznovali deseto obletnico Notranje trgovine in osmo obletnico blagovnice, bodo med drugim pripravili tudi poslovne dneve. — m. n.

ZA DAN REPUBLIKE

ČESTITAMO DELOVNIM LJUDEM

IN

OBČANOM

— m. n.

PO POTEH NOB V SAVINJSKI DOLINI

SREČANJE V SPOMIN NA BITKO

Deževno, megleno in hladno vreme je tako kot običajno spremljalo udeležence srečanja na Čreti. Tu so se namreč zbrali občani, mladina in borci žalske in moziške občine, da bi obudili spomin na prvo frontalno bitko Štajerskega bata-

ljona z okupatorjem, ki je bila pred 43-letji. Tokrat je bil slavnostni govornik častni občan občine Zalec Tone Bole, med gosti pa je bil tudi predsednik predsedstva SRS France Popit.

Tradicionalno srečanje na

Čreti je odprl predsednik občinske konference SZDL Janez Meglič. Tone Bole je z orisom bitke poudaril njen velik političen in vojaški pomen za osvobodilno gibanje. »Jutri 26. oktobra 1941 je bilo prav tako megleno in hladno kot danes, le da je bilo že do pasu snega in na

Čreti se je začel neenak boj med dobro oboroženim okupatorjem in partizani. Izid bitke pa je povzročil gnusno maščevanje okupatorja s streljanjem talcev v Mariboru nekaj dni kasneje. Zato ti dogodki ne smejo biti pozabljeni, mlajšim rodovom naj bodo opomin, da je tradicije in pomnike NOB treba nenehno ohranjati za poznejše rodove,« je med drugim poudaril Tone Bole.

Na srečanju so sprejeli 61 mladincev prostovoljcev v enote Teritorialne obrambe in pred prvoborcem Radom Zakonjškom-Cankarjem svečano zaprsegli. Sledil je kulturni program, v katerem so nastopili učenci osnovne šole Vlado Bagat in člani kulturnega društva iz Braslovč.

Kljub slabemu vremenu so se srečanja udeležili številni obiskovalci.

jk

Slavnostni govornik Tone Bole je govoril o pomenu bitke na Čreti

PARTIZAN MARJAN JE BIL SPRETNEJŠI

Prve dni aprila 1942 se je ponovno formiral I. Štajerski partizanski bataljon na Plečah pri Zagorju. Od tod se je prestavil na Tolsti vrh nad Preboldom, kjer je bivakoval teden dni in čakal na preostale borce, ki so se vračali s terena.

Bataljon se je prehranjeval deloma s hrano z ekonomske akcije na kmetiji v Orli vasi, deloma pa iz hrane, ki je dnevno prihajala s terena v Kaplji vasi in Prebolda. Prehraniti je bilo namreč treba 120 borcev.

Konec tedna je stražar na južni strani zapazil moškega, ki se je približeval bivaku. Stekel je za njim, vendar se mu je izgubil med drevjem. Zaradi tega se je bataljon premaknil višje pod Reško planino na Svilarjevo domačijo. Svilar je bil upokojeni konzularni uradnik, po rodu Švicar, ki je kmetijo kupil, da se je umaknil iz Ljubljane. Sprva nam je bil videti naklonjen, Marija, ki je služila pri njem, pa nam je naslednji dan povedala, da nas misli javiti. Bataljon se je preko noči umaknil višje nad kmetijo, še pred zoro pa naprej na greben Reške planine. Trije smo odšli na teren. Komaj se je zdanilo, smo opazili, da gre proti Svilarjevi domačiji kolona Nemcev. Ti so pri Svilarju postavili tri zasede. Med kmetijo in gozdom se je sprehajal gestapovec in kontroliral pot mimo domačije. Marjan Rot, ki je že dopoldne odšel na teren, se je ob vračanju napolnil mimo Svilarjeve domačije. Malo pred hišo ga je srečal možakar v črnih hlačah.

Marjan ga je pozdravil in hotel nadaljevati pot, nakar je neznanec zahteval od njega legitimacijo. Sprva je Marjan mislil, da bi to lahko bil Svilar, ki bi ga kot Švicar ogovarjal nemško, nato pa se mu je posvetilo: čemu vendar bi on zahteval legitimacijo. Odgovoril mu je, da mu jo bo takoj pokazal, obrnil se je in potegnil pištolo. V tistem je segel v zadnji žep po pištolo tudi tujec, vendar je imel smolo z robcem, zato je bil Marjan hitrejši. Tujec je padel po cesti, Marjan pa je segel po njegovi pištoli. Takrat pa se je vsul nadenj ogenj nemških zased. Marjan se je pognal v smeri gozda, se vrgel na tla in se kotalil po strmini, tako da je ušel nemškim rafalom.

Nemci so nato mobilizirali sosednjega kmeta, da je naložil gestapovca na voz in ga peljal v dolino, vendar je ta med prevozom umrl. Julija 1943 so imeli Nemci pri Svilarju ponovno smolo. Ker je bila kmetija po Svilarjevi izdaji prazna, se je tam utaboril vod partizanov, ki ga je izsledil nek vohun in ga javil

Nemcem v Preboldu. Ko se je nemška patrulja približevala kmetiji, jo je nek partizan opazil in kar skozi okno sprožil rafal, s katerim je podrl prvega Nemca. Napadalcu so bili presenečeni in predno so se znašli, so se partizani že umaknili v gozd. Švabi pa so zopet ostali praznih rok.

Po vdoru gestapa v organizacije OF širom Savinjske doline, po velikih aretacijah, po strahovitem mučenju in streljanjih v celjskih in mariborskih zaporih, po preganjanjih obsojencev in njihovih sorodnikov v koncentracijska taborišča je nastal v dolini zelo težak položaj. Vaške organizacije OF na terenu so bile zdesetkane, deloma uničene in nastal je velik preplah. Obnoviti jih ni bilo mogoče, saj so se celo najpogumnejši bali izdaje. Le posamezniki so bili povezani s terenskimi aktivisti, tako da so se organizacije OF kljub temu nekako obdržale pri življenju. Nekoliko bolj je bilo v letih 1943 in dalje, ko so Nemci začeli doživljati na frontah poraze.

Po odkritju in uničenju zemljanke okrožnega komiteja nad Kapljo vasio, zajetju in izdaji Franca Grila in po smrti sekretarja komiteja Jožeta Letonje je odšel Marjan na terensko delo na preboldsko območje. Bil je neizprosni borec proti okupatorju, posebno še po tem, ko se je ob aretaciji izvil žandarski patrulji in ko so mu Nemci ustrelili Pavlo in Ludvika, pri katerih je živel od rane mladosti. Bil je odločen borec in taktik.

Sredi poletja 1942 je ostal sam, nekaj časa celo brez zveze z vodstvom OF. Kmalu se mu je pridružil Ivan Šlander, ml., ki je pred aretacijo pobegnil v partizane, nato pa še Hermina Zagožen, ilegalka; njeni domači pa so bili že vsi aretirani. Tako je nastala trojka, ki je poleg ekonomskih akcij izvajala tudi zastrafvalne akcije proti sodelavcem okupatorja. Dvakrat je uničila vse naprave za zvezo na železniški postaji v Šempetru ter izvedla vrsto

drugih akcij, ki so ovirale delovanje okupacijske oblasti v dolini.

Nemška policija si je prizadevala, da bi trojko uničila, zato je bila v stalni hajki za njo. Čeprav je bil za terence najtežji letni čas zima, saj so okupacijske sile računale, da bodo v snegu partizane uničile, kar jim je v letih 1941 in 1942 tudi uspelo, ker so bili partizani, ki so se zatekli na kmetije, izdani in uničeni, so se partizani že naslednje zimo začeli umikati v zemljanke. Tudi Rotova skupina si je pripravila zemljanke v bližini Kaplje vasi ob potoku, ki jim je služil na skrito pot. Bil je bojič 1942. Zapadel je nov sneg. Občutek so imeli, da Nemci vedo zanje. Marjan je že zgodaj zjutraj poslal na oprezovanje Ivana in dogovorila sta se, da s strelom opozori na Nemce, sam pa pobegne. Komaj se je zdanilo, sta s Hermino zaslišala strel in na pol oblečena sta se iz zemljanke pognala na prosto. Bežala sta proti vasi, saj je Marjan predvideval, da tam ne bo toliko Nemcev. Ko sta prišla iz gozda, so ju Nemci opazili in začeli streljati nanju. Preletela sta travnik, prebredla potok Boljsko, Marjan pa je ves čas med begom streljal in s tem zadrževal zasledovalce. Sele pod Dobrovljami so Nemci izgubili sled za njima. Naslednje dni se je ponovno našla stara trojka na dogovorjeni javki. Odločili so se, da si zgradijo zasilno zavetišče v Oplotnikovem kozolcu sredi Kaplje vasi. Neopazno so izdoblili luknjo v seno in v njej nekaj časa neopazno prebivali. Ponoči so odhajali na teren na razne akcije. 18. februarja 1943 sta Marjan in Ivan odšla na prehranjevalno akcijo v Matke, vendar so ju tu Nemci zaradi izdaje ustrelili. Še preden sta odšla, se je trojka prestavila iz senika v gozd, saj je za njihovo zavetišče vedelo preveč vaščanov in lahko bi prišlo tudi do nenamerne izdaje.

A. Kotnik

SPOMENIKI IN OBELEŽJA NOB

Občinski odbor ZZZB NOV pripravlja monografijo spomenikov in obeležij NOB in delavskega gibanja. Izšla naj bi v mesecu maju naslednje leto ob praznovanju 40-letnice osvoboditve. Poleg fotografij spomenikov in spominskih obeležij bo monografija zajemala tudi opis dogodkov in poti, ki vodijo do posameznih obeležij. Monografija bo izšla v tri tisoč izvodih, prednarocila zanjo pa bo sprejemal občinski odbor ZZZB NOV Zalec. jk

POPRAVEK

V prejšnji številki se nam je v prispevek Padel je kurir Polde Ahac vrnila neljuba pomota, saj smo namesto »vojnega okrožnega komiteja« za Savinjsko dolino zapisali »okrajnega komiteja.« Bralcem in avtorju se za pomoto opravičujemo. Uredništvo

OAZA MIRU SREDI VOJNE VIHRE

Čeprav so se organi ljudske oblasti vedno bolj uveljavljali in pridobivali zaupanje množic, je tu in tam le prihajala do napak. Posamezni spekulanti so tudi te svetle dni hoteli kar najbolj izkoristiti.

Politični aktivisti (številčno dopolnjeni iz vse Štajerske) so delo med prebivalstvom dobro opravljali. Od 7. do 9. novembra je bila konferenca aktivistov celjskega okrožja. 180 udeležencev je poslušalo referate najvidnejših funkcionarjev. Izvolili so okrožni plenum OF in njegovo tajništvo. Nameravali so izvesti tudi volitve tajništva krajevnih odborov OF in delegatov za konferenco OF v Zg. Savinjski dolini, saj so bile organizacije OF že v slehernem trgu in vasi. (Do volitev tajništva krajevnih odborov OF zaradi zimske ofenzive ni prišlo). Pri političnem in drugem agitacijskem delu so velikansko vlogo odigrale tudi tehnike, ki so ta čas delovale na osvobojenem ozemlju.

Da bi bilo sožitje med prebivalci in vojaškimi enotami čim boljše, je oblastni komite KPS za Štajersko že 7. avgusta izdal okrožnico o odnosu borcev NOV do civilnega prebivalstva. Opozoril je predvsem na nepravilnosti: individualno prsjačenje, nasilno odvzemanje živil, klanje plemenske živine,

tatvine, preklinjanje, nedostojno izražanje, nadlegovanje deklet, smešenje verskih nazorov, zasmehovanje novincev, neodgovorno ravnanje z narodno imovino ipd.

Vzporedno z vsemi do sedaj naštetimi dejavnostmi na osvobojenem ozemlju so se razvijale tudi vojaške. Štab IV. operativne cone je moral poskrbeti za ustanavljanje zalednih vojaških oblasti. 5. avgusta 1944 je bila ustanovljena komanda vojnega področja Zg. Savinjske doline. Istočasno so bile ustanovljene tudi komande mest Gornji grad, Ljubno in Luče, kasneje Solčava. Komanda zgornjesavinjskega vojnega področja je imela nalogo da takoj organizira rušenje komunikacij, uničevanje mostov na meji osvobojenega ozemlja, hkrati pa poskrbi za obveščevalno službo, mobilizacijo, odkrivanje skrivačev, ustanovitev zalednih vojaških delavnic, zbiranje hrane, gradnjo skladišč, raziskovanje okupatorjevih zločinov, tesno pa je morala sodelovati s političnimi organizacijami in sproti reševati morebitne napake posameznih partizanov. Komanda vojnega področja je imela ob ustanovitvi 50 mož, sredi novembra pa že 438 borcev in bork, v specialnem bataljonu pa 137. Komanda je razen svojih

konkretnih nalog opravljala še druge naloge, tako da je operativno vojsko in odrede razbremenila številnih zalednih dejavnosti.

Med najvažnejšimi nalogami je bila mobilizacija. Tokrat popolna za vse vojaške obveznike od 17. do 50. leta. Zaledne oblasti so poskrbele za zdravniške preglede novincev. Sposobni so odšli v operativne enote, ostali pa v gospodarske komisije, straže ipd. S partizanskimi stražami so komande mest nadzorovale meje osvobojenega ozemlja na mestih, kjer je bila največja nevarnost sovražnikovega vdora. Tu je imel pomembno nalogo tudi obveščevalni center komande področja, ki je nadzoroval vse sovražnikove premike in osredotočenja v postojankah, ki so bile običajno izhodišče za hajke. Te podatke je posredoval tudi operativnim enotam.

Na osvobojenem ozemlju so bila določena tudi številna spuščališča, kamor so zavezniška letala varno spuščala orožje, strelivo in drugo opremo za enote IV. operativne cone. Za skladiščenje je skrbel poseben bataljon.

Komanda vojnega področja je skrbel tudi za intendantsko službo. Morala je poskrbeti za

prehrano potujočih patrulj, funkcionarjev na službenih potovanjih, za okrevance in ranjence premičnih bolnic. Organizirane so bile tako imenovane etapne kuhinje.

Pri štabu IV. operativne cone je delovala podoficirska šola.

V tako radostno utečeni ritem življenja na osvobojenem ozemlju je vdrla decembra 1944 sovražna ofenziva.

Štab IV. operativne cone je 22. decembra 1944 zaradi izredne vojaške situacije in laž-

jega delovanja zalednih enot uknil komando vojaškega področja in ustanovil Kamniško-savinjsko področje.

Zaradi nekajkratne premoči sovražnika (v vojakah in vojaški opremi) so se morale operativne enote IV. operativne cone po večdnevni nepopisno trdih bojih umakniti proti Tuhijski in Moravski dolini.

Sovražnikove enote pa so med tem na področju Zg. Savinjske doline izvajale nadprebivalci neusmiljen pritisk. Pobijale so razhajkane borce, ak-

tiviste, ranjence v bolnišnicah, plenile in požigale. V decembrskih in januarskih dneh so v Zg. Savinjski ujeli 174 ljudi (tudi naših borcev) in jih ustrelili v Gorici pri Vranskem. V bližini Radmirja so pobili 36 ujetih partizanov.

V ponovno okupirani Zg. Savinjski dolini pa zastava s kljukastim križem ni dolgo plapolala. Pomlad je prinesla ponovno svobodno, praznične dni. Čas je zacelil tudi povzročene rane, ostal pa je grozljiv spomin, ki mora biti tudi večer opomin.

Cveta MIKUŽ

VIRI:

Lado Ambrožič — Novljan: Pohod XIV. divizije

Dr. Miroslav Stiplošek: Štandrova brigada

Franci Strle: Veliki finale na Koroškem

Metod Mikuž: Pregled zgodovine NOB v Sloveniji, IV. knjiga

Jože Petek: S XIV. divizijo — album

ZBORNİK dokumenata i podataka o NOR naroda Jugoslavije,

TOM VI, knjiga 17; Poslovilna pisma za svobodo ustreljenih na Štajerskem

Prebivalci osvobojenega ozemlja na razstavi slik partizanskega slikarja Jožeta Petka.

TO STRAN POSVEČAMO KMETIJSTVU

„V tovarni mleka“ v Podlogu

Radi bi živeli od svojega dela

Delovni dan na farmi v Podlogu pri Šempetru se začne ob peti uri zjutraj, takrat, ko si še veliko delavcev, ki so zaposleni v tovarnah, zaspano mane oči. Petnajst delavcev pride vsako jutro ob tej uri in vsak prine za svoje delo. Počistiti je treba sva za petsto kravami, jih nakrmiti in pomolsti. V hlevih imajo še stotrideset telicikov, tistih, ki so pravkar primukali na svet, in starejše do treh mesecev. Dela je več kot dovolj in od vsakega je veliko odvisno. Do trinajste ure morajo opraviti vse, tako da bo druga skupina tisti dan opravila še isto delo popoldan. Takšen je približno vsakdan v »tovarni mleka«, kjer se proizvodnja ne ustavi niti ob sobotah in nedeljah.

Seveda sem tisti prvi jutranji utrip in začetek delovnega dne zamudila. Kakšno je delo na farmi, o problemih in težavah pa so mi pripovedovali Srečko Čater, ki je vodja na farmi, Franc Kokot, dnevni dežurni, in Jožica Stranjšek, ki skrbi za teleta. Srečko Čater je tako povedal:

»Delo v hlevih je težko in še posebej zaradi delovnih sobot in nedelj. Še pred nekaj leti smo imeli deljen delovni čas in sedaj smo z dvoimenskim delom le izboljšali pogoje dela. Na farmi ni rutinskega dela in vsak mora upoštevati, da dela z živimi bitji. Če več let ne moremo dobiti delavcev iz okolice

in tako večina prihaja iz drugih republik, zato ti delavci potrebujejo določeno obdobje, da se prijavijo na te pogoje dela. Domačih delavcev pa ni, kljub temu da veliko govorimo o brezposelnosti. Povedati moramo še to, da tisti ki pride na formo služiti samo kruh, odide najkasneje po dveh mesecih. Tisti pa, ki ostanejo, so dobri delavci.

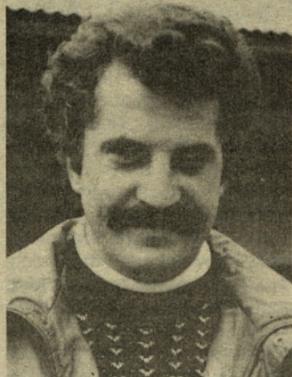
Fizični plan bomo do konca leta presegli, saj smo imeli po desetih mesecih nad pet tisoč sedemsto litrov mleka po kravi, kar je dober rezultat tudi v republiki. Slabši pa so finančni rezultati, kajti zaradi izredno dragih krmil imamo izgubo v proizvodnji mleka. Tako z litrom

mleka plačamo le tri četrtil kilograma krmil. Pri vsem tem pa v naši družbi ni instrumenta, ki bi razbremenil mlekarsko proizvodnjo. Delamo pod enakimi pogoji kot industrija, saj nismo oproščeni nobenih obveznosti, ki jih plačujejo delovne organizacije. Cena mleka pa je vseskozi kontrolirana in ne sme doseči realnih cen. Zato imamo približno dvanajst dinarjev izgube pri litru mleka in dobimo za liter enaintrideset do devintrideset dinarjev, odvisno od maščob, ki jih mleko ima. Naša proizvodnja obstaja samo po zaslugi hmeljarske proizvodnje v našem tozdu Petrovče oziroma delovne organizacije Kmetijstva Žalec. Čeprav nam izgub nihče ne očita, si predvsem želimo, da bi lahko živeli od svojega dela. Poleg tega bi lahko hmeljarji boljše poslovali, ker bi denar za pokrivanje naših izgub namenjali za nakup osnovnih sredstev.

Večina dela na farmi smo v zadnjih letih opremili s sodobnimi stroji; to pa nam povzroča probleme, saj nadomestnih delov za mle-

karsko opremo ni na našem tržišču.

Franc Kokot je bil tisto soboto dnevni dežurni. Že dvajset let je zaposlen na farmi in se je dela že tako privadil, da mu ni težko vstajati ob četrti uri zjutraj in priti v službo iz

Srečko Čater

Šempetra. Zjutraj poskrbi, da počisti gnoj. Pravi, da je pri molži delo najbolj odgovorno. Paziti je treba, da se ne pokvari stroj, ker bi se tako mleko razlilo po tleh. Potem ko mleko odpeljejo, mora očistiti bazen in zgoditi se, da odide domov, ko je že zdavnaj pretekel njegov delovni dan. »Se malice moram razdeliti,« pravi Franc. Takrat, ko ga potrebujejo, pomaga veterinarju. Dela je dovolj, na koncu pa se vse skupaj bolj malo pozna.

Se v hlevu za telčke sem se ustavila. Tam je delala Jožica Stranjšek. Prav tako kot Franc je tudi ona med starijšimi delavci na farmi. Skrbi za 130 telicikov. Ko pa

je prišla pred dvajsetimi leti, je delala vse: molzla, krmila, čistila gnoj. Pravi, da je sedanje delo odgovornejše. V hlev dobi teleta takoj po rojstvu in jih hrani in zdravi do tretjega meseca. Najdalje je delala deljen delovni čas, kajti ni vseeno, kako ravna s temi štirinožci. Zatištega, ki zbolijo, mora vedeti, kakšna zdravila mu bo dala in koliko. Tudi čaj jim skuha, če je potrebno. Čimprej jih mora naučiti piti in jesti silažo, ker ti dobijo zelo malo kravjega mleka. Čeprav ima le eno nedeljo v mesecu prosto, pravi, da bo ostala. Teško bi se privadila tekočega traku v tovarni in delo je po teh letih tudi vzljubila. Marjana Natek

Franc Kokot

Jožica Stranjšek

HMEZAD EXPORT-IMPORT ŽALEC

REKORDNA PRODAJA NA ZAHODNA TRŽIŠČA

Hmezad—Export—import je enovita delovna organizacija, ki združuje okrog 120 članov kolektiva. Zrasla je iz čiste hmeljske zunanje trgovine, saj so hmelj izvažali že leta 1945, v okviru takratne Hmeljarske zadruge, ki je obsegala območje takratne celjske regije.

Samostojna trgovinska organizacija je Hmezad postal leta 1952, ko so se zaradi povečanih nalog pri pridelavi hmelja ločili posli trgovine. Že od takrat naprej smemo reči, da obstaja v proizvodnji, zaščiti in trgovini s hmeljem reprocelota z določenimi nalogami za celotno področje Slovenije in zato organizirani Poslovni skupnosti.

V okviru SOZD-a Hmezad opravljajo delavci Export—importa posle zunanje trgovine prvenstveno za članice SOZD-a, pa tudi za druge organizacije združenega dela. Čeprav je hmelj v poslovanju organizacije še vedno osnovna dejavnost, tako po zaposlitvi ljudi kot vrednostno, da že nekaj let razvijajo nova področja dela, kot npr. področje ostalih kmetijsko-živilskih prehrabnih artiklov, kmetijske mehanizacije, inženiring (del na področju prehrabne industrije-tekočin) ter skupne službe s splošnim in ekonomsko-računovodskim oddelkom ter pomožnimi dejavnostmi.

LETNIK 84 RAZPRODAN

Hmelj ostaja težišče pridobivanja dohodka v tej delovni organizaciji, saj predstavlja od letnega prometa okoli 250 milijard starih din, kar znaša 72%. To področje dela zajema poleg prodaje hmelja celoten prevzem, dodelavo, predelavo in pakiranje vsega vsakoletnega pridelka hmelja Slovenije.

S hmeljem, pridelanim v Sloveniji (letni pridelok je od 4100 do 4200 ton), oskrbujejo domačo pivovarniško industrijo z okoli 20% pridelka, 80% pridelanih količin pa ponudijo tujim tržiščem, zlasti v ZDA, na Japonsko, v Zahodno Nemčijo, Avstrijo in v Švico.

Letošnja proizvodnja v Sloveniji je bila ena najboljših v povojnih letih. Strokovnjaki so ocenili, da je na 2.475 ha bilo okrog 4.400 ton pridelka. Celotna količina letošnjega letnika je razprodana: določene količine ga bodo kupile domače pivovarne, na tuja konvertibilna tržišča pa bodo oziroma so izvozili rekordnih 3.650 ton letošnjega pridelka. Tudi v naslednjih letih prodaja najbrž ne bo bistveno upadla, saj so tuji kupci v predprodaji kupili že okrog 70 do 80% hmelja vse do leta 1988. Zato se delavci Export-importa zavedajo, da bodo morali vso skrb posvetiti kakovosti, da bodo lahko kljubovali konkurenci drugih prodajalcev. Poleg kvalitete bo pomembna tudi sortna sestava našega hmelja. V njej primanjkuje zlasti Goldinga. Če

namreč hočejo ugodno prodati ostale vrste hmelja, morajo vsaj polovico celotne proizvodnje ponuditi goldinga, pa še tega v kobulah.

POLEG HMEJLA V TUJINO TUDI SADJE, GOBE, ZELIŠČA ...

Druge pomembno področje, ki se nenehno razvija glede na višino zunanje-trgovinskega prometa in osvajanja trga z novimi izvoznimi ponudbami je področje živilsko-prehrabnih proizvodov in zdravilnih zelišč. Tu se promet nanaša v glavnem na izvoz sadja, sadnih sadik, polzev, gob, piva, vina, lesa, žitaric, zelja, zdravilnih zelišč in podobnega. V glavnem je to blago, katerega dinarska cena se zelo težko pokriva z izvozno ceno, zaradi česar so v glavnem iskali kombinacijo z obmejnimi, sejemskimi in kompenzacijskimi posli.

SKRB ZA KMETIJSKO MECHANIZACIJO

Področje kmetijske mehanizacije (rezervnih delov, reprovromateriala, konsignacij in zastopstev) je področje izvozne-uvozne dejavnosti. Predvsem gre za izvoz članic SOZD-a in njenih reprocelot. V glavnem izvažajo za delovno organizacijo Minerva, zelo pa si prizadevajo za povečan in stalnejši izvoz proizvodov DO Strojne, zlasti strojev za sajenje in izkopavanje krompirja ter trosilcev umetnega gnoja. V okviru razpoložljivih deviz in deviznih aranžmanov pa uvažajo kmetijsko mehanizacijo za članice SOZD-a in druge. Posebno pomemben je promet reprovromateriala in rezervnih delov in konsignacijska prodaja v okviru zastopstev tujih firm za področje Jugoslavije.

NOVOST: INŽENIRING

Ta dejavnost sega v leto 1983 in zajema prehrabno industrijo tekočin. Obseg dela se nanaša predvsem na obdelavo trga, izdelavo projektov, šolanje kadrov, organizacijo nabavne opreme, montaže, spuščanje v pogon in servisiranje opreme. Poleg tega pa sodi v področje inženiringa tudi

Pridelki v Sloveniji predstavljajo okoli 3,5 % svetovne letne proizvodnje hmelja. Največji proizvajalci tega grenkega sadeža pa so Zahodna Nemčija z 28 % svetovnega pridelka, sledijo pa ji ZDA z 21 %, Češka, Anglija in drugi. Za pridelavo hmelja je značilno, da že tretje leto svetovni pridelki hmelja močno presegajo potrebe svetovne pivovarniške industrije. Svetovna proizvodnja piva znaša danes okrog 950 milijonov hl piva, vendar se zaradi velikih pridelkov hmelja in relativno majhne rasti potrošnje piva pojavljajo precejšnje zaloge oziroma viški hmelja. Glede na potrebe pivovarniške industrije v svetu je danes že okrog 90.000 ton viška hmelja, zaloge hmelja in hmeljskih proizvodov pa so se v pivovarnah že tako okrepile, da predstavljajo preko 80 % letne potrebe. Zato bo nujno čimprejšnje ravnovesje med potrebami in proizvodnjo.

stranska dejavnost, kot na primer zastopanje tujih firm s področja prehrabne industrije tekočin, ki izpolnjujejo program domače industrije; organizacija domače proizvodne opreme v kompenzaciji s tujimi partnerji ali pa osvajanje lastne proizvodnje, prav tako pa razvoj posameznih procesnih linij ali samo elementov. Tujopodjetja, ki jih natančno področju zastopajo, so predvsem iz ZDA, Finske, Nemčije in Švedske.

Zagreb, Mlekarni Mostar, Puljanki iz Pule, Sirarni v Ljutomeru in drugod. Trenutno so angažirani zlasti z deli v Ljubljanskih mlekarnah, pri ABC Pomurki na pogonu za proizvodnjo otroške hrane, pri Mlekarni Maribor ter pri mlekarni v Gvajani s projektom za izvedbo pasterizacije in z rekonstrukcijo tamkajšnje mlekarnice.

PLAN BO IZPOLNEN

V vseh teh dejavnostih bodo letos zastavljene načrte dela v celoti uresničili. Po dosedanjih ocenah bo bruto realizacija znašala 2,5 milijarde. Celotni prihodek je po devetmesečnih rezultatih v primerjavi z lanskim večji za 132%, dohodek za 99%, čisti dohodek za 102% in ostanek čistega dohodka za 160%.

KMETIJSKO TEHNIČNI PRODAJNI CENTER
 Obveščamo, da ponovno mešamo vse odenke avtolakov „SIKKENS“

KMETOVALCI —
 priporočamo vam:

- trosilec hlevskega gnoja 2,7 T in 4 T
- ličkalnike in mline za koruzo ter reporeznice
- rezervne dele za molzne stroje alfa-laval in vestfalija

VSEM KUPCEM IN POSLOVNIM SODELAVCEM ČESTITAMO ZA PRAZNIK REPUBLIKE — 29. november

Dobri in kakovostni prevozi so najboljša garancija

V TOZDU TRANSPORT VRBJE SE VEČA DOHODEK OD ORGANIZACIJE PREVOZOV

Šele dobro leto v tozdu Notranje trgovine — Transportu Vrbje — organizirajo prevoze v svojih poslovalnicah v Novem Sadu, Beogradu, Sežani in Vrbju. V začetku prihodnjega leta pa bodo odprli še poslovalnico v Celju. Delež organizacije prevozov v njihovem dohodku predstavlja več kot šestdeset odstotkov. Čeprav imajo svoj avtopark razmeroma skromen, so po devetih mesecih poslovanja že presegli letni plan za šest odstotkov, saj so dosegli nad 170 milijonov dinarjev dohodka, za tri odstotke so presegli plan čistega dohodka in je znašal 46 milijonov dinarjev. Dobrih rezultatov poslovanja pa niso dosegli s povišanjem cen prevoznih storitev, le-te so se povečale za dvajset odstotkov, močno se je namreč povečal obseg poslovanja.

Jože Jurak, direktor tozda Transport Vrbje:

Prizadevamo si, da bi imeli čimveč prevozov za našo delovno organizacijo Notranja trgovina in ostale Hmezadove članice. Zaradi naše specifične dejavnosti zaposlujejo predvsem šoferje iz okolice. Lahko pa rečem, da nismo zadovoljni s šoferji, ki so končali poklicno šolo. Premalo so pripravljeni za delo, ki ga potem opravljajo. Ti ljudje povsod predstavljajo delovno organizacijo in bi morali imeti srednješolsko izobrazbo.

Dušan Lesjak, vodja organizacije prevozov:

Prizadevamo si, da vsako delo oziroma prevoz, ki ga prevzamemo dobro in hitro opravimo. V naši dejavnosti imamo namreč sezono, tako je nekaj časa prevozov veliko in takrat moramo ustreči čimveč naročnikom. Le tako si lahko zagotovimo prevoze in organizacijo vnaprej. Letos so se za nas spremenili pogoji poslovanja, ker je železnica podražila svoje prevoze kar za petdeset odstotkov in tako ima potem tudi organizacija prevozov višjo ceno. Za nas je to slabo, ker nimamo lastnega močnega avtoparka.

Organizirajo prevoze za prevoz žitaric in za Sipovo proizvodnjo

Z organizacijo prevozov pridobivajo blago in ustrezne prevoznike. Tako spada k temu načinu prevozov ves prevoz do železnice, po železnici in potem do končnih porabnikov oziroma skladišč. Največ prevozov organizirajo iz žitodolnih področij v Slovenijo. Tako so letos prevozili okoli dvajset tisoč ton žitaric in okoli petnajst tisoč ton sladkorja. Največja porabnika njihovih storitev sta republiški sklad za rezerve in Sip Sempeter, za katerega prevzijo okoli petdeset odstotkov celotne proizvodnje in del repromateriala. Med ostale naročnike uvrščajo še Gorenje, Rudarski šolski center iz Titovega Velenja, Intes Maribor, Žito Ljubljana in Perutnino Ptuj.

V tozdu Transport Vrbje se hitro prilagajajo razmeram in

Na začetku poslovanja so opravili večinoma vse prevoze za Notranjo trgovino in ostale Hmezadove delovne organizacije. Dejavnost pa se je po teh letih toliko razširila, da je delež

Hmezad
DO Notranja trgovina
TOZD TRANSPORT

dohodka, ki ga ustvarijo v Hmezadu, manjši od trideset odstotkov. Čeprav s tem niso ravno zadovoljni, pravijo, da se prilagajajo potrebam in prevoze opravljajo tam, kjer lahko dosežejo večji dohodek. Svojo prisotnost v Notranji trgovini in Hmezadu bi lahko povečali predvsem pri prevozu žitaric.

V avtoparku problemi z nabavo nadomestnih delov

V tozdu Transport imajo v svojem avtoparku le trideset vozil in pet posebnih vozil za prevoz krmil za žalsko tovarno krmil. Poleg tega vozi zanje še štirideset pogodbenih vozil. Zaradi dragega goriva so prevoze s svojimi tovornjaki preusmerili le na krajše proge in le v manjši meri prevažajo tovor tudi v sosednje države. Pravijo, da bi bilo te lahko več, če bi imeli ustrezna vozila in devize za stroške, ki nastanejo pri tovrstnih prevozi. Če prihodnje leto bodo uredili prostore za popravilo vozil, saj so le-ta pogosta predvsem pri

Hmezad
DO Notranja trgovina
TOZD TRANSPORT

potrebam na tržišču. Po petih letih poslovanja se je le-to namreč že tako razširilo, da bosta že prihodnje leto avtopark in organizacija prevozov poslovala kot samostojni obračunski enoti. Dokler je bil obseg del še majhen, to ni bilo potrebno. Predvsem pa si prizadevajo, da vsako delo hitro in pravočasno opravijo.

Jože Bevc, vodja avtoparka: Prizadevamo si, da bi imeli v našem avtoparku samo tovornjake enega proizvajalca. Zato v zadnjem času nabavljamo samo Tamova vozila. Predvsem zato, da potem lažje nabavimo nadomestne dele, ki jih je težko zagotavljati za neenoten avtopark. Veliko smo dosegli tudi s tem, ko smo uvedli dirigiran način vožnje za naše voznike. Tako natančno vedo, kdaj imajo dohod in prihod.

Peter Leskovšek, predsednik delavskega sveta:

Delo naših samoupravnih organov smo morali prilagoditi tako, da sklicujemo sestanke takrat, ko je v organizaciji največ šoferjev. Nekaj časa smo imeli probleme tudi z udeležbo, sedaj pa imamo tudi nadomestne članke delavskega sveta in ni več problemov sklepčnosti. Večino sestankov imamo ob sobotah in proti koncu delovnega dne.

starejših tovornjakih. Servisno delavnico imajo v prostorih, ki prvotno sploh niso bili namenjeni za to dejavnost. Prostori so namreč zato, prenizki, morajo vsako vozilo popravljati na prostem. Tako serviserji še posebej pozimi delajo v zelo težkih pogojih dela.

Nujno potrebujejo tudi večje parkirne prostore, saj so sedanjim premajhni tudi zato, ker morajo zagotoviti prostor še pogodbenim voznikom. Prihodnje leto bodo uredili nove parkirne prostore za petdeset vozil in se v te namene že do-

govarjajo s krajevno skupnostjo Vrbje in s Hmezadom.

V tozdu Transport Vrbje imajo vsa vozila dobro izkoriščena, kar devdeset odstotkov, ker izkoriščajo možnosti povratnih voženj. Tako so v desetih mesecih opravili devet milijonov ton kilometrov.

Materialni stroški so se letos povečali kar za 97 odstotkov in to eden je od najhujših problemov, ki jih pestijo. Poleg tega pa so letos težko nabavljali nadomestne dele. Predvsem je primanjkovalo gum, dobili so jih komaj polovico.

Hmezad
DO Notranja trgovina
TOZD TRANSPORT

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ČESTITAMO OB DNEVU REPUBLIKE

HMEZAD GOSTINSTVO — TURIZEM ŽALEC

Z boljšo ponudbo do ugodnejših rezultatov

Dve zlati in dve srebrni medalji za flambiranje, slaščičarski izdelek ter pripravo svečanega omizja in mešanje pijač na 32. gostinsko-turističnem zboru v Rogški Slatini sredi novembra sta najlepši dokaz, da so delavci Hmezadovega Gostinstva in turizma, zlasti pa delavci preboldskega hotela, od koder so bili v glavnem vsi tekmovalci, pravilno zastavili svoje delo in svojo pot.

Če so se v preboldskem hotelu v preteklih letih ubadali s številnimi težavami, pričajo današnji rezultati in uspehi, da je to že več ali manj preteklost. Izginile so rdeče številke, povečali so promet in pritegnili več gostov. Razlog za uspešno

delo je predvsem v bogatejši ponudbi, saj pravzaprav ni meseca, +ko bi bilo v hotelu dolgočas. Ze na začetku leta pripravijo novoletni ples, februar je posvečen praznovanju pusta, v mesecu marcu pa organizirajo praznovanje dneva žena.

drugam. Poleg tega pa razpolagajo v hotelu s številnimi športnimi rekviziti, med drugim imajo tudi 10 koles.

S prihodom jeseni je letnemu času ustrezna tudi ponudba — mesec gobjih jedi, oktobra so letos prvič pripravili teden flambiranih jedi in koktilov, zatem pa martinovanje. Do konca leta vam bodo ponudili še teden domačih kolin in silvestrovanje. Obljubljajo, da se boste tokrat na starega letadana lahko zavrteli ob zvokih dveh

Torej za vsakega kaj ponujajo delavci hotela v Preboldu, s podobno ponudbo pa bodo nadaljevali tudi prihodnje leto. Ob dosedanjih uspehih pa se zavedajo, da še niso storili

Hmezad
GOSTINSTVO — TURIZEM

vsega, zlasti želijo izboljšati kvaliteto svojih uslug, pri čemer upajo, da bodo imeli pri izbiri maloštevilnih gostincev kar najbolj srečno roko.

KEGLJIŠČE JE ZAŽIVELO

Hotel v Preboldu je resda ena največjih enot v delovni organizaciji Hmezad Gostinstvo-turizem, nikakor pa ne edina. Poleg hotela sodijo v delovno organizacijo še Samopostrežna restavracija v Celju, Restavracija Slovan Vransko, Gostilna Hmeljar in Kolodvorska restavracija v Žalcu, Ribja restavracija, Gostilna Ločica pri Vranskem, pa Slaščičarna Prebold, Restavracija Pri rimski nekropoli v Sempetru ter bifeji v Veliki Pirešici, Kongo v Sentrupertu, bazen na Vranskem ter bife

V Hmezadovi restavraciji Pri rimski nekropoli v Sempetru se obiskovalcem obeta zanimiva novost. Od prvega decembra letos bodo tisti gostje, ki bodo v tej restavraciji pojedli 15 pizz, dobili eno zastonj.

Kegljišče v Žalcu. Le-ta sodi poleg Konga, kjer še čakajo na opremo kuhinje, zaradi česar ponudba še ni kompletna, med novejšje objekte. S prometom v njem in samo zasedenostjo so zadovoljni, saj je kegljišče zasedeno od ponedeljka do pet-

Tudi za pripravo koktilov, te mešanice žganih in ostalih alkoholnih pijač, brezalkoholnih pijač, toplih in hladnih napitkov ter drugih dodatkov so delavci hotela iz Prebolda dobili priznanje. Srebrno medaljo je prislužil Jože Ocvirk.

ka, nekaj prostora je le še ob sobotah in nedeljah. V kegljišču imajo delavci Hmezada urejeno službo vzdrževanja, bife, kjer ponudijo sendviče in hot-doge, z željo da bi čim dlje ohranili steze, pa si obiskovalci lahko izposodijo tudi copate.

Hmezad
GOSTINSTVO — TURIZEM

April je doslej veljal za bolj pust mesec, letos pa so ga popestrili s tednom fondueja in koktilov, oboje pa so združili še s poskušnjo vin iz Goriških Brd. Tednu fondueja in koktilov je potem sledil mesec palačink, kjer so ponudili gostom preko 20 vrst najrazličnejših palačink slanih, sladkih, flambiranih.

Tradicionalno in uveljavljeno je tudi sodelovanje delavcev hotela na žalski in preboldski noči, kakor je uveljavljeno tudi že nekajletno sodelovanje oziroma letovanje gostov iz Splita v Preboldu. Letos jih je bilo okrog 500, ponudili pa so jim resnično pester program — od enodnevnega pohoda na Reško planino, piknik v naravi, izlete v Titovo Velenje, Celje in

ansamblov, v discu, ki so ga spomladi razširili in obnovili, pa si bodo gostje lahko ohladili grlo v posebnem aperitiv baru za koktaile.

TUDI PONOČI AVTOBUSNI PREVOZ

Delavci preboldskega hotela so zdaj poskrbeli tudi za prevoz z avtobusom po končanem programu v discu in pa v restavraciji hotela. Od prvega novembra letos namreč vozi vsako soboto in nedeljo avtobus iz Prebolda do Sempetra, Polzele, Pariželj, Žalca in Celja. Odhod avtobusa izpred hotela je ob 1.30.

Flambiranje ni samo atrakcija in prijetna zabava pri mizi, temveč je to najoriginalnejši način začinjanja in priprave jedi po želji gostov. Zanj si je Slavica Ocvirk iz hotela Prebold prislužila zlato medaljo na nedavnem gostinsko-turističnem zboru. Poleg nje je zlato kolajno osvojil še preboldski slaščičar Janez Podveržen.

Hmezad
GOSTINSTVO — TURIZEM

ZA DAN REPUBLIKE ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM

Reportaže in zanimivosti iz naših krajev

V socialistični zvezi je dela za vse

S predsednikom krajevne konference SZLD Žalec Cirilom Prezeljem smo se pogovarjali o programskem delu SZLD in še posebej o izgradnji žalskega kulturnega doma.

S. občan: »Kako ocenjujete delo krajevne konference v minulem obdobju in katere so bile osrednje naloge, ki ste se jih lotevali?«

Ciril Prezelj: »Predvsem bi rad povedal, da ima Socialistična zveza za široko odprta vrata za vse, ki hočejo delati in kot člani frontne organizacije sodelovati pri uresničevanju zastavljenih nalog. Socialistična zveza je tista tribuna, na kateri se tudi večkrat skrešejo mnenja članov oziroma krajanov in tako je tudi prav.

Šibka točka našega dela pa je za zdaj v tem, da največ dela opravijo posamezniki, na primer člani predsedstva in tako se dogaja, da je marsikdo preobremenjen, med tem ko drugih ni čutiti. Prizadevamo si v delo množično pritegniti članstvo, saj bo tako naša vloga prišla še do večje veljave oziroma bo delo postalo še bolj učinkovito.

S. občan: »O čem razpravljate na sejah in kako se vaši predlogi odražajo pri uresničevanju nalog?«

C. Prezelj: »Razprave so dovolj poglobljene in konkretne, saj gre za vprašanja, ki nas živo zanimajo. V Ložnici, na primer, obravnavajo problem ureditve kanalizacije in depozitne za smeti, v Žalcu so opozorili na obremenjenost telefonskih linij in novih priključkov, spregovorili pa so tudi o pokopališkem redu in o drugih problemih. Člane Socialistične zveze živo zanimajo tudi problemi v zvezi s preskrbo in seveda cene. V Žalcu imamo urejeno tržnico, cene pa so znatno višje kot v Celju, kar potrošniki kritizirajo.«

S. občan: »Vloga mladih v Socialistični zvezi?«

C. Prezelj: »Mladina ne kaže dovolj aktivnosti za delo v naši formatni organizaciji. Zato si

prizadevamo v mestne odbore pritegniti kar največ mladih. V decembru pripravljamo o tem javno tribuno.

Pri tem je treba pomisliti, da je Žalec leta 1951 štel 1700 stanovalcev, danes pa jih ima 4500. Pomeni, da se je v teh povojnih letih preselilo v Žalec veliko mladih, bodisi samcevi ali družin, in si našlo delo ter uredilo stanovanjski problem. Žal večina teh ljudi ne kaže večjega zanimanja za politično delo na terenu. Vse preveč so zaprti vase, kar ni prav. Ne bi smeli pozabiti, da so postali naši občani, stanovalci v Žalcu, in da bo od njihove pripravljenosti za delo odvisen nadaljnji razvoj našega mesta.

Prizadevamo si, da bi jih kar največ pritegnili k delu v Socialistični zvezi in na drugih področjih.«

S. občan: »Kako dela hišna samouprava in s katerimi problemi se spoprijemate na stanovanjskem področju?«

C. Prezelj: »Temu vprašanju posveča SZLD vso skrb. Lahko rečemo, da hišna samouprava opravlja svoje poslanstvo. To ne drži, da tu ni problemov. Imamo primere, da posamezni stanovalci neredito ali pa sploh

ne plačujejo stanarine in ogrevanja. Morda bi kdo pomislil, da gre zgolj za socialne probleme, denimo upokojujence z najnižjimi pokojninami, a ni tako. Nerediti plačniki se najdejo tudi med takimi, ki imajo solidne osebne dohodke in bi lahko poravnali svoje obveznosti. O tem smo razpravljali na sestanku stanovalcev Soseske V.«

S. občan: »O gradnji kulturnega doma je bilo slišati različne pripombe, tudi take, češ, sedaj ni pravi čas za takšne investicije. Žalčani se niste ozirali na te pripombe in ste začeli graditi. Kako se odvijajo gradbena dela?«

C. Prezelj: »Da, pripomb je bilo nekaj. Zavedali smo se, da je kulturni dom Žalcu nujno potreben, saj razvejana kulturna dejavnost nima primernege mesta za delo. Sicer pa je bila izgradnja žalskega kulturnega doma zapisana že pri prejšnjih referendumih, vendar smo to sicer prepotrebno naložbo odlagali zaradi prav tako nujnih potreb, ki so jih imeli ostali kraji v naši občini.

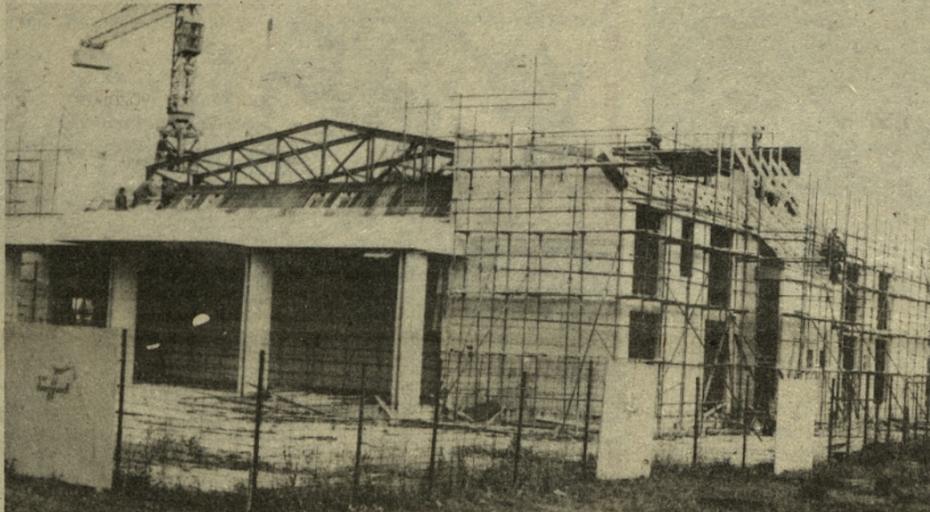
Po drugi strani pa so bila za kulturni dom že določena sredstva in tako ni bilo zadrž-

CIRIL PREZELJ

kov. Zaradi nezadostnih sredstev moramo zagotoviti dodatna finančna sredstva. Za opremo na primer! Dogovarjamo se, da bi krajanje tako kot ob vsaki podobni akciji, dodatno zbrali potrebna sredstva. Nekaj bi prispevalo združeno delo, drugo pa obrtniki in ostali krajanje. O tem bodo seveda odločali ljudje na zborih. Če ne bo večjih zadržkov, računamo, da bi kulturni dom, ki naj bi nosil ime po revolucionarju Edvardu Kardelju, odprli za Taborske dneve v jeseni naslednje leto.

L. Trstenjak

GRADNJA KULTURNEGA DOMA POTEKA PO TERMINSKEM PLANU

Ernest Ramšak odhaja v pokoj

V kratkem se bo upokojil Ernest Ramšak, dolgoletni direktor DO Garant Polzela. Kolektiv, ki ima danes 420 zaposlenih delavcev, ga bo pogrešal, saj odhaja človek, katerega delo je neločljivo povezano z razvojem Garanta kot lesnopredelovalne industrije na Polzeli.

Ernest Ramšak je leta 1948 končal srednjo ekonomsko šolo v Celju kot študent rudnika Velenje. Njegovo prvo službeno mesto je bilo na ministrstvu za industrijo in rudarstvo v Sarajevu (Bosna in Hercegovina). Po vrnitvi v Slovenijo se je zaposlil v rudniku Zabukovica in tu ostal 17 let. Sprva je delal v knjigovodstvu, potlej pa kot sekretar podjetja. Mlad in željan znanja se je vpisal na višjo komercialno šolo v Mariboru in po uspešno opravljeni diplomji se je zaposlil leta 1966 v DO Garant na Polzeli in tu ostal celih 18 let — vse do upokojitve.

Garant je imel ob njegovem prihodu 170 zaposlenih delavcev, ki so v pretežni meri na obrtniški način izdelovali pohištveno opremo in ga prodajali na neobdelano tržišče. Ramšak si je zastavil nalogo, obdelati tržišče in pridobiti kupce ter tako zagotoviti Garantu nemoten razvoj in uspešno poslovanje. S pomočjo sodelavcev mu je to v celoti uspelo. Garant se je medtem lepo uveljavil na širšem jugoslovanskem tržišču, pa tudi na tujem. Naj zapišemo, da danes izvozijo na bližnji vzhod pa tudi v ZR Nemčijo, Avstrijo, Madžarsko in še na nekatere trge že 25 odstotkov celotne proizvodnje, kar je vsekakor uspeh.

Pot usposabljanja in prehoda na industrijski način proizvodnje ni bila lahka. Postopoma so osvajali novo tehnologijo, opremljali svoje delavnice z novimi stroji in hkrati usposabljali kader. Danes ugotavljajo, da je bila to dobra naložba, kajti Garant danes uspešno premaguje težave v zaostrenih pogojih stabilizacijskega gospodarjenja. Proizvodni program Garanta je prilagojen potrebam tržišča in to jim zagotavlja ob dokaj visoki produktivnosti in dobri notranji organizaciji poslovni uspeh.

Ramšak pa se pri svojem odgovornem delu ni zapiral v podjetje, marveč je sodeloval na različnih področjih. Bil je tajnik občinskega sindikalnega sveta Žalec, predsednik sveta za delo pri skupščini občine Žalec, komandant teritorialne obrambe itd. Bil je tudi dolgoletni član godbe, sodeloval je v pevskem zboru, skratka, njegovo življenje je bilo zapolnjeno z aktivnim delom.

Ramšak je bil večkrat odlikovan za zasluge in priljubljen med delavci. Kolektiv je prepričan, da se bo Ernest Ramšak pogosto vračal med delavce, saj je tu globoko pognal korenine.

Lojze Trstenjak

Pogovor pred praznikom

MANJ SESTANKOV, A VEČ DELA

Pogovor ob strojih, ki tečejo, je vse kaj drugega kot pisarniški klepet ob kavici. Z Dragom Božičem, vodjem vzdrževanja v Juteksu — tozdr Talne obloge, sva se pogovarjala o življenju v kolektivu, v katerem je vokal 29 let svojega dela in seveda o športu in gasilstvu, kjer deluje že od mladih let.

Ko je bil mlajši, je nabijal žogo v odbojniskem klubu, še več pa prispeval k razmahu športnih dejavnosti kot dolgoletni funkcionar. Kar 16 let je kot član deloval v odbojniskih zvezi Slovenije, bil je vrsto let predsednik komisije za odbojko, osem let je imel v rokah organizacijo sindikalnih športnih iger, veliko pa

je prispeval tudi za razvoj gasilstva in tak, za delo zagret, je še danes.

»V Juteksu smo vedno podpirali športno dejavnost, saj smo se zavedali, da je aktiven športnik tudi uspešen pri delu. Ni nam bilo žal denarja, ki smo ga odvajali v ta namen in ga še dajemo. V povojnih letih so se zlasti razmahnilo sindikalne športne igre, v katerih tudi delavci žalske občine množično sodelujemo. Da gre za množičnost, bi sklepal po tem, da na takšnem srečanju sodeluje tudi po 2000 tekmovalcev. Res pa je, da bi nekatere DO lahko storile več za razvoj športnih dejavnosti, bodi z aktivnejšim udejstvom svojih članov kolektiva v športnih dejavnostih ali z denarnimi zneski. To je nedvomno dobro naložen denar.«

»Ste predsednik industrijskega gasilskega društva v OZD, sodelujete pa tudi v občinski gasilski organizaciji. Kako gledate na povojni razvoj gasilstva v žalski občini?«

»Gasilska društva v naši občini so se v povojnem času vsestransko tehnično izpopolnila, velik napredek pa je opaziti tudi v usposobljenosti kadra. Občinska gasilska zveza in društva prirejajo tečaje in seminarje, na katerih se usposabljujejo mladi. Gasilska društva se izpolnjujejo z mladimi člani. Občinski gasilskih tekmovalcev se na primer, udeležuje tudi po 600 pionirjev. V okviru društev uspešno delujejo tudi ženske desetine.«

»Letos ste v OZD prejeli plaketo dela, kar je najvišje priznanje v kolektivu Juteksa. Kaj vam pomeni to priznanje?«

»Plaketa dela mi pomeni več, kot če bi dobil denarno nagrado. Denar človek porabi, plaketa pa je priznanje, ki je trajno. Zame je to lepo plačilo za 29 let dela v podjetju.«

»Ste kdaj premišljevali, da bi odšli drugam, za boljšim kruhom?«

»Ne! Bila so sicer leta, ko nam v Juteksu ni šlo najbolje, a smo zaupali v naše programe, ki so napovedovali boljše čase. Danes beležimo razveseljive poslovne rezultate. Položaj se je zlasti izboljšal, ko je stekla proizvodnja talnih oblog.«

»Kako bi po vaši presoji kar najhitreje prebredli sedanjo krizno obdobje našega gospodarstva?«

»Iz težav nas bo reševalo le delo, nikakor pa ne zgolj besedičenje. Predvsem pa, nihče nam ne bo ničesar podaril, zato imamo zaupanje v lastne sile.«

Tk. L.

Eno leto v Iraku

Ljudi sem poskušala »vzeti« takšne, kot so. Kako živijo in kaj počnejo ljudje na drugi strani zemeljske oble, v kakšno obleko se tam odeva narava, se pogosto sprašujejo ljudje, ki jih želja po spoznanju in radovednost kar silita po svetu. Božena Pinter tako daleč sicer ni šla, veselje in želja po potovanjih pa sta botrovali odločitvi, da je eno leto preživela v Iraku kot medicinska sestra v obratni ambulanti Slovenije ceste — tehnika, na gradbišču, osemdeset kilometrov oddaljenem od Bagdada.

Pred petimi meseci se je vrnila v Žalec in še sedaj se ji misli rade vračajo nazaj, v tiste čase, ko je bila še daleč od doma, pravzaprav v čisto drugem svetu. Njeno opisovanje in pripovedovanje o tem delu arabskega sveta bo morda čudno za tiste, ki se najraje drže domačega zapečka in jih najbolj zanima le to, kaj se dogaja na oni strani sosedovega plota. Kako je bilo in kaj je delala, sem jo tudi jaz spraševala, kar med njenim delom v zdravstvenem centru Žalec. Takole je razlagala:

»Rada potujem. O delu v Bagdadu oziroma v obratni ambulanti, ki je osemdeset kilometrov iz Bagdada, nisem imela nikakršne predstave. Nisem niti veliko razmišljala, kako bo vse skupaj izgledalo. Mislim, da sem tudi zato laže doumela njihove navade in mišljenje. Seveda je to drugačen svet, drugo življenje.«

Pri teh ljudeh je toliko drugačnih strani življenja, še posebej za vedno hitečega preračunljivega Evropejca, da lahko beseda drugače pove vse, ali pa nič. Ena od teh drugačnosti, ki jih najprej opazi obiskova-

lec, je občutek, da se tem ljudem nikoli nikamor ne mudi. Ob pločnikih lahko prečepijo cele ure in v čajnicah kadijo vodne pipe. Na njihovih tržnicah »sukih« pa dobi obiskovalec ob gomazenju množice občutek, da se jim vendarle mudi, in da jim čas že veliko pomeni.

Boženi so se vtisnile v spomin še velike razlike, o katerih je pripovedovala:

»Ljudje po vaseh živijo še v kočah iz blata, čuden kontrast temu življenju so proizvodi civilizacije, kot so avto in nad strehami televizijske antene. Kanal Tigrisa, na primer, uporabljajo za vse, služijo jim za pitno vodo, kopače, pranje.«

Ob petkih, takrat imajo arabski svojo »nedeljo«, so imeli pristo tudi

delavci v ambulanti. Skoraj vedno so se odpravljali na izlete, v Bagdad, k razvalinam Babilona. Poskušali so njihovo hrano in tudi na ulicah kupovali njihov kruh »čapati«. Božena si je morala kar od zunaj ogledovati njihove mošeje, prekrite s keramiko, kajti nearabske ženske ne smejo v njihove svete prostore.

Ob teh ogledih pa pravi Božena:

»Se vedno smo opazovali preveč po evropsko. Vedno smo hoteli, mudilo se nam je, ko smo ogledovali mesto,« je pripovedovala in dodala:

»Njihove navade sem poskušala vzeti takšne, kot so, saj se njim vendar ni potrebno prilagajati drugi kulturi. Pri tem smo Evropejci preveč zaverovani sami vase.«

Delo v ambulanti ji je bilo všeč in toliko ga je bilo, da ji nikoli ni bilo dolgčas.

»Delali sva dve medicinski sestri.

Opravljala sem zahtevna dela, odgovarjala sem za nabavo zdravil, prevoz bolnikov do bolnišnice. Hitro sem se navadila osebeja v arabski bolnišnici, tako da nisem imela nikoli težav. V našo ambulanto je prišlo vsak dan najmanj šestdeset ljudi.

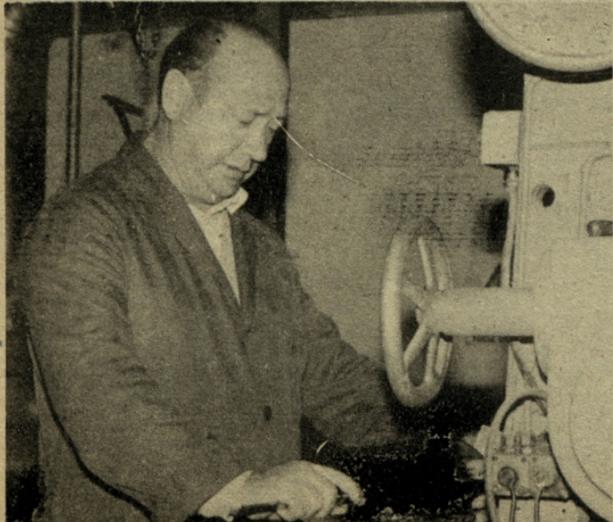
Zadovoljna sem bila, da je bilo dela čez glavo,« je rekla. Poseben dan v tednu je bil, ko so dobivali in pošiljali pošto.

»Takrat je vsak hotel, da bi domačim sporočil vsaj nekaj vrstic,« je rekla. In pripovedovanje o tem delu jo je v mislih vrnilo v Bagdad — to mesto, ki pozna le svoj arabski utrip.

Božena Pinter

Marjana M. Natek

Drago Božič (Foto: L. Korber)

Za ohranjanje bratstva so potrebna dejanja, ne le besede

Prazna in suhoparna je ponavadi govornica besed o bratstvu in enotnosti naših narodov in narodnosti. Prazna in suhoparna za tistega, ki nikoli ni doživel tiste mrščavice, ki te spreletava, ko si sežeta v roke slovenski in vojvodinski kmet, ko si delavca stisneta žuljave dlani, ko izza oči in prek zgubanih lic zdrsi neumna solza sreče.

Ce boste o bratstvu in enotnosti povprašali kraje Gomiškega oziroma člane tamkajšnjega kulturnega društva, vam bodo znali to še posebej prepričljivo razložiti. Kako tudi ne bi, saj so v zadnjih letih spletli trdne vezi prijateljstva s člani Kulturno umetniškega društva Kosta Abrašević iz Bačke Palanke.

Po tem, ko so Gomljani lani gostili svoje prijatelje iz Vojvodine, so tokrat odšli v goste člani gomiškega mešanega pevskega zbora.

Vež med Gomljani in Bačko Palanko je torej v glavnem kulturno sodelovanje. Toda občina Zalec je z občino Bačko Palanka že pred leti podpisala listino o pobratenju, obe občini pa poleg kulturnega razvijata tudi politično in gospodarsko sodelovanje. Razvijata tisto, o čemer so sanjali ob rojstvu nove Jugoslavije: bratstvo, enotnost in enakopravnost narodov in narodnosti Jugoslavije.

Velik in sodobno urejen športni park daje prebivalcem Bačke Palanke vse možnosti za razvoj sporta, ne le rekreativnega, temveč tudi tekmovalnega.

ROJSTNO LETO: 1486

Kot urbano naselje so Bačko Palanko prvič omenili leta 1486, ko jo v takšnih in drugačnih bukvah najdemo zapisano pod imenom Pešt. A prvi ljudje so tam hodili že mnogo prej — menjavali so se Kelti, Huni, Avari in v šestem stoletju slovanska plemena, ki so ob obali Donave gradila svoja naselja.

Ime Palanka (utrdba) so temu mestu ob Donavi dali Turki. Mesto se je razvijalo počasi, prva industrijska podjetja — zametki današnje industrije — pa se v Bački Palanki pojavljajo v drugi polovici 18. stoletja. A za razvoj Bačke Palanke je bilo odločilno nekaj drugega. Konec 19. stoletja je postala

Bačka Palanka važno središče rečne poti med Budimpešto, Novim Sadom in med Beogradom. Na dan se je v bačkopalanskem pristanišču ustavilo tudi po šest potniških ladij, poleg njih pa še kopica tovornih. To je trajalo polnih 234 let, vse do izgradnje mostu 25. maj preko Donave med Bačko Palanko in Ilokom pred desetimi leti.

Pred prvo svetovno vojno je mesto znano tudi po turizmu, saj se je lahko pohvalilo kar s štirimi hoteli, vsak od njih pa je imel svoj avtobus. Le-te so vlekli konji, z njimi pa so vozili goste do pristanišča na Donavi.

V 18. stoletju so se v Bačko Palanko začeli doseljevati Nemci, ki so počasi v svojih rokah

obdržali večino industrijskega in trgovskega kapitala, medtem ko so se ostali prebivalci — Srbi, Slovaki, Madžari in drugi ukvarjali pretežno s poljedelstvom.

Leto 41 je bilo podobno drugim krajem Jugoslavije. Rojeval se je odpor, nastajale so prve partijske in skojevske organizacije, čeprav je bilo povsod polno nemških in madžarskih vojakov. Leto 42 se je vtisnilo ljudem v spomin po velikih aretacijah nedolžnih prebivalcev; iz Bačke Palanke so jih izselili preko 200. A že naslednje leto je narodnoosvobodilni boj dosegel pravi vzpon. Formiran je bačko-baranjski odred, pravi vzlet partizanskega gibanja pa pomeni sremska fronta. 20. oktobra 1944 je Bački Palanki zasvetila

luč svobode, toda zanjo so morali darovati veliko življenj.

Znane so družine, zlasti Stojakovići, katere trije člani so umrli v Dachavu, eden izmed sinov pa je padel kot komandant artilerije VIII. Vojvodinske brigade. V hiši teh rodoljubov je bila prava partizanska baza, z njo pa je povezano tudi ime ene največjih revolucionark Vojvodine Klaré Feješ; borke, komunistke, študentke medicine, ki je ob napadu na bazo leta 43 aktivirala bombo, da ne bi skupaj z dvema soborcema padla v roke Nemcev.

Še veliko je takšnih imen, veliko je nemih pričevanj o trpljenju in nasilju nad tamkajšnjim prebivalstvom; med drugimi tudi grobnica, v kateri leži 400 ustreljenih Židov.

PISAN MOZAIK NARODOV IN NARODNOSTI

Občina Bačka Palanka se danes razprostira na 5178 km²

Druži jih ljubezen do kulturne dediščine

Sodelovanje med kulturnim društvom na Gomiškem in Kulturno umetniškemu društvu Kosta Abrašević iz mesta Bačka Palanka se je začelo pred tremi leti. Značilna zato sodelovanje je zlasti vsakoletna izmenjava obiskov in kulturnih programov.

Sicer pa je društvo iz Bačke Palanke razmeroma mlado društvo. Njegovo rojstno leto je leto

A največ domačinov se odloča za ohranjanje folklornih tradicij

1976. Danes ima v svojih vrstah okrog 500 članov in sekcije, kot so folklorna, ki je tudi najštevilnejša, dramska, likovna, harmonikarska, katere člani so letos na tekmovanju v Italiji dosegli četrto mesto v Evropi, vse bolj pa si v društvu prizadevajo tudi za razvoj tamburaške in pevske sekcije. Poleg tega društva obstaja v občini še osem kulturno umetniških društev.

Poleg stikov z Gomljani oziroma žalsko občino negujejo člani društva stike tudi z ostalimi društvi Abraševićev po celi Jugoslaviji, zatem z delavci, zaposlenimi v tujini, in z društvi na Češkoslovaškem. Bogata sestava oziroma pisanost prebivalstva Vojvodini pa nudi članom društva izredne možnosti za čim bogatejšo vsebino njihovega dela, zlasti na področju folklorne.

Tako kot je pri nas nepogrešljiva pesem, tako je v tem delu Vojvodine nepogrešljiva harmonika

S svojo ubrano pesmijo so pevci iz Gomiškega tudi tokrat navdušili ljubitelje petja v Bački Palanki

in šteje 57803 prebivalcev. Ko so leta 44 Nemci zapuščali Bačko Palanko, so vanjo prihajali ljudje iz Bosne in Hercegovine ter iz Like, Bačka Palanka pa je po kdove kolikokrat spet menjala svojo narodnostno in socialno sestavo. Zdaj živijo v Bački Palanki Srbi, Slovaki, Madžari, Hrvati, skupno 17 narodov in narodnosti. Pa tega pravzaprav nihče ne opazi, kajti ljudje živijo kot eno, se med sabo poročajo in iz dneva v dan zmanjšujejo razlike, če te sploh še so. Prebivalci Bačke Palanke so se naselili v

14-ih mestih oziroma naseljih, kjer je skupno 18620 domačin.

Za potrebe vseh tamkajšnjih ljudi namenjajo v Bački Palanki v zadnjem času precej denarja za investicije v razne objekte; po sedanjem srednjeročnem planu 518 starih milijard, po novem planu pa bodo za naložbe namenili 263 starih milijard dinarjev.

VELIK DEL OBČINE — NACIONALNI PARK

Značilno za občino Bačka Palanka je, da se zelo trudijo pri ohranjanju narave in zelenih

površin, saj imajo z zakonom zaščiteno vrsto gozdov, močvirnih rastlin in nasade platan. Najznačilnejši med temi je prav gotovo park v Karadjordjevu. Le-ta meri 287 ha, zaščiten gozd pa predstavlja mešanico hrasta, jesena, gabra in drugih vrst — vseh tistih, ki so bile nekaj značilne za ta predel Panonije. Hkrati z naravnim izgledom gozda in dreves pa ohranjajo tudi številne vrste divjadi. Precejšen del zemljišča v občini, okrog 1400 ha, pa sodi v narodni park Fruške gore.

ŠE TESNEJE POVEZATI GOSPODARSTVO

Prvi koraki v sodelovanju med občinama menijo v Bački Palanki, so narejeni, še zlasti pa bo treba v prihodnje okrepiti gospodarsko sodelovanje. Veliko je možnosti, npr. v tekstilni, strojni industriji in zlasti v obrti, od koder v Bački Palanki vse bolj črpajo naše, žalske izkušnje in spoznanja na tem področju.

Pred kratkim so se predstavniki Bačke Palanke in žalske občine dogovorili tudi za organiziranje posebnih delovnih skupin, ki naj bi naredile program in načrt sodelovanja posameznih panog v industriji in v kmetijstvu. S tem bo sedanje sodelovanje obeh občin in njenih prebivalcev pridobilo nove razsežnosti, vez med narodi pa bo krepkejša in trdnjša.

Irena Jelen

Poleg kulturnega tudi gospodarsko sodelovanje

Nekdanje obrtne delavnice v Bački Palanki so prerasle v tovarne, iz njih pa pravi industrijski velikani: Kombinat talnih oblog Sintelon s svojo 100-letno tradicijo, Strojna industrija Majevica, usnjena in kovinska galanterija Merkur, obrata tekstilne industrije Vunoplet in Marina ter industrija elektroinstalacijskega materiala Nopal. Glede na to, da je to področje izrazito kmetijsko, sta tudi poljedelstvo in prehranbena industrija doživela pravo ekspanzijo. V občini Bačka Palanka je skupno 46.000 ha plodne zemlje, neobdelana zemljišča pa obsegajo 5.700 ha. Družbenemu sektorju pripada 15.650 ha zemlje, ostalo pa je v rokah zasebnih kmetov. Značilen je še podatek, da se s kmetijstvom ukvarja vsak peti prebivalec Bačke Palanke. Delež kmetijstva v družbenem proizvodu znaša 25 %, največ pa odpade na industrijo-45%. Kljub takšnim rezultatom vedo, da vseh možnosti še niso izkoristili, zlasti v živinoreji, nezadovoljni so s kooperantskimi odnosi, prav tako pa še ni zaživelo združevanje dela in sredstev. V 39-ih delovnih organizacijah v občini je našlo delo preko 17000 delavcev, trenutno pa jih išče zaposlitev preko 3000, kar predstavlja enega največjih problemov v Bački Palanki.

Pri sodelovanju in povezovanju gospodarstva žalske in bačkopalanske občine se trenutno največji korak naredili delavci Juteksa, ki že nekaj let uspešno sodelujejo s tovarno talnih oblog Sintelon. S to delovno organizacijo in pa Heprom iz Beograda so podpisali tudi sporazum o skupnem nastopu na tržišču v Sovjetski zvezi.

Polnih dvesto let je bil pogled na Donavo, polno potniških in tovornih ladij nekaj vsakdanjega, danes pa le sem in tja pripluje kakšna večja barka.

OBISKALI SMQ KRAJEVNO SKUPNOST VRANSKO

Živahen utrip na meji petih slovenskih občin

Če boste povprašali Vranšane o tem, od kod pravzaprav ime njihovega kraja, vam bodo vedeli povedati marsikatero zanimivost. Eni vam bodo razlagali, da je Vransko dobilo ime po vranah, ki so se zbirale ob jezeru. Kajti na ozemlju današnjega Vranskega je bojda v davnih dneh bila sama voda. Tam, kjer so jezero prekopali, so dali kraju ime Prekopa, kjer pa so s čolni brodarili in prepeljali ljudi čez jezero, so vasi nadeli ime Brode. Tudi o Čepljah so spletli pripoved — tam so se bojda zbirale čaplje.

Tako vam bodo razlagali Vranšani. Spet drugi bodo trdili in pripovedovali, da ime Vransko izvira iz vrenj, kar naj bi pomenilo votlino v pečini, iz katere vre voda.

A ne le o izvoru imen njihovih zaselkov — tudi marsikatero prigodo iz preteklih dni vam bodo znali prav mično in za uho prijetno pripovedovati. Nič manj pa ni zanimiva pripoved o njihovem vsakdanu, o njihovem delu in življenju pod vrhovi Dobrovelj, Menine in Čemšeniške planine včeraj, danes, pa tudi jutri.

VRANSKO VČERAJ ...

Njihov včeraj, danes, pa najbrž tudi jutri je pravzaprav tako pisan, da ga je težko opisati. A pojdemo lepo po kronološki stezi.

Se pred nekaj desetletji so živeli zaselki v vranski krajevni skupnosti razmeroma počasi. Industrije je bilo kaj malo; 1882. so začeli v Čepljah graditi tovarno keramike, kasneje opekarno, v 20-ih letih tega stoletja še elektrarno v Brodeh. Mnogo kasneje so se jim pridružile nekdanja Sigma, Inde, pa kmetijska zadruga in Gozdno gospodarstvo, v vseh pa je bilo še vedno premalo kruha za vse dela željne ljudi, ki so si morali iskati delo po številnih krajih naokrog. Vsakdanji kos kru-

ceste. Zatem so prišli na vrsto gasilni dom, šola, kulturni in zdravstveni dom... Hkrati pa niso na zapeček potiskali družbenopolitičnega in pa društvenega delovanja. Le-to je tamkaj globoko zakoreninjeno, saj so se že pred več kot sto leti Vranšani zbirali v čitalnici, prepevali v pevskem zboru Vranska vila, telovadili v vrstah Orlov in Sokolov in se borili proti rdečemu petelinju in tamkajšnji Požarni bramb.

... DANES ...

VEČ OBRTHNIH DELAVNIC

Če so nekdanj domačini negodovali, ker so morali iskati delo

nosti izboljšujejo. Delavci obeh organizacij dosegajo iz dneva v dan boljše rezultate, uspešnejše je sodelovanje s krajevno skupnostjo, pa tudi mlada delovna sila želi bolj kot nekoč ostati v domači krajevni skupnosti. V gospodarstvo kraja se vključujeta tudi Temeljna zadruga organizacija in pa Gozdno gospodarstvo — Temeljna organizacija kooperantov Vransko. Poleg teh pa tvorijo sestavni del tamkajšnjega gospodarstva kmetije, ki se ukvarjajo pretežno z živinorejo in gojenjem hmelja. Precej kmetij so v tamkajšnjih zaselkih že usmerili v proizvodnjo za tržišče, precej dela pa jih na tem področju še čaka, zlasti v hribovitih predelih. Lepo je namreč dejal eden od predstavnikov krajevne skupnosti, da ni dovolj le urediti cesto do hribovskih kmetij — treba jih je tudi usmerjati in jih voditi pri proizvodnji.

Vse bolj pa postaja na Vranskem sestavni del gospodarstva tudi turistična ponudba. Resda zaenkrat še bolj po zaslugi zagnancev v tamkajšnjem Turističnem društvu. Naravne danosti za turizem so več kot odlične: prometno središče, skoraj 200 rednih avtobusov se ustavi na Vranskem vsak dan, bazen v poletnih mesecih, a največ možnosti za zaslužek gotovo nudijo številne prireditve, ki so se uveljavile tudi izven meja krajevne skupnosti in občine: od pustnega karnevala, srečanja mladih iz vse Slovenije, ki se kosajo v kuhanju že pozablje-

želijo pa si, da bi tako trg kot ostali zaselki bili prepredeni z obrtnimi delavnicami, zlasti uslužnostimi. Prostor zanje, pravijo, bi zlahka našli, le zanimanja obrtnikov ni.

Osebna izkaznica kraja

Število prebivalcev: 2.578
zaposleni: 808
zaposleni v drugih občinah: 197
kmečko prebivalstvo: 550
število gospodinjstev: 712

naselja: Vransko, Čeplje, Čreta, Limovce, Ločica pri Vranskem z zaselki Bistrica, Brce, Jakov dol, Praperče, Prekopa, Selo pri Vranskem, Jeronim s zaselki Kale, Klance, Klokočevce, Merinca, Reber, Stopnik, Tešova, Brode, Vologa, del Zajaso vnika, Zahomce in Zaplanina.

Hkrati pa vidijo na Vranskem v obrtnih delavnicah tudi edino možnost zaposlovanja mladih.

VEČ KOT POLOVICO DENARJA SO ZBRALI SAMI

Vranšani vedo, da boljše gospodarstvo pomeni tudi boljše zadovoljevanje njihovih potreb na vseh področjih. Doslej so za različne objekte namenili skupno 11 starih milijard — od tega so 58 odstotkov denarja prispevali sami, 42 odstotkov pa jim ga je dala širša družbena skupnost.

Doslej so v zaselkih uredili 14 cestnih povezav v hribovskih predelih, kljub temu pa imajo še vedno domačije, ki niso povezane z dolino. Okrog 20-ih domačijam se ni zasvetila električna žarnica, približno 2/3 ljudi pa še uporabljata vodo iz vodnjakov. Posebno pa ljudi v vranski krajevni skupnosti pestijo telefoni. 155 priključkov že imajo, s telefoni pa bi radi povežali vse zaselke. Zaenkrat so to le njihove želje. Pa ne zaradi nezainteresiranosti ljudi, temveč zaradi odnosa delavcev PTT-ja. »Tako kot se dela pri PTT,« je dejal ob obisku predsednik sveta krajevne skupnosti, »se ne dela. Nobena organizacija si ne more dovoliti, da zahteva denar vnaprej, zanj pa ne jamči ničesar. Trdno smo se dogovorili za določene programe; da jih tri

Z graščino Podgrad je tesno povezan dosedanji in tudi prihodnji razvoj turizma na Vranskem

mesece ne uresničijo — to razumemo, da pa leta in leta ostanejo v predalu — tega pa ne razumemo.

Niso pa telefoni edino, kar buri ljudi v tej krajevni skupnosti. Nič manj kot telefoni jim povzročajo jezo odpiralni oziroma zapiralni časi njihovih trgovin in ustanov, še zlasti pa so negodovali letos zaradi tega, ker so zaradi dopusta delavci domače lekarne zaprli vrata kar za nekaj tednov. Ko smo že ravno pri zdravstvu — na Vranskem si želijo, da bi kakšen zdravnik specialist kdaj zašel tudi v njihove kraje, saj morajo na vsak pregled drugam.

DELEGATI POTRBUJEJO ŽE SPREJETE ODLOČITVE

Se pa najde v krajevni skupnosti marsikaj kar Vranšani radi pohvalijo. Npr. pripravljenost ljudi za delo pri posameznih akcijah in prireditvah. Pohvalili so tudi delo društev — od vseh treh gasilskih društev v Prekopi, na Vranskem in v Ločici, pa Lovske družine, Partizana, katerega delo je v zadnjem času malce zavrla izgradnja igrišča, do prosvetnega društva in njegovih sekcij, Rdečega križa, Društva prijateljev mladine ter Turističnega društva.

Kolikor toliko so na Vranskem zadovoljni tudi z delom družbenopolitičnih organizacij, čeprav imajo nekatere zelo malo članov. Npr. osnovna organizacija Zveze komunistov šteje le 9 članov, čeprav jih v krajevni skupnosti živi okrog 50, ti pa so vključeni v delovnih sredinah. Sekretarka osnovne organizacije je zato menila, da bi morala občinska organizacija Zveze komunistov več storiti za vključevanje, zlasti mladih iz delovnih organizacij v delo osnovnih organizacij v krajevni skupnosti. Na Vranskem želijo poživiti tudi delo mladinske organizacije, zlasti v samem trgu, medtem ko člani Aktiva mladih zadrugnikov že doslej pridno delajo.

In nenazadnje — tudi pri delu delegatov bi morali še kaj ukreniti. Vendar se pojavljajo ovire zaradi velikosti krajevne skupnosti. Bolj ko velikost pa jih po besedah tajnika krajevne skupnosti jezi dejstvo, da hodijo delegati le potrditve, že sprejete odločitve. Dokaz vidijo v tem, da takoj po neki skupščini

izide sklep v Uradnem listu, kar pa ne bi bilo mogoče, če bi delegati dejansko odločali.

... JUTRI

Marsikaj so v tej krajevni skupnosti že uredili, marsikje pa jih še žuli čepelj. Gospodarstvo bi radi okrepili z obrtjo, kmetije usmerili, konkretne naloge pa imajo tudi pri razvoju turizma. Na Vranskem vedo, da gre mimo njih reka ljudi, ki je skorajda nihče ne zaustavi. Radi bi te ljudi vsaj malo zaustavili v svojih zaselkih, zato bodo še tesneje povežali delo Turističnega društva in gostinskih organizacij. Z nekaj gostinci bi se radi dogovorili, da bi se večje skupine ustavljale v njihovih gostilnah tudi v večernih urah, ko drugje ponudbe pravzaprav sploh ni več. Poživili bi radi izletništvo, saj imajo dovolj znamenitosti in zanimivosti, ki jih lahko pokažejo radovednemu popotniku. In nenazadnje — še bolj nameravajo izkoristiti lepoto Podgrada. V njem trenutno urejujejo večji prostor, kjer bodo mladi imeli disco klub, porostor pa bo uporabljen tudi za kaj drugega. Do prihodnjih kmečkih iger upajo, da bo končno naredit muzej, v katerem bodo zaenkrat ohranili preko 300 starih predmetov, pretežno iz kmečkega življenja.

Poleg krepitve gospodarstva so si na Vranskem zastavili še eno veliko nalogo: zaradi obnove cestišča skozi trg in hkrati s tem ureditve kanalizacije in vodovoda bodo morali preusmeriti promet. Sedanje avtobusno postajališče nameravajo prestaviti izpred gostišča Slovan na njegovo zadnjo stran, kar bo tudi od Slovanovih oziroma Hmezadovih delavcev terjalo določeno prilaganje in obnavljanje gostišča. Z deli naj bi pričeli v naslednjih dveh letih in jih v letu dni končali. In še eno veliko delo čaka Vranšane. Njihova samopostrežna trgovina je namreč postala tako ozko grlo, da je nujna izgradnja nove blagovnice. Le-ta naj bi našla svoje mesto poleg Slovana.

Irena Jelen

Sedanja trgovina je postala resnično ozko grlo, zato so želje po novih prostorih še toliko večje

ha pa je domača gruda rezala prenekateremu kmetu, saj se je tamkajšnji svet izkazal za kar pravnjega v pridelavi hmelja. Tega so tjakaj zanesli konec 19. stoletja.

Ceravno industrijsko močni zaselki ravno niso bili, je bilo veliko narejenega. Najprej tisto najpomembnejše: elektrika, vodovod,

drugod, se je danes marsikaj že obrnilo na bolje. Resda jih še skoraj 200 vsak dan ubira pot na delo v druge kraje, a industrija je na Vranskem kar bolj zaživel. Po številnih zapletih v nekdanji Sigmii, danes Kovinska industrija Vransko, in pa v Inde-ju se stvari po besedah predsednika sveta krajevne skup-

nih kmečkih jedi in pri opravljanju kmečkih del, pa festival večno zelenih melodij, na katerem bo prihodnje leto sodelovala tudi RTV Ljubljana, kmečka tombola in druge. Vse to so prireditve, ki imajo svojo vsebino, na katerih se vedno kaj dogaja, tako da niso namenjene zgolj veseljačenju.

Industrija, kmetijstvo, turizem so danes torej temelj gospodarstva v tej krajevni skupnosti. A najbolj jih pesti obrtna dejavnost. V zaselkih na meji petih občin, KS namreč meji na občine Mozirje, Kamnik, Domžale, Zagorje in Trbovlje, imajo 21 obrtnih in eno osebno storitev, 7 gostincev in 5 avtoprevoznikov.

VRANSKO V VOJNIH DNEH

Topot okupatorskih škornjev je že v prvih dneh vojne vihre z vso močjo odmeval tudi v zaselkih pod vrhovi Menine in Čemšeniške planine ter Dobrovelj. Že 21. aprila 1941 so zagovorniki tisočletnega rajha aretirali napredne izobražence in jih zaprli v šolo, od tam pa so jih odpeljali v kapucinski samostan v Celju.

Nekaj tednov kasneje so morale rodna ognjišča zapustiti tudi marsikatero zavedno družino. A hkrati pa Vranšani in Judje iz okoliških vasi niso bili gluhi za klice naprednega, svobodnega in vse prej kot zasužnjenega življenja. Tujemu gospodarju, ki je iz njih hotel narediti narod hlapcev, in domačim pomagajcem so se kaj kmalu postavili po robu revolucionarji, kot sta bila Ivan Farčnik-Buč in Viktor Šoštar-Dobroveljski Miha. Obema je zibel tekla v Prekopi, oba sta gnila šolske klopi in si nabirala znanja v šoli na Vranskem, oba sta krepko občutila življenje kmeta in delavca: Buč v Tekstilni tovarni Prebold, Miha v Trbovljah. Že pred vojno sta postala člana Komunistične partije, z ramo ob rami pa sta se borila tudi v Savinjski partizanski četni. Ivan Farčnik-Buč, katerega ime nosi danes tudi tamkajšnja

šola, je leta 43 postal sekretar okraja Vransko in leto dni kasneje član okrožnega odbora Komunistične partije. Toda svoboda je zanj ostala neuresničen sen, saj je bil ena zadnjih žrtev svetovne morije. Dobroveljski Miha pa je umrl leta 1967.

A takšnih, kot sta bila tadva, je bilo v tamkajšnjih zaselkih še veliko, o čemer pričajo podatki, da je na Vranskem in v okoliških vaseh padlo 47 borcev domačinov, 20 talcev pa so ustrelili.

Zlasti pomembno vlogo so v tistih dneh odigrale Dobrovelje, kjer so se v bitki na Čreti jeseni 1941 spopadli z Nemci borci prvega Stajerskega bataljona. Proti koncu vojne so Dobrovelje zaradi razmaha vojaškega gibanja sicer izgubile svoj vojaški pomen, postale pa so važna prehodna točka in politično središče celjskega območja.

Poleg vojaških akcij, pripravljeno ljudi za to, da so s borci delili zadnji kos kruha, je za vransko krajevno skupnost značilno še eno: na Gorici so konec decembra 1944 Nemci pobili 174 ljudi, med njimi tudi nekaj partizanov, ki so se predali, zanašajoč se na obljubljeno pomilostitev. Prav tako so v tisti zimski ustrelili v Zaplanini 39 ljudi.

LJUDSKI PRIPOVEDKI IZ OKOLICE VRANSKEGA

ČUDEŽNI ZVON

Severno od Vranskega se nahaja na hribu cerkva „za Čreto“. Ljudska pripovedka pravi, da je v njenem stolpu visel čudežen zvon. Njegov zvok je bil tako mil in sladak, da je vsakemu, ki ga je slišal, prekipelo srce od hrepenenja. Če je le kdo nalahno potegnil za vrvi, že se je slišal glas daleč naokrog, če pa je potegoval s silo, je donel kakor zbor duhov ali pa kakor pomladanska burja.

Nekoč je glas zvona slišal v

svoji palači tudi turški sultan. Polastila se ga je nepremagljiva želja, da bi dobil prečudni zvon. Rekel je tedaj svojemu upravniku: „Ta zvon mora biti moj!“ Gnan od silne želje, je zbral turški sultan celo vojsko in se napotil proti izvoru čudežnega glasu.

Na čelu vojske je tako prišel v Savinjsko dolino. Čim bolj se je bližal Čreti, tem lepše je donel zvon in tem silnejše je bilo sultanovo kopnenje. „Moram dobiti ta zvon, naj velja, kar hoče,“ si je govoril. Že je stal ob vzhodju

hriba in gledal proti cerkvi. Tedaj se je zvon še enkrat oglasil. Poslednjič. „Si že moj,“ si je rekel sultan in pognal vojsko v hrib. Vojski so vdrli v cerkev, jo preiskali, pretaknili vse koticke od vrha do tal — zvona ni bilo nikjer. Mesece in mesece so vojski oblegali cerkev, o zvonu pa ni bilo več sledu.

Sultan se je domov vrnil praznih rok. Ko je končno zapustil našo deželo in ko je minila turška nevarnost, se je zvon tu in tam zopet oglasil s svojim čudovitim zvokom. Ob nevarnosti se oglašajo še dandanes.

STRAH V STOPNIŠKEM GRADU

V stopniškem gradu je vedno strašilo, zato je graščak prenočeval drugje. Blizu v vasi si je reven kmet postavil skromno domačijo, ki jo je kmalu uničil požar. Graščak je kmetu dovolil stanovati v gradu, kjer se je opolnoči pojavljal duh, medvedu podoban.

Od nog do glave oborožen kmet je torej nekoč pričakoval strahu. Ko se je ta opolnoči prikazal, je stopil nasproti, nameril vanj puško in že hotel sprožiti. Strah pa je jel milo prositi kmeta, naj ne strelja. Obljubil mu je datega zaklade in kmet se je dal pregovoriti. Tedaj so se odprla tla, skozi luknjo v njih pa polno škrtov, ki so imeli tam zlatarsko delavnico. Grajski duh je segel v jamo, nabral zlatnikov in jih našel kmetu v žep. S tem bogastvom si je kmet postavil graščino, kjer je poslej živel s svojo družino.

Iz knjige: Vransko in nova šola

Še kakšno leto ali dve, pa bo podoba osrednjega dela trga drugačna.

Prispevek k manjšemu onesnaževanju podtalnih voda

Ob zadostnih količinah cementa naredijo tudi do tisoč osemsto kubičnih metrov betona

Podjetje za urejanje voda Nivo iz Celja ima v žalski občini dva obrata in sicer Proizvodnja gradbenega materiala in invalidsko delavnico v Gotovljah.

Obe poslovni enoti delata v okviru tozda Vodne in nizke gradnje.

Obrat Proizvodnja gradbenega materiala so odprli pred dvema letoma in ga še dopolnjujejo z opremo za proizvodnjo.

Novost na jugoslovanskem tržišču je njihova proizvodnja armirano-betonskih cevi in je hkrati napredek v tehnologiji gradnje cevovodov pri nas. S tako izdelanimi cevmi Nivo in Obrat proizvodnja gradbenega materiala zagotavljata še bistven prispevek k manjšemu onesnaževanju podtalnih voda, ker so cevi vodotesne. Čeprav so njihovi izdelki boljši od nearmiranih, se na domačem tržišču še vedno težko uveljavljajo. Prizadevajo si, da bi projektni ugotovili prednosti njihovih proizvodov predvsem z ekološkega vidika. Zaradi manjšanja naložb je v zadnjih letih gradenj vse manj in se to pozna tudi pri naročilih njihovih proizvodov.

Armirano betonske cevi so primerne in uporabne za kanalizacijska omrežja, transport tehnoloških voda, tlačne cevovode in mini elektrarne. Poleg tega pa izdelujejo še betonsko galanterijo, kot so kanale, robniki za plošče, material za melioracije in podobno.

Ker so svojo proizvodnjo šele uveljavljali na tržišču, so doslej poslovali nekoliko slabše, po devetih mesecih pa je obrat posloval že brez izgube.

Letošnji rezultati poslovanja pa bi bili bistveno boljši, če bi lahko proizvedli dovolj betona

za široko potrošnjo. Zaradi pomanjkanja cementa so beton komaj zagotavljali za svoje potrebe in potrebe Nivoja in so za svoja gradbišča pripravili le štiristo kubičnih metrov. Ob zadovoljivih količinah cementa so ga naredili tudi do tisoč osemsto kubičnih metrov. Sedemindvajset delavcev, kolikor jih je zaposlenih v obratu Proizvodnja gradbenega materiala v eni izmenici, proizvede okoli sedemdeset cevi različnih premerov, od 30 do 1200 milimetrov. Do konca leta bodo izdelali okoli devet tisoč metrov vseh cevi.

Svoje proizvode prodajajo po vseh jugoslovanskih republikah in so gradbeniki v glavnem zadovoljni z njihovo kakovostjo.

Med pomembnejšimi deli, ki so jih letos opravili, je izdelava tlačnega cevovoda pri Fužinah, kjer so zamenjali stare cevi za elektrarno. Poleg tega da armirano betonske cevi ustrezajo našemu standardu, ustrezajo tudi nemškemu. Kot proizvajalci so se letos prvič predstavili na graškem velesojmu.

Manjše količine so izvozili tudi v Avstrijo. Za večjo prodajo na tuja tržišča pa nimajo velikih možnosti, ker bi na takšne raz-

dalje preveč narasli transportni stroški.

V obratu Proizvodnja gradbenega materiala imajo sprotno kontrolo za vodotesnost.

Med prednostmi, ki jih te cevi imajo, je tudi ta, da ne potrebujejo betonske podlage, razen v izjemnih primerih, ko so tla zelo mokra. Veliko pa je odvisno od pravilne montaže in bodo le-to poskušali izboljšati. Že prihodnje leto bodo imeli svojo montažno skupino.

V tozdu Vodne in nizke gradnje skrbijo za obolele delavce. Po sedemindvajsetih letih obstoja se jim je nabralo veliko delovnih invalidov, da so jim morali omogočiti boljše pogoje dela kot so na njihovih gradbiščih. Pred dvema letoma so odprli invalidsko delavnico v Gotovljah. Trideset zaposlenih izdeluje lesene palete, letos pa so prvič izdelali tri tisoč lesenih škatel za pribor za čiščenje.

Z visoko ekonomičnostjo se še ne morejo pohvaliti. Imajo veliko bolniških dopustov, dnevno tudi do petdeset odstotkov. Vsekakor pa zaslužijo pohvalo za reševanje tovrstnih problemov in so njihovi delovni invalidi še zaposleni.

nivo celje

ZA DAN REPUBLIKE

čestitke delovnim ljudem in občanom občine Žalec

Izdelki delovne enote Proizvodnja gradbenega materiala v Vrbju

Zgodba o medalji dela

V zbornici je završalo: „Tovarišica Ana bo dobila medaljo dela!“

Tovariš ravnatelj je mirno, vendar razločno razložil, da je tako sklenila občinska komisija. Pogledal je po zbornici in vprašal: „Prosim, se kdo ne strinja s predlogom občinske komisije?“

V zbornici je bila tišina. Tovarišica Ana je čutila nevoščljive poglede.

„Čestitamo,“ je skoraj vzklila tovarišica Berta, ki velja za največjo zbadljivko.

„Čestitamo,“ je zaorilo po zbornici.

Dolgo je Ana gledala po zbornici in se nemo spraševala: „Koliko je resničnih prijateljev, tovarišev?“

„Hvala, tovariš ravnatelj. Hvala tovariši in tovarišice,“ je rekla.

Potem je kot otrok zbežala iz zbornice, domov, legla na kavč in se na glas zjokala. Med jokom pa so misli hitele skozi življenje...

Zarano se je spoprijela s težavami. Osnovno šolo je končala z odliko, domov je prinesla kup pohval in priznanj. Doma pa ogenj in strehi! Doma ostaneš, ne boš šla v mestne šole!

Pri hiši je bila najstarejša. Starša sta komaj čakala, da pride snubec s sosednjega hriba, da pride v dvehi, treh letih moški k hiši. Ana se je temu uprla. V mestu je imela teto, pri njej pa stanovanje,

hrano in moralno uteho. „Grem,“ je rekla in z odločnim korakom stopila v dolino. Teta ji je bila opora. Šla je samovoljno in zato je bila izprijenka.

Spremljale so jo težave. Bila je lepa in postavna, zdrava in privlačna, vendar zaradi grunta brez štipendije. Oblast na občini je bila gluha za njene prošnje.

Uspešno je končala pedagoško gimnazijo, uspešno akademijo.

Vseskozi je bila vzorna dijakinja, študentka. Seveda, kar zadeva učenje.

Fantje so jo že v šoli oblegali, teta pa jo je kar naprej svarila: „Glej, da je pošteno ne skupiš!“

Vihrava in razigrana je šla učiti tja, kamor so se mnogi branili. V hribe. Radi so jo imeli. Ne samo otroci, tudi starši, posebno pa mladi fantje. Že pred strokovnim izpitom je rodila nezakonskega sinčka. Koliko hudih hsed. koliko podtikanj je bilo takrat. Ana pa je živela svoje življenje, pri delu v šoli pa ji je bil le malokdo dorasel.

Kmalu po strokovnem izpitu je romala v drugo hribovsko šolo. Minilo je poldrugo leto, rodila je hčerko. Spet nezakonski otrok!

Zlobni jeziki so bili tudi nadurno zaposleni, potem pa je dobila odločbo: „Učiteljica Ana na, popolno osemletko v dolino!“

Ana se je zagrizla v delo na šoli. Opazili so jo tudi politični de-

javniki in minilo je šest mesecev, ko je na šoli postala sekretarka ZK. Hu, pa taka domišljavost, taka protekcija, so govorile nekatere sotovarišice.

Vse preveč se je Ana vtikala v didaktiko in razne šolske probleme in problemčke. Zato je pri ravnatelju odletela. Tovarišice pa so ji zavidale, češ, komaj je prišla, pa se vsa občinska srenja vrtili okoli nje.

Zgodilo se je, da je sredi delovnega dne potrkala stara mati nekoga otroka na napačna vrata.

„Ali je tukaj peti b?“ je vprašala.

„Ne. Kar pogledajte, na vratih piše peti a. Koga pa iščete?“ je malce zbadljivo vprašala tovarišica Jožefina, ki Ane videti ni mogla.

„S tovarišico Ano bi rada govorila. Mojega vnuka uči.“

„Ali mislite tisto, ki ima dva nezakonska otroka, kaj?“

„Oprostite,“ se je poravnala priletna ženica. To vam povem, tovarišica Ana je zares prava tovarišica. Vsi jo imamo radi. Na svidenje, gospal!“

Dan pred devetindvajsetim novembrom se je Ana zares praznično oblekla in odšla v dvorano krajevne skupščine. Vzravnan in ponosna je vzela šopek in škatlico z medaljo dela.

Za tovarišico Ano in za njuna otroka je bil to najprej dan.

Drago Kumer

Točimo vedno manj bencina

Oktober pred petnajstimi leti so na žalski bencinski črpalki prvič napolnili rezervoarje bencina.

Prav toliko let je tam zaposlen kot vodja črpalke tudi Jože Pečnik. Je edini, ki je na črpalki ostal do otvoritve do danes. Takrat so prodajali bencin po dinar osemdeset in se je po petnajstih letih podražil več kot za petdesetkrat.

Jože si po vseh teh letih večkrat zaželi, da bi vozniki zopet napolnili rezervoarje svojih avtomobilov do roba, kar se današnje dni le redko zgodi. Dela pa jim vseeno ne manjka. V začetku obratovanja so prodajali le bencin in ostale naftne derivate, danes pa prodajajo še avtomobilski material oziroma nadomestne dele.

„Delo je pestro in zanimivo, včasih tudi naporno. Požreti moramo marsikatero grenko na račun sedanega načina prodaje,“ je povedal vodja. Iz uslužbenca na črpalki sem se spremenil v birokrata,“ pravi Jože. Zaradi omejitve prodaje se je zelo povečalo administriranje na servisu in zahteva veliko evidence pri sortiranju bencinskih bonov.

„Takrat, ko je več kot trideset potrošnikov napolnilo rezervoarje, je bilo dovolj časa za vljudnost in kulturno postrežbo. Danes polnijo le po pet litrov in oddahnemo si, če lahko natočimo dvajset. Takrat smo lahko obrisali šipe na avtomobilu, kontrolirali gume, olje. Današnje dni pa samo natančno gledamo, da ne bomo napolnili več, kot je zahteval kupec, ki ga poleg denarja omejuje še bencinski bon,“ je pripovedoval.

Količinsko pa se prodaja ni niti povečala niti zmanjšala, le dela je več.

Jože pravi, da je bilo najhujše takrat, ko je bila omejitev porabe pred uvedbo bencinskih bonov.

„Avtomobili so stali v treh vrstah na obe strani in več kot sto metrov od črpalke. Prodati nismo smeli toliko, kot so kupci želeli in tako je prišlo do izsiljevanj in preprirov,“ se je spominjal.

Poleg omejitve prodaje bencina imajo še dodatne probleme z nabavo nadomestnih avtomobilskih delov.

„Včasih vsakemu drugemu rečemo: tega pa nimamo, kljub temu da redno naročimo in izpolnjujemo naročilnice. Do-

bimo pa le malo naročenega materiala in to se pozna tudi petnajstega v mesecu,“ se je jezil Jože, in upa da se bodo v prihodnjih letih stvari le izboljšale. Tako da se bodo lahko voznikom bolj posvetili in bo tako, kot je bilo pred petnajstimi leti, ko jih ni bilo strah, da bo pritekel dodaten liter bencina. Danes pa ljudje nimajo dodatnih bonov, največkrat pa tudi denarja ne.

„Včasih vsakemu drugemu rečemo: tega pa nimamo, kljub temu da redno naročimo in izpolnjujemo naročilnice. Do-

„Veseli smo, če lahko napolnimo poln tank bencina, pravi Jože Pečnik, ki na žalski bencinski črpalki dela od njene otvoritve“

kreditni pogoji

Energetsko krizo skušajo po svoje reševati tudi trgovci, saj za nakup peči na elektriko in kurilno olje nudijo le pet odstotkov kredita. Na štiriindvajset mesecev je treba zanj plačati še 57,29-odstotne obresti, pa še zavarovalno premijo v višini skoraj poldruga odstotka. Če pomislimo, kakšna je cena električne energije in kurilnega olja in koliko znaša 95 odstotkov pologa, dvomimo, da se kupci odločajo za tovrstne kreditne pogoje. V Nami v Levcu, kjer so jih potrošniku ponudili, sicer nismo vprašali, če je za tovrstne kredit naval, preprosta računica pa pove, da je po takšno vrsto peči bolje priti z gotovino v žepu.

V. Ck. Foto: L. Korber

POLOG
0% - ZA NAKUP PEČI in ŠTEDILNIKOV NA TRDA GORIVA TER OZIMOVICE

60% - ZA NAKUP POMOŠTVA in TRSTILNIH ILO

80% - ZA NAKUP TRAJNIH POTROŠNIH PROIZVODOV in DRUGIH INDUSTRIJSKIH PROIZVODOV ZA OSEBNO PORABO, KATERIH CENA ZA NERESKO ENOTO JE VEČJA OD 1000,- din

95% - ZA NAKUP PEČI DA EKSTRA LANKO (L) in SPECIÁLNO (LS) KURILNO OLJE.

ZAVAROVANJA PREHVA - 1,36%

15.71	43.54
24.54	57.09
35.46	

KAJ VEŠ O PROMETU?

Pod tem naslovom je svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri skupščini občini Žalec pripravil tekmovanje na poligonu, ki so se ga udeležili učenci osnovnih šol občine Žalec. Tekmovanje je obsegalo testiranje znanja o cestno-prometnih predpisih, opremo kolesa in etiko v prometu, ocenjevalno vožnjo s kolesom pony na prometnih površinah in spretnostno vožnjo s kolesom na poligonu. Ekipo je največ uspeha imela OŠ Bratov Juhart iz Braslovče.

Vrstni red mlajše skupine (5., 6. razred) posamezno: 1. Jani Basle, 2. Rafko Irman (oba OŠ Bratov Juhart Braslovče), 3. Samo Sadnik (OŠ Peter Šprajc—Žalec), 4. Darko Ulupič (OŠ Peter Šprajc—Jur

Žalec), 5. Boštjan Lah (OŠ Vera Slander Polzela); ekipo: 1. OŠ Vlado Bagat Braslovče, 2. OŠ Peter Šprajc—Jur Žalec, 3. OŠ Vera Slander Polzela, 4. OŠ Nade Cilensek Braslovče, 5. OŠ Miroslav Sirca Petrovče itd.

Starejša skupina posamezno (7., 8. razred): 1. Matija Debelak, 2. Marjan Donko, 3. Miran Cizej, 4. Aleš Teržan (vsi OŠ Bratov Juhart Braslovče), 5. Ladislav Štakl (OŠ Nade Cilensek Griže); ekipo: 1. OŠ Vlado Bagat Braslovče, 2. OŠ Nade Cilensek Griže, 3. OŠ Peter Šprajc—Jur Žalec, 4. OŠ Vere Slander Polzela, 5. OŠ Bratov Juhart Šempeter itd. Na sliki: Med spretnostno vožnjo. Tekst in foto: TONE TAVČAR

SMUČARSKI SEJEM NA POLZELI

TVD Partizan Polzela prireja sejem rabljene in nove smučarske opreme od 23. do 25. novembra v prostorih osnovne šole Polzela.

ZAHVALA

V juniju nas je prizadela nesreča, v kateri nam je zgorelo gospodarsko poslopje in precej strojev. V nesreči so nam nesebično pomagali krajanji in gasilci Andraža, KZ Polzela in kolektiv OŠ Petrovče. Vsem se iskreno zahvaljujemo. Družina Krajnc iz Dobriča

Rekli so:

sekretar Občinske zveze društev prijateljev mladine Žalec:

»V tem času se pripravljamo na dvoje pomembnih prireditev in sicer: na sprejem cicibanov v pionirsko organizacijo, ki bo skladno s proslavami ob 29. novembru — dnevu republike. Po vseh šolah pripravljajo programe in svečane sprejeme cicibanov v pionirsko organizacijo. Programe in sprejeme pripravljajo pionirski odredi, naše društvo pa prispeva pionirsko opremo, to je rutico, pionirsko kapo in izkaznico. Zaradi pomanjkanja sredstev letos ne bomo mogli dodati še slikanice, ki je namenjena prav novo sprejetim pionirjem. Druga prireditev, na katero se pripravljamo, je sprejem dedka Mraza. Naša aktivnost vključuje predšolske otroke in šolarje do četrtega razreda.

Prireditve bodo trajale ves teden, okvirni program zanje je že pripravljen in o njem smo se že pogovorili

DRAGO CEHNER

s predsedniki krajevnih organizacij Društev prijateljev mladine. Obdaritev bo kot že več let doslej enotna, primerna starostnim skupinam. Sredstva za to zbiramo po posebnem samoupravnem sporazumu.»

T. TAVČAR

kemična, grafična
in papirna industrija
celje — jugoslavija

aero

Komisija za delovna razmerja TOZD Kemija Šempeter
objavlja prosta dela in naloge:

— **tehnologa** — ponovna objava

Pogoji: VI. st. zahtevnosti — inženir strojništva in 36 mesecev ustreznih delovnih izkušenj. Zahtevamo pasivno znanje angleškega ali nemškega jezika.

— **strugarja II.**

Pogoji: IV. st. zahtevnosti — oblikovalec kovin in šest mesecev ustreznih delovnih izkušenj

— **dva rezkalca II.**

Pogoji: IV. st. zahtevnosti — oblikovalec kovin in šest mesecev ustreznih delovnih izkušenj.

— **pomožni delavec** — za določen čas

Pogoji: II. st. zahtevnosti — vzdrževalec in upravljalac strojev ter tri mesece ustreznih delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izobrazbi Kadrovsko-socialni službi AERA, Čuprijska 10, Celje, v osmih dneh po objavi.

O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

Hišni računalnik nam je vse bližji

Pravzaprav ni računalnik nič drugega kot okrajšava za starejši izraz »računski stroj«, to je stroj, ki računa oziroma naprava, ki jo njen upravitelj popolnoma obvladuje. Človek vklopi računski stroj, mu odtipka svoje ukaze in čaka tistih nekaj sekund ali minut (odvisno pač od števila ukazov), ko stroj mrzlično napenja elemente in nezmotljivo izvrše rezultat.

Ta predstava o računskem stroju ni tako pretirano izmišljena, kot se nam morda zadi.

Med pripadniki starejše generacije je v taki ali podobni obliki močno razširjena. Zanje so pač računalniki le mrtvi stroji, človekovi sužnji, ki so namenjeni le izkoriščanju. Do računalnikov ne čutijo nobenega strahu, razen morda tistega, da bodo računalniki ljudem odzrli delovna mesta.

Računalniku kot glavno dejstvo še vedno pripisujemo računanje. S tem ga postavljamo v družbo množice različnih mehanskih in elektronskih naprav, ki res ne počno ničesar drugega. Računalnik pa predstavlja neprimerno več. Ob tem da računa se tudi odloča: glede na vrednost vmesnega rezultata, ki je programerju lahko neznan, se odloči o nadaljnjem poteku računanja. S tem pa pridobi lastnosti, ki jih lahko pripisemo živim bitjem.

Sposobnosti odločanja se je zavedal že Charles Babbage, ki je že leta 1835 izdelal prvi načrt za računalnik v današnjem smislu in ga zato lahko upravičeno imenujemo za »očeta« računalništva. Njegov računalnik je bil seveda mehanski,

elektronika se je pač pojavila mnogo desetletij kasneje. Vendar pa Babage ni imel dovolj denarja za uresničitev projekta, pravijo pa tudi, da pri tedanji stopnji tehnologije izvedba ne bi bila mogoča.

Rojstvo sodobnih računalnikov sodi v trideseta leta tega stoletja. Bili so že sestavljeni na način, da so lahko opravljali določene naloge ali vsaj določen tip nalog. Gola »mašina« še ni naredila ničesar. Za delovanje je potrebovala še program — zaporedje navodil, ki jih je uporabnik vstavil vanjo in ji s tem sporočil, kaj in kako naj dela.

Programska oprema je bistveni del računalnika, kamor lahko štejemo tudi uporabnikov program. Brez programske

opreme je računalnik le skupek raznorazne elektronske in druge navlake. Uporabnikov program pa je skupek, zaporedje navodil, ki jih uporabnik posreduje računalniku. Posamezni elementi navodila morajo biti v programu zapisani vedno enako, isti ukaz mora biti zapisan vedno na enak način, kajti računalnik na splošno ni sposoben slediti navodilom z napakami.

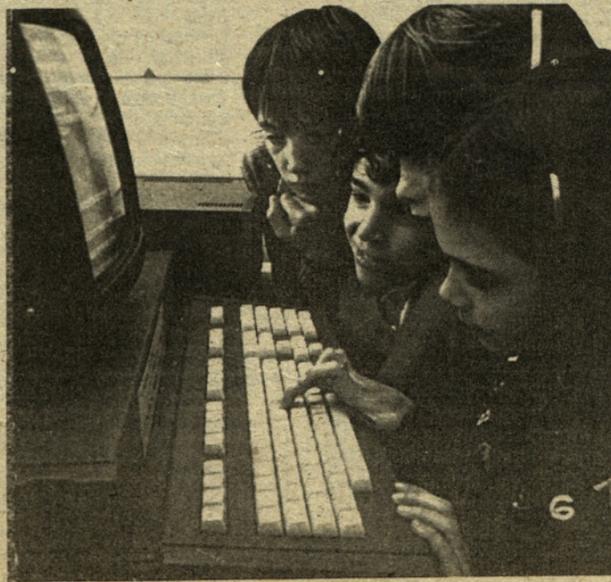
Posamezni elementi navodila so s posebnimi pravili vključeni v celoten program. Znotraj programa je mogoče z ustreznimi pravili tvoriti stavke — ukaze. Torej lahko govorimo o programskem jeziku. Pri tem pa obstaja sorodnost programskega jezika z jezikom človeškega sporazumevanja. Jasno pa je, da je človeški jezik nepri-

merno bolj zapleten in zahteven od kateregakoli programskega jezika. Programski jezik pravzaprav sploh ni namenjen nikakršnemu sporazumevanju, saj ne moremo resno trditi, da se človek sporazumeva z računalnikom, ki je le skup elektronskih in mehanskih elementov, zato lahko govorimo le o »enostranskem« sporazumevanju.

Najpreprostejši programski jezik se imenuje strojni jezik, kar pa ne pomeni, da ga je najlažje osvojiti. Preprost je le nivo strojnega jezika. Vsak element njegovega jezika je direktno navodilo računalniku. Cimvišji je nivo računalniškega jezika, tembolj je na neki način podobno človeškemu jeziku.

Večina programskih jezikov je sestavljena iz izrazov, ki izvirajo iz angleščine. Tako lahko npr. srečamo besedo FOR, THEN, GO TO. Program ne bi trpel, če bi te besede zamenjali z npr. XYZ, ABC, IJK. Takšne besede pa nam ustvarijo občutek, da se pogovarjamo z računalnikom, saj gre za znane človeške izraze. Ta občutek še izboljšujejo razni dodatki pri računalniku, kot je npr. sintetizator zvoka, ki omogoča računalniku tudi zvočno izgovorjavo.

piše: Jože Grčar
(se nadaljuje)

Savinjski občan
tel. 710-671

TEKSTILNA TOVARNA
PREBOLD

**Nudi širok izbor
ženskih hlačnih nogavic
in ostalih
svojih proizvodov.**

**ZA DAN REPUBLIKE
ČESTITA
VSEM DELOVNIM
LJUDEM IN OBČANOM.**

OBRTRNO ZDRUŽENJE
ŽALEC

čestitamo

**vsem občanom
za rojstni dan
republi.e.**

Autoprevoz

ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

**ZA DAN
REPUBLIKE
ČESTITAMO**

**VSEM DELOVNIM
LJUDEM
IN OBČANOM**

GARANT

pohištvena industrija
polzela p.o.

**ZA DAN REPUBLIKE
ČESTITAMO
VSEM DELOVNIM
LJUDEM
IN OBČANOM**

Teden mladinskega filma

DPD Svoboda na Polzeli je od 7. do 15. novembra pripravila že deveti teden mladinskega filma. V teh dneh so si mladi obiskovalci ogledali naslednje filme: Izgubljeni svinčnik, Hajduški časi, Nobeno sonce, Letalci velikega neba, Gošče iz Galaksije, Kapetan Mikula Mali, Proti Kingu, Deček in violina ter Prezimovanje v Jakobsfeldu. Poleg teh predstav na Polzeli je bila ena tudi v Andražu. Zavrteli so nov slovenski film Nobeno sonce režiserja Janeta Kavčiča. O Tednu mladinskega filma na Polzeli pa so nam nekateri šolarji povedali:

ALEŠ ROMIH: »Rad imam filme, zato sem tudi letos kupil

abonmajske karte, ki je za deset filmov stala le 140 dinarjev. Od vseh filmov ni je bil najbolj všeč nov slovenski film Nobeno sonce. Daje teden ml. filma vsako leto na Polzeli, je prav, saj je dvorana pri predvajanju vsakega filma polna.«

SEBASTJAN PETROVC: »Od vseh devetih filmov, ki smo si jih ogledali, mi je bil najbolj všeč film Hajduški časi, ki govori o zgodovinskih dogodkih, kar je vedno zanimivo. Letos sem si ogledal teden mladinskega filma že četrty in zdi se mi, da so bili tokrat najboljši filmi.«

MARIJETA KRAŠOVEC: »Teden mladinskega filma je priložnost,

da si mladi ogledamo nekaj domačih filmov, namenjeni prav nam. Letos sem enega zamudila, osem pa sem jih videla. Abonmajska karta je bila zares poceni, dvorana pa tudi vedno polna.«

STANISLAV URBANČ: »Film izgubljeni svinčnik je bil zame najboljši. Zelo pametno je, da so nam dali abonmajske karte. Letošnji izbor je po mojem mnenju v zadnjih štirih letih najboljši. Priznanje zasluži DPD Svoboda, ki ta teden pripravi vsako leto.

Tekst in foto: TONE TAVČAR

Aleš Romih

Sebastijan Petrovc

Marijeta Krašovec

Stanislav Urbanč

Razstava Magdalene Klarer

Od 8. do 15. novembra je bila v razstavnem salonu Komenda na Polzeli odprta razstava diplomirane slikarke kostumografinje Magdalene Klarer iz Celja. To je bila prva razstava mlade slikarke, na njej pa je prikazala

skice za kostume v TV nadaljevanki Internat, ki jo prav sedaj snemajo. Na otvoritvi je o slikarki govorila dr. Marija Makarovič, kustus etnografskega muzeja iz Ljubljane. Na sliki: Slikarka Magdalena Klarer v

razgovoru z režiserjem DPD Svobode Polzela Jakobom Jeršičem, ki sedaj pripravlja otroško igro Dežek s člani šolskega kulturnega društva Polzela.

TONE TAVČAR

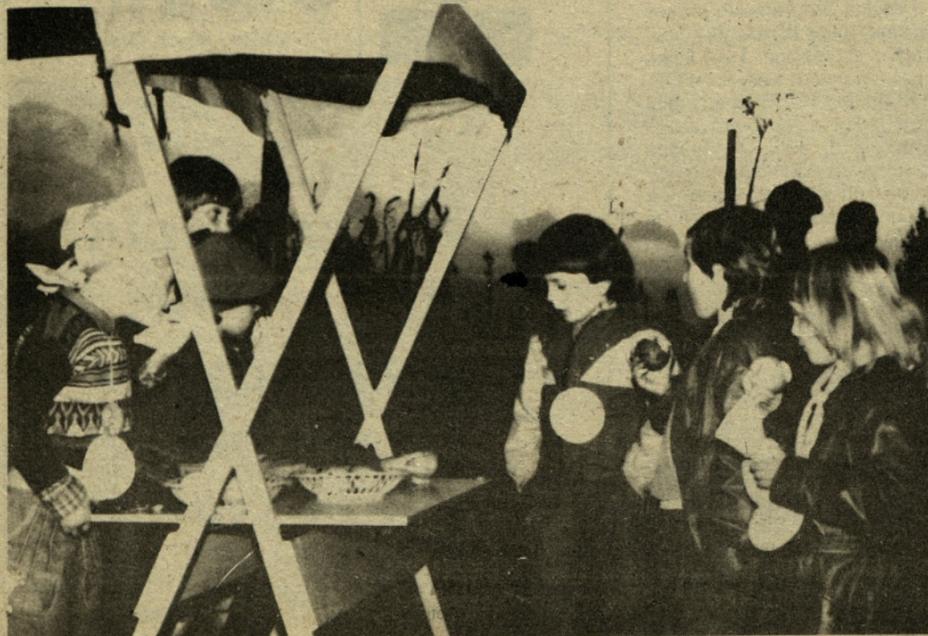

Jesen v vrtcu

»Kupite, kupite... Vsako jabolko po gumb,« so ponujala prijazna dekleta iz vzgojnovarstvenega zavoda v Petrovčah. Tamkajšnji malčki in njihove

tovarišice so namreč tudi letos pripravile vsakoletno prireditev v pozdrav tetki Jeseni. Poleg otrok so se prijetnega praznovanja konec oktobra udeležili

tudi starši. Za vse pa je bilo dovolj pečenega kostanja, jabolka in drugih dobrot, ki jih ponuja jesen.

Novo knjige

Zbirka MOJ ROMAN; Archibald J. Cronin — DRAGOCENA LETA; Lija Alther — DRUŽINSKI ALBUM; James Welch — ZIMA V KRVI; Michael Deon — ZELEN MLADENIČ PRI DVAJSE; Willi Heinrich — POČITNICE V ONOSTRANSTVU; Louis Fischer — GANDHI; Nada Matičič — KONČOST; Branko Rudolf — ŽVEGLA POTEPUHOVA; Boris Novak — KRONANJE in Taras Kermauner — SREČA IN GNUS.

Najbolj brane knjige

Marjan Britovšek — STALINOV TERMIDOR; Erica Jong — FANNY 1,2; Heike Douline — KRVAVA DIRKA 1,2; Milan Bufon — RONDO; Jiří Pelikan — PRAŠKA POMLAD; Luis Fischer — GANDI; Fred Mustard Steward — UPORNA PTICA LJUBEZNI; Peter Ustinov — USTINOV; Vladimir Kovačič — ŽIVLJENJE V GLAVI; Danilo Lokar — SAMOGOVORNIKI in Ivanka Hergold — POJOČI OREH!

Filmsko gledališče

V okviru filmskega gledališča si boste v decembru lahko ogledali film LILI MARLEN.

Predvajali ga bodo:
ŽALEC: sreda, 19. december, ob 19.30.

POLZELA: petek, 21. decembra, ob 19. uri

PREBOLD: sobota, 22. december, ob 19. uri.

Nemški barvni film iz leta 1981. Scenarij: Manfred Purzer, Joshua Sinclair in R. W. Fassbinder. Kamera: Xaver Schwarzenberger. Glasba: Peer Raben, Norbert Schultze-Hans Leip. Režija: RAINER WERNER FASSBINDER.

Igrajo: Hana Schygulla, Giancarlo Giannini, Mel Ferrer, Christine Kauffman, Udo Kier in drugi.

Lili Marlen ostaja še danes, 45 let po svojem nastanku, vrhunski fenomen. Pesem, ki jo je nacistični propagandni stroj lansiral kot »nacistično, borbena, domoljubno pesem« je postala svetovni hit. Le zloglasnosti nacizma in izkrivljenosti idej, v imenu katerih so to lepo, sentimentalno pesmico izrabljali, gre »zasluga«, da je še danes to ozloglašen šlager.

Rainer Werner Fassbinder, že umrl nemški režiser t. i. novega vala nemškega filma, ki je obravnaval z nacistično preteklostjo svoje domovine, kar ni mogel mimo tega fenomena. Nekoliko netipično zase je v film vesel elemente glasbeno-scenskega spektakla in melodrame, pa vendarle ostal zvest sebi, saj jih ni izrabljaj, ampak jih je funkcionalno vključil v imenito pripoved o pevki Wilkie, ki je s to pesmico zaslovela. Pri tem sta jo blišč uspeha in slava, ki jo je okoli te pesmice in nje same skoval Goebelsov propagandni stroj, zasleplila. A vendarle nista v njej uničili ljubezni do židovskega glasbenika, ki je ostala njeno notranje gibalno, navkljub dejstvu, da se iz ljubezni ni moglo nič roditi. Film radikalno dokazuje, da pevke nacizem ni zanimal kot političen fenomen, marveč kot pot do uspeha, kot vnani blišč, kot možnost za doseganje blaginje. A hkrati je prikazal tudi dvoreznost glasbene uspešnice, ki ni postala nacistični, marveč svetovni glasbeni hit in s svojo vsebino pravzaprav oblika pasivnega odpora proti vojni. Žalostna usoda pevke, ki zaradi montiranega uspeha ne more uresničiti svoje ljubezni, po drugi strani pa postaja brz nerabna tudi za nacistični stroj, lepo zaokrožuje to pretresljivo pripoved o moči propagande.

Kjerkoli bom, vedno bom delal za Liboje

Malo jih je, ki niso še nikdar slišali zanj. Za Herija Kuzmo. Mnogim je ostal v spominu kot vodja ansamblov Veseli Libojčani, drugi ga poznajo kot srce in dušo revije narodno zabavnih ansamblov v Libojah, spet tretji se ga spominjajo kot človeka, ki jih je spravil v dobro voljo s svojim mehom.

Heri Kuzma

Takšen je Heri Kuzma. Ni je prireditve, kjer bi mu bilo težko poprijeti za delo, pa najsi bo to v Delavsko prosvetnem društvu v Libojah, Zvezi kulturnih organizacij ali kje drugje. A ker sva se srečala ravno nekaj dni pred letošnjo revijo narodno-zabavnih ansamblov, je beseda stekla najprej o njej. Kako se je pravzaprav porodila misel, da bi v Libojah začeli pripravljati takšno prireditev? »Z ansamblom Veseli Libojčani,« je povedal Heri, »smo sodelovali na revijah v Števerjanu in na Ptuj. No, tam se je potem rodila ideja, da bi nekaj podobnega imeli tudi v Libojah, še zlasti, ker je na teh revijah, kjer smo bili, kar preveč dišalo po razno raznih kuhinjah.

Seveda pa si še zdaleč nismo predstavljali, da bi prireditve postala tradicionalna in da bo dosegla takšen obseg.«

Uspeh in obseg revije je torej drugačen, kot so ga v začetku pričakovali. Večji, boljši, nemalo zaslug zanj pa ima tudi Heri Kuzma. Od kod pravzaprav volja do tega dela, do številnih ur prostega časa, ki jih mora žrtvovati? »Od nekdaj sem imel rad harmoniko in narodno zabavno glasbo,« je bil takoj narejen za odgovor. In razložil, kako se je v Libojah začel učiti igranja na harmoniko, kako je tam ustanovil s prijatelji ansambel Veseli Libojčani, kako je s fanti v ansamblu preigral celih 24 let. Vse do nesreče enega izmed članov ansambla, zaradi

česar so fantje tudi prenehali z delom.

A ljubezen do Liboj, do tamkajšnih ljudi in volja do dela v tamkajšnji Svobodi je Heriju ostala. Danes živi sicer v Pongracu, toda »delal bom pa vedno za Liboje,« je zatrdil v pogovoru.

Pa ne le v Libojah. Srečujemo ga tudi na vsakoletnem izletu stotih kmečkih žena na morje, na pohodu ob mejah krajevne skupnosti v Grižah in Libojah, v izvršnem odboru Zveze kulturnih organizacij v Žalcu in še kje. Heri Kuzma je bil tudi pobudnik za ustanovitev odbora za narodnozabavno glasbo pri Zvezi kulturnih organizacij, kar je prava redkost v Sloveniji. Sam svoj meh raztegne le ob posebnih priložnostih, v ansamblu pa že leta ne igra več. A kljub temu skuša po vseh svojih močeh pomagati tistim ansamblom, ki še vedno delujejo oziroma začenjajo z delom. Heri Kuzma namreč ve, da jim ni z rožicami poslano, »saj smo včasih imeli v občini poprečno po 11 ansamblov, danes pa le še štiri ali pet.«

Irena Jelen

Zveza kulturnih organizacij in DPD Svoboda Žalec sporočata da je

Tekmovanje harmonikarjev

za priznanje ZKO in denarno nagrado prestavljeno na nedeljo, 23. decembra 1984. Zato organizatorja sprejemata prijave z enakimi razpisnimi pogoji do 5. decembra 1984.

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST ŽALEC

objavlja nagradni razpis

Mladi raziskovalec

Namen razpisa je spodbuditi mladino k ustvarjanju inovacijskih dosežkov in k raziskovalnemu delu.

Predlogi so lahko: **tehnične in druge inovacije, dela raziskovalnih krožkov in druga raziskovalna dela mladih.**

Na razpis se lahko prijavijo:

- učenci višjih razredov osnovnih šol v občini Žalec
- ostala mladina v občini Žalec, organizirana v šolski in izvenšolski dejavnosti
- študentje višjih in visokih šol v SFRJ, če so njihovi inovacijski predlogi in naloge vezani na organizacije združenega dela v občini Žalec ali na problematiko žalskega območja
- pripravniki v organizacijah združenega dela žalske občine
- kmečka mladina.

Podelili bomo nagrade in priznanja!

Inovacijski predlogi morajo biti opremljeni z načrtom, opisom postopa ali s predstavljivo izdelka. Raziskovalna dela morajo biti tipkana, navedeni morajo biti viri, strokovna pomoč in uporabljena literatura.

Kriteriji za ocenjevanje predlogov so pomembnost in koristnost, izvirnost in pogoji nastanka. Podrobnejše informacije o kriterijih dobite na Občinski raziskovalni skupnosti.

Rok za prijavo predlogov je do 10. maja 1985; podelitev nagrad in priznanj bomo izvedli v okviru „Dnevo mladih raziskovalcev“.

Prijave sprejema Občinska raziskovalna skupnost Žalec, Skupne službe SIS Žalec, Kardeljeva 12.

Pionirski kotiček

MOJ DOMAČI KRAJ LETUŠ

Moj domači kraj Letuš leži na zahodnem delu občine Žalec, na prehodu iz Zgornje v Spodnjo Savinjsko dolino. Hiše so posejane na levem in desnem bregu še vedno čiste Savinje. Na zahodu obdaja moj kraj z gozdovi poraščena Dobroveljska planota, na severu meji na gospodarsko razvito občino Titovo Velenje, na zahodu pa na manj razvito Gornjo Savinjsko dolino, polno naravnih lepote.

Naš kraj ima bogato zgodovino, zlasti iz obdobja NOB, v davni preteklosti pa so tu prebivali Rimljani. V Hrašanovem vinogradu so našli rimski nagrobni spomenik, ki so ga vzdali v Hrašanovo kovačnico. Ko so kovačnico popravljali, se je spomenik izgnal. V času Rimljanov je vozil preko reke brod, pozneje pa so zgradili most, katerega so Nemci med vojno porušili. Med vojno je odšlo v gozdove veliko Letušanov. Postal so znani kurirji, vodniki čet, komandirji enot. Skoraj vsa vas je sodelovala z NOB. Od letuških borcev, ki so stopili v partizane, je poznan tudi Ivan Mogu-Marko, ki še živi. Naš pionirski odred in kulturni dom pa se imenujeta po prvoborki Justini Mogu-Dragi, borki Savinjske čete. Nemci so jo zajeli v borbi pod Goro Oljko. Veliko Letušanov je bilo med vojno izgnanih v nemška taborišča, nekaj se jih je po vojni vrnilo na svoje domove, vsi tisti, ki so darovali življenja za našo svobodo, pa so napisani na spomeniku, ki stoji pred našim kulturnim domom.

Večina krajanov je kmetov. Bavijo se s pridelovanjem hmelja in z živinorejo. Ostali hodijo v službe v večje kraje. Letuš je prijazna vasica s čistim zrakom in brez industrije. Vsi krajanje skrbimo za čisto okolje. Poleti, ko je Savinja topla, nas obišče veliko tujih kopalcev pa tudi ribičev ne manjka. Letuš je urejena vasica, poleti pa dobi še lepši izgled, saj so okna in okolica hiš polna cvetja.

V Letušu imamo lep kulturni dom, gasilski dom, majhno trgovino, gostišče, bife, pa tudi lepo šolo. Najbolj številno je v našem kraju gasilsko društvo. Tudi mladinci so delavni. Poleg igrišča so naredili gugalnice in peskovnik. Zelo delovno je tudi Društvo prijateljev mladine, katero poskrbi, da je naše otroštvo veselo in lepo.

Letuš je moj rojstni kraj, kjer sem se rodil in odrasčal. Imam sošolce in prijatelje, igrišče, na katerem se igramo pa tudi čisto Savinjo, v kateri se poleti kopamo. V Letušu si želim še igrišče za tenis in telovadnico ter prostor, v katerem bi se ljudje lahko zbirali, igrali šah in razne družabne igre.

Takšen je moj kraj, kjer preživljam otroštvo in kjer bom preživel verjetno tudi večji del svojega življenja.

Gregor Ramšak, OŠ Letuš

Obiskali smo Leo Predan

Lea Predan je bila vrsto let upraviteljica šole v Petrovčah. Zdaj živi v Celju. Ob njenem 80. rojstnem dnevu smo jo obiskali. Z veseljem smo opazili, da je kljub letom še čila, zdrava in polna energije. Ob kavici in domačem pecivu nam je pripovedovala o svojem življenju in o delu na šoli.

V družini je bilo pet otrok. Že njen oče je bil šolski upravitelj. Vseh pet otrok se je odločilo za učiteljski poklic. Sama je postala učiteljica med prvo in drugo svetovno vojno. Učiteljšče je bilo v Ljubljani, kamor so se tudi preselili. Potem se je poročila; z možem sta se preselila v Vitranc, kjer sta živela sedem let. Med drugo svetovno vojno je bila njena družina izseljena v Srbijo. Novembra 1946 so se preselili v Petrovče.

Ko je mož odšel na drugo službeno mesto, je postala upraviteljica šole. Ves čas, do leta 1962, je tudi poučevala v 2. razredu. V vseh letih poučevanja so ji bile najbolj zoprne konference.

Sedaj živi v Celju. Pravi, da se ne počuti staro, le noge jo včasih izdajo. Zaradi tega ne more potovati, čeprav bi rada. V prostem času veliko bere, sprosti pa se ob reševanju

Tale uspel posnetek Lee Predan so naredili člani foto krožka na petrovški šoli — čestitamo!

krizank. V veliko veselje ji je petletna pravnučka, ki ji je za rojstni dan podarila šopek, ki ji je najljubši. Veliko ji pomeni tudi družinski album, ki ji ga je podarila hči.

Posloveli smo se. Obljubili smo ji, da se ob naslednjem jubileju ponovno snidemo.

Mojca Sanda, 7. c. OŠ Petrovče

VESTI IZ ŠOLE • VESTI IZ ŠOLE

Bratov Juhart Šempeter

● 28. novembra bo uradna otvoritev prizidka osnovne šole Bratov Juhart v Šempetru. Ta dan bomo proslavili tudi 10-letnico šole, mladi dopisniki — literati pa bomo izdali posebno številko šolskega glasila.

● 30. oktobra smo se učenci zbrali na delovni akciji — družbeno potrebem delu. Vsaka oddelčna skupnost je očistila dodeljeni prostor, saj je po gradnji ostala prava nesnaga in uničena prejšnja okolica.

● Tadan smo imeli tudi zbor varčevalcev. Predstavniki ljubljanske banke nam je razdelil Musijeve značke in podelil nagrade za pisna in likovna dela. Izšlo je tudi glasilo Sončnica.

● Na šoli smo uvedli rekreacijski odmor, ki traja 20 minut. V lepem vremenu ga izvajamo na asfaltnem dvorišču pred šolo, sicer pa v telovadnici.

● Lovska družina s Polzele je organizirala predvajanje filma o živalih, ki ga je posnelo Kinološko društvo Prebold. Čeprav je bil film v popoldanskem času, smo si ga z veseljem ogledali.

● V Šempetru je bila akcija tabornikov ILEGALC. Trajala je eno uro, udeležili pa so se je taborniki iz vse žalske občine. Bilo je 17 ilegalcev, mi pa smo jih odkrili le 12.

● Tudi letošnje leto smo se mnogi učenci odločili, da

obiskujemo gledališke predstave v Celju. Gledališki abonma imamo ob sobotah in prva predstava je že za nami. Navdušila nas je.

Dopisniki OŠ Šempeter

Vere Šlander Polzela

● Učenci osmih razredov smo bili na proizvodnem delu v Tovarni nogavic Polzela. V skupinah smo se porazdelili po tovarni ter tako spoznali delo v tej delovni organizaciji, ki nudi kruh mnogim našim občanom, med njimi tudi našim nekdanjim sošolcem.

● Predstavniki novinarskega krožka so se skupaj s tovarišico mentorico Valerijo Pukl in Jernejo Jezernik udeležili 16. srečanja pionirjev dopisnikov Slovenije v Novem mestu. Pot v Novo mesto smo si zagotovili že lani s priznanjem za dopisovanje v Novi tednik v Otroškem vrtljaku.

● Naš novinarski krožek je obiskal uredništvo Novega tednika in Radia Celje. Spoznali smo delo novinarja. Novinarka radia Celje in urednica otroškega vrtljaka je s svojimi spoznanji in izkušnjami obogatila naše znanje, ki ga bomo s pridom uporabili v našem novinarskem krožku.

● Republiškega kroza v Ljubljani za pokal Dela so se udeležili tudi trije učenci naše šole: Andreja Repnik, David Lešnik in Marjana Vodusek.

● Učenci osmih razredov smo se odločili pomagati občanom v domu ostarelih. Zanje smo nabrali kostanj, s katerim se bodo sladkali ob vetrovnih jesenskih večerih.

● Že nekaj tednov se učenci osmih razredov udeležujemo plesnih vaj pod strokovnim vodstvom plesnega učitelja iz Velenja. Naučili smo se že kar precej plesov, čez dva tedna pa bomo imeli plesni venček. Tečaj bomo še podaljšali, da se bomo naučili še več plesov.

Dopisniki novinarskega krožka OŠ Polzela

Pionirske prireditve v decembru

od 4. do 7. in od 11. do 12. decembra — **KOŠARKAŠKO PRVENSTVO ŠSD**

8. december — **PIONIRSKO EKIPNO PRVENSTVO V ŠAHU**

od 10. do 15. decembra — **TEDEN SOLIDARNOSTI Z OTROCI OSVOBODILNEGA GIBANJA POLISARIO V ZAHODNI SAHARI**

15. december — **MLADOST V PESMI, BESEDI IN SPRETNOSTI**

od 24. do 29. decembra — **NOVOLETNA PRAZNOVANJA OTROK**

RUBRIKA MLADIH

Najboljša obramba je znanje

Preko šestdeset mladink in mladincev — pripadnikov teritorialne obrambe iz žalske občine je konec oktobra sodelovalo na štiridnevem usposabljanju na Gori Oljki. Delavci Občinskega štaba za teritorialno obrambo, ki so usposabljanje organizirali, so v program dela vključili vojaško in varnostno vzgojo, še zlasti pa so tokrat namenili vso pozornost idejnopolitičnemu izobraževanju.

Največ mladih je na usposabljanje prišlo iz šol srednjega usmerjenega izobraževanja, del pa tudi iz organizacij združenega dela. Štiridnevno usposabljanje so mladi pripadniki enot teritorialne obrambe zaključili s pohodom na Čreto, kjer so se udeležili proslave ob obletnici tamkajšnje bitke. O samem usposabljanju, delu in življenju v teh štirih dneh pa so povedali naslednje:

DARINKA MARČINKO, SEŠČE: „Zelo me veseli delo v teritorialni obrambi, že od osnovne šole spremljam to področje. To usposabljanje je zanimivo in prijetno, disciplina je dobra, naučili smo se že marsikaj v zvezi s stražo. Všeč mi je usposabljanje tudi zaradi tega, ker so odnosi med nami zelo dobri.“

FRIDERIK BREZNIK, GOTOVLJE: „Zanima me orožje, rad ga sestavljam in razstavljam, poleg tega pa me zanimajo tudi vojaški poklici. Morda bom celo nadaljeval šolanje za katerega od teh poklicev. Tokratno usposabljanje se mi zdi dobro, zvedeli smo marsikaj novega in zanimivega.“

BOŠTJAN CILENŠEK, PONGRAC: „Za usposabljanje sem se odločil tokrat prvič in moram reči, da mi ni žal. Sam program usposabljanja mi je

všeč, tudi z mladimi se dobro razumem in mislim, da bom še prišel na takšno usposabljanje.“

EMIL PIŽORN, KAPETAN: „Pri idejnopolitičnem izobraževanju so bili prostovoljci seznanjeni z nalogami mladine in mladinske organizacije v splošni ljudski obrambni vojni. Seznanili smo jih z aktualnimi političnimi in gospodarskimi gibanji v občini, poleg tega pa smo mladincem dali del osnov oboroženega boja. Naučili so se predvsem osnovnih taktičnih postopkov vojakov v boju, spoznali so se s pehotnim orožjem in izvedli streljanje. Vsi udeleženci usposabljanja so bili ob zaključku sprejeti v enote teritorialne obrambe, za uspehe pri urjenju in usposabljanju pa smo pohvalili deset mladink in mladincev.“

Irena Jelen

Darinka Marčinko Friderik Breznik Boštjan Cilenšek Emil Pižorn

MLADI V BAČKI PALANKI

Preko 2000 brezposelnih mladih

Okrog 2000 mladih v pobrateni občini Bačka Palanka v Vojvodini vsak dan zama lista po časopisih za različni oglasi o delovnih mestih, zama se prijavljajo tudi na skupnosti za zaposlovanje. Brezposelnost je tako ena bistvenih težav, ki pesti mlade pa tudi širšo družbeno skupnost v tej pobrateni občini. Kako pa sicer živi tamkajšnja mladina, s čim se ukvarja in kaj meni o sodelovanju med mladimi obeh občin o tem je govoril član predsedstva občinske organizacije mladih v Bački Palanki Dragan Panjak.

»Zaposlovanje je ena glavnih težav in nalog mladinske organizacije v današnjem trenutku. Na skupnosti za zaposlovanje imamo prijavljenih 3200 ljudi, od teh je približno 2000 prosilcev starih do 30 let. Število nezaposlenih se stalno povečuje, zdaj ne moremo zaposlovati več niti ljudi z visoko izobrazbo. Trenutno išče delo namreč kar 170 visoko izobraženih kadrov, vse bolj pa se povečuje tudi število nezaposlenih žensk. Trenutno se največkrat najde kakšno prosto mesto v tekstilni industriji, poskušamo s prekvalifikacijami, npr. pred kratkim smo nekaj teh ljudi, ki iščejo delo, izsolali za traktoriste. Išče mo rešitve, med prvimi smo zahtevali spremembo družbenega dogovora o zaposlovanju, organiziramo javne tribune, hkrati pa vključujemo v reševanje tega problema kar največ ljudi. Pri nas je problem še enoletni mandat, tako da vodstvo mladih vsako leto začena znova in vsako leto upa, da bo rešilo vsaj del teh težav.«

»Organizacija mladih torej rešuje težave oziroma vsaj poskuša reševati te težave, ki so eden glavnih problemov občine Bačka Palanka. Kakšna je glede na to vloga mladinske organizacije v primerjavi z ostalimi druž-

benopolitičnimi organizacijami?«

PANJAK: »Mislim, da sodimo v jugoslovansko poprečje. Vseposod ugotavljajo, da se pojavlja kriza v mladinskem delovanju. Mislim, da je to točno. Veliko mladih je, ki niso vključeni v delo mladinske organizacije, kar ni dobro. Glede našega sodelovanja z ostalimi organizacijami pa moram reči, da še ni zadovoljivo. Mladina mora imeti prioriteto, pa ne zato, ker sem sam mlad, pa tako govorim in razmišljam, temveč se moramo zavedati, da mladina rekrutira kadre za vse ostale. Če nekdo ni dober pionir, ni dober mladinec, tudi kasneje ne bo dober član Zveze komunistov, Socialistične zveze ali pa sindikata. Če tega ni, se to hitro pokaže in po določenih napakah je brez smisla ugotavljati, kdo je kriv. Npr. Kosovo je tipičen primer tega. »Bolje je preprečevati kot pa zdraviti,« pravijo naši ljudje. In to velja tudi za mladino.«

»Kako ocenjujete delo mladih v vaših osnovnih organizacijah?«

PANJAK: »Imamo 88 osnovnih organizacij, od tega jih je 30 v združenem delu, ostale pa v 17-ih krajevnih skupnostih, nekaj pa jih je tudi v športnih aktivih. Vse je odvisno od področja delovanja in od vodstva. Sam mislim, da ne smemo biti zadovoljni. Po enoletnem vodstvu mladinske organizacije, ravno sedaj mi je potekel mandat predsednika, menim, da bi morali delati drugače. Osnovne organizacije mladih bi morale biti tiste, ki bi zasnovale delo občinske organizacije, v osnovnih organizacijah bi morali najprej sestaviti svoje programe in na podlagi njih bi moral nastati plan dela občinske organizacije. Pa je vse ravno obratno. Mislim tudi, da se preveč poudarja, da naj mladi delajo na kulturnem in športnem področju, pozablja pa se na idejnopolitično delovanje.«

»Slovenska praksa je, da delujejo mladi v krajevnih

Dragan Panjak

skupnostih bolje kot mladinske organizacije v združenem delu. Kakšni so rezultati v Bački Palanki?«

PANJAK: »To je točno. Precej je organizacij mladih v krajevnih skupnostih, ki dobro delajo, v združenem delu je pa tako — kjer je politično življenje aktivno, tam ni problemov. Kjer pa slabo delujejo vse družbenopolitične organizacije, tam pa tudi mladi ne delujejo tako, kot bi bilo treba. Tudi mi imamo precej težav z direktorji, šefi. Vse je res odvisno od vodstva; ponekod najdemo skupen jezik, drugod pa ne.«

»In kaj menite o sodelovanju med mladimi obeh občin?«

PANJAK: »Dosedanje vezi z Žalcem so prijateljske, želimo pa si, da bi se še bolj zblžali. Tu se kot glavna ovira spet pojavlja enoletni mandat. Želimo si, da bi lahko organizirali srečanje mladih obeh občin, prav tako pa smo se že pogovarjali o pobratenuju mladih iz ene naših delovnih organizacij in mladinsko organizacijo v našem Sip-u. Zanimanje je, mladi smo povsod enaki, zdaj bi treba dogovorjeno le uresničiti.«

Irena Jelen

IZŠLA PRVA ŠTEVILKA GLASILA MI

Pri književni mladini Zalec je izšla pred nekaj tedni prva številka glasila MI, v kateri so se predstavili mladi, ki se ukvarjajo s pisanjem proze in poezije. Glasilo je likovno opremil Uroš Koceli.

Glasilo naj bi izšlo trikrat letno, vključeno z glasilom, ki že tradicionalno izide ob prireditvi Naša beseda.

Prvi stik z mladimi, ki radi sučejo pero, je torej vzpostavljen. Sodelavci književne mladine upajo, da s prispevki ne bodo imeli težav, pred objavo pa bo vse

prispevke pregledala in strokovno ocenila posebna komisija.

Namen glasila je predvsem v tem, da omogočijo mladim, da predstavijo svoja dela širšemu krogu, osnovno vodilo sodelavcem književne mladine pa bosta kakovost in izvirnost. Število sodelujočih bi radi še razširili, zato vabijo mlade k sodelovanju.

J. Ušen

NA KVIZU ZMAGALA EKIPA TABORA

Na kvizu Kaj veš o kmetijstvu, ki je bil zadnje dni oktobra v Grizah, je letos

zmagala ekipa mladih združnikov iz Tabora, ki so jo zastopali Milan Lesjak, Milan Pustoslemšek in Milan Kavc. Na drugo mesto pa se je uvrstila ekipa Braslovč in na tretje iz Petrovč.

Aktiv mladih združnikov iz Griž je že drugo leto organiziral kviz in mladi so tekmovali v znanju o travništvu, živinoreji, hmeljarstvu in strojništvu. Poleg že omenjenih so sodelovali še združniki iz Polzele in Šempetra, prireditve pa je bila hkrati še srečanje mladih združnikov iz žalske občine.

IZ NAŠIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI • IZ NAŠIH KRAJEVNIH

BRASLOVČE

Krajani krajevne skupnosti Braslovče so bili med prvimi v občini, ki so se pred petimi leti odločili za krajevni samoprispevek. Danes ugotavljajo, da je bila takšna odločitev pravilna, saj so le tako razrešili nekatere pereče komunalne probleme. Program samoprispevka so skoraj v celoti uresničili, kar je ob visoki rasti cen v teh letih še toliko pomembnejše. Sredstva iz samoprispevka, 12 milijonov din, so obogatili z udarniškim delom, z dodatnimi sredstvi krajanov in pa seveda s sredstvi, ki so jih prispevali SKIS, KZ Savinjska dolina — TZO Braslovče, Hmezd Zovnek in OZD, v katerih so zaposleni krajanji Braslovč, zato je vrednost opravljenih del mnogo večja.

Za izgradnjo vodovodov Parizlje, Topovlje, Presarje, Male Braslovče, Zg. Gorče in Dobrovlje (druga etapa) so namenili dva milijona din. Kar sedem milijonov pa jih bo stala mrliška veža, ki bo zgrajena do konca leta. Zgrajenih in posodobljenih je bilo tudi precej cestnih odsekov, med njimi ureditev križišča v Rakovljah proti novi šoli, s čimer so zagotovili večjo varnost otrok na poti v šolo. Za ceste Parizlje—Topovlje, Kamenče—Polče, Presarje—Braslovče, Zovnek—Šmartno, Zovnek—Cimperšek, Rakovlje—Savinek in Zg. Gorče—Obramlje pa so namenili tri milijone iz sredstev samoprispevka. Nekaj sredstev so namenili tudi za adaptacijo stare šole, izgradnjo prve etape kanalizacije v Braslovčah in odkup zemljišča za potrebe krajanov Parizelj. Čeprav so v teh letih rešili precej perečih komunalnih problemov, pa so na osnovi potreb ugotovili, da jih je še precej, zato so organi KS in družbenopolitične organizacije sklenile, da bodo predlagale krajanom podaljšanje samoprispevka za naslednjih

Zvonka Serdoner

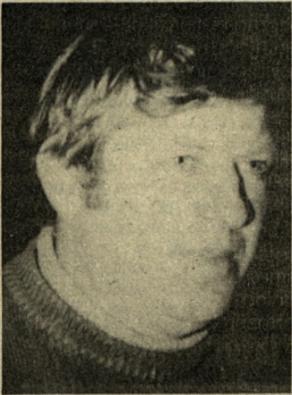
Odločali se bodo za samoprispevek

Franc Mahor

pet let. Pri tem pa so si enotni, da brez samoprispevka teh problemov v naslednjih letih ne bo mogoče razrešiti. Program torej zajema izgradnjo telefonskega omrežja, za priključitev v novo telefonsko centralo potrebujejo že naslednje leto tri milijone din, to pa tudi pomeni pridobitev novih telefonskih priključkov že naslednje leto. Program zajema tudi nadaljevanje izgradnje kanalizacije v Braslovčah, ureditev javne razsvetljave, ureditev okolice mrliške veže, nekaj sredstev pa bodo morali nameniti za vzdrževanje že zgrajenih cest. Načrtujejo, da bi z 1,5-odstotnim samoprispevkom in 5-odstotnim prispevkom od katastrskega dohodka kmetov zbrali 15 milijonov din.

»Sedaj je odločitev v rokah krajanov, zavedati pa se moramo, da brez samoprispevka problemov v krajevni skupnosti ne bomo mogli razrešiti, kar pa na drugi strani pomeni razpadovanje razvoja krajevne

Karel Turnšek

Anton Klokočevnik

skupnosti. Zato tudi pričakujemo podporo vseh tistih, ki so za napredek in solidarnost,« je dejal predsednik sveta KS Ivan Fale.

Sicer pa smo za mnenje povprašali še nekatere krajanje.

Franc Mahor — Parizlje: »Podaljšanje samoprispevka je nujno, kajti naših problemov nam drugi ne bodo reševali. Tisti, ki imamo komunalne probleme v glavnem že rešene, pa moramo biti solidarni in pomagati tistim zaselkom, ki teh še nimajo rešenih. To je tudi naša moralna obveznost.«

Karel Turnšek — Podvrh: »Krajanji našega zaselka se zavedamo, kaj pomeni asfaltirana cesta, zato bomo glasovali za samoprispevek in bomo tako izkazali solidarnost do tistih, ki takšne pridobitve še nimajo. Pomembno pa je tudi, da nas takšne akcije združujejo. Predvsem pa se zavzemam za napredek in razvoj obrobni zaselkov.«

Zvonka Serdoner — Parizlje: »Mladi smo še posebej zainteresirani za napredek in izboljšanje življenjskih pogojev naših krajanov. Zato med nami najbrž ne bo nikogar, ki ne bi glasoval za samoprispevek. Kanalizacija, telefonija, vodovod in ceste so problemi, ki jih moramo čimprej rešiti.«

Anton Klokočevnik — Rakovlje: »Z realizacijo programa sedanjega samoprispevka smo lahko povsem zadovoljni. Zato lahko odgovornim izrečemo vse priznanje. Na sestankih vaških odborov smo dobili podporo za podaljšanje samoprispevka, zato pričakujemo pozitiven rezultat glasovanja. Prepričan pa sem, da je večina krajanov za napredek in izboljšanje življenjskih pogojev.«

jk

GRIZE

Srečanje gasilcev veteranov

Zadnje dni oktobra so Grize gostile gasilce veterane. Tod se jih je od 224 zbrala dobra polovica. Zbrane je pozdravil Mirko Podgoršek, predsednik odbora pri Občinski gasilski zvezi Žalec, poročilo pa je podal tajnik tega odbora Luče Jurhar. Zbranim sta spregovorila tudi predsednik skupščine KS Grize in predsednik Gasilske zveze Žalec Jože Kuder. Po krajšem kulturnem programu pionirsk gasilk z Vranskega so podelili pet priznanj za dolgoletno delo pri gasilcih. Za 56-letni gasilski staž ga je prejel 75-letni Jože Vodovnik iz Letuša, za 54 let dela v gasilstvu pa Stanko Miklavžin iz Vrbja in Martin Pirc iz Šempetra. Oba sta še vedno člana nadzornih odborov. Lazar Angelik in Franc Vidmajer iz Žalca pa sta prejela priznanje za 45 let dela na področju gasilstva.

F. J.

PREBOLD

Srečanje najstarejših občanov

V KS Prebold živi trenutno nekaj nad petdeset krajanov, ki so stari nad osemdeset let. Krajevna skupnost skupno z Društvom upokojencev vsako leto pripravi srečanje starejših občanov, starih nad osemdeset let. Tudi letos se niso izneverili tradiciji. Zbrali so se v prostorih vaške gostilne, kjer so jih pozdravili predstavniki KS in Društva upokojencev. V prijetnem okolju so obujali spomine na mlada leta, življenje in rekli tudi kakšno pikro na račun vse težje situacije, ki jo še posebej čutijo upokojenci. Bilo pa je tudi veselo, tako da jim ni bilo žal časa ne truda. Žal vseh ni bilo na srečanje, saj so nekateri priklenjeni na bolniške postelje. Le-te pa bodo obiskali ob novem letu in jih tudi primerno obdarili ter jim tako vsaj malo olajšali težke dni jeseni življenja.

D. Naraglav

Hortikulturci širijo svojo dejavnost

Komaj nekaj mesecev stara hortikultura sekcija, ki deluje v sklopu Turističnega društva, vse bolj širi svojo dejavnost. Zadalji so si nalogo, da v vseh vseh KS Prebold s svojim članstvom širijo razširijo svoje poslanstvo in čim lepše uredijo okrasne gredice. Med prvimi so se odzvali krajanji Gornje vasi, ki so zagnano stopili v akcijo. Pričakujejo, da jim bodo sledili krajanji tudi drugih vaških skupnosti. V samem Preboldu pa so v minulih dneh prizadevni člani posadili zelenico v centru kraja in tako bo na spomlad ta del Prebolda ponovno v cvetju. Pričakujejo pa tudi, da bo tudi hotel uredil zelenico, je vse leto dajala dokaj neprijazen videz, mnogi turisti pa so vprašujoče zrlji v kup zemlje, ki je bila kot nalašč za razbohotenje raznovrstnih zeli.

—DAR—

ŠEŠČE

Povezava višinskih kmetij z dolino

V letošnjem letu je na področju KS Šešče zaključena akcija povezave višinskih kmetij z dolino. Ljudje izpod Mrzlice so doslej imeli povezavo samo z Zabukovico, od letos pa so povezani tudi z Matkami. Večina med njimi je zaposlena v TT Prebold, v katero vsakodnevno vozi delavski avtobus iz Matk. Pot v dolino je sedaj krajša, saj se do avtobusa lahko pripeljejo s svojimi prevoznimi sredstvi. Vrednost zadnje investicije, brez opravljenega prostovoljnega dela, je znašala 340.000 dinarjev. Ob dejstvu, kaj tem ljudem pomeni cesta, pa je to zanemarljiva številka. Sicer pa velja dodati, da bo potrebno cesto še utrjevati z gramozom in jo redno vzdrževati. Delo, vztrajnost in želja po boljšem življenju so lastne tem ljudem pod Mrzlico, Homom in Goljavo. Doslej so to že velikokrat dokazali in lahko smo prepričani, da še niso rekli zadnje besede.

D. Naraglav

Izletnik Celje

TURISTIČNA AGENCIJA POSLOVALNICA ŽALEC

sporoča cenjenim strankam, da ima v prodaji vse vrste programov za JESEN — ZIMA — POMLAD 84/85 na morju — v zdraviliščih — v planinah.

SILVESTROVANJE

- na morju
- v zdraviliščih
- na kmečkem turizmu
- v planinskih domovih in brunaricah

Program **SMUČANJE 84/85** so izdale že vse agencije in so vam na voljo v naši poslovalnici. Na razpolago je smučanje na vseh smučiščih v domovini, smučanje v Avstriji, Italiji, Franciji, Češkoslovaški. . .

EKSKLUZIVNO — ISOLA 2000 — FRANCIJA — nameštitev v apartmanih
Zahtevajte program!

POTOVANJA: v prodaji so tudi programi oddiha v tujini za JESEN — ZIMA — POMLAD — ŠPANIJA — CIPER — MALTA
— potovanja v SOVJETSKO ZVEZO
— potovanja v PARIZ, LONDON, ATENE. . .

STROKOVNA POTOVANJA: SEJEM OBRTI — „DOM — OBRT“ München
Odhodi: 3., 5., 7. december — dva dni — cena 12.900 dinarjev

ZA VAŠ CENJENI OBISK V NAŠI POSLOVALNICI SE PRIPOROČAMO!

VAŠA AGENCIJA
IZLETNIK ŽALEC

120 let

Penarništvava v Celju

Ljubljanska banka
splošna banka Celje

čestita

za rojstni dan republike vsem svojim varčevalcem in poslovnim sodelavcem.

inggrad
CELJE

TOZD LESNI OBRATI
GOMILSKO

čestita vsem delovnim ljudem in občanom

ZA DAN REPUBLIKE

Društvo gojiteljev malih živali Celje

vabi

na ogled razstave ljubiteljske reje malih živali, ki bo v hali GOLOVEC od 29. novembra do 2. decembra.

VRBJE

S slavnostno sejo skupščine krajevne skupnosti in krajevnih družbenopolitičnih organizacij so desetega novembra zaključili praznovanje krajevnega praznika v Vrbju. Prireditve so potekale od prvih dni novembra in v tem času se je zvrstila vrsta kulturnih prireditev in športnih tekmovanj. Na njih je sodelovalo stodevetdeset športnikov, organizirali pa so turnir v malem nogometu, namiznoteniški in šahovski turnir ter prikaz gasilskih veščin. Krajanji Vrbja pa so si v okviru praznovanja lahko ogledali še koncert libijske godbe na pihala in predstavo kulturno-umetniškega društva Zarja iz Trnovelj, ki se je predstavilo s Karanteno pisatelja Ervina Fritza.

Vrsta prireditev za praznik

Krajanji Vrbja praznujejo 11. novembra, na ta dan so pred petimi leti na referendumu izglasovali svojo krajevno skupnost.

Udeležencem slavnostne seje je govoril predsednik sveta krajevne skupnosti Jani Ferme. Povedal je, da letos niso odprli pomembnejšega objekta, uredili so le varovalne ograje na mostovih Lave. V prihodnje pa bodo uredili še javno razsvetljavo in dokončali dela na športnem igrišču. Krajanji pa si zelo želijo novih telefonskih števil. Poudaril je, da so imeli letos probleme z aktivnostjo krajevnih organizacij in da so premalo povezani z organizacijami združenega dela.

-mn.

Jani Ferme

POLZELA

25 stanovanjski blok pod streho

V teh dneh je 25-stanovanjski blok, ki ga gradi Ingrad, na Polzeli že pod streho. Investitor je Samoupravna stanovanjska skupnost Žalec, soinvestitorji pa še Tovarna nogavic, Garant Polzela in VIO Žalec. Predvidevajo, da bo vseljiv maja prihodnje leto.

T. TAVČAR

V SVETU TEME IN TIŠINE KOLUMBIJE

Že tretji dan smo v Bogoti. Se vedno nimamo podaljšanih vizumov. Kljub zagotovitvi, naj si ne delamo skrbi s tem, smo kar nekaj na trnih. Popoldne prideta Tone in Franci končno z razveseljivo novico in s popravljenimi vizumi v potnih listih. Kamen se nam odvali s srca. Jutri se začne zares. Čaka naš dolga pot do občine La Paz. Zvečer nas povabi Medvedšek na večerjo k sebi domov. Njegova žena nam pripravi izvrstno domačo — slovensko večerjo. Njegov sin Blaž se veselo muza, saj toliko stricev, ki bi govorili tako kot njegova mama, in oči, že dolgo ni videl. Iz glasbenega stolpa se oglasijo Avseniki in če se ne bi okrog nas sukala prijetna črnka, ki nam je stregla, bi težko verjeli, da smo tako daleč od doma. Matjaževa dnevna soba je polna najrazličnejših eksponatov kolumbijske in predkolumbijske kulture. Ob gledanju vsega tega in ob živem pripovedovanju Medvedška si ne moremo kaj, da se ne bi z mislimi preselili v čas izpred 450 let, ko je to pokrajino zasedel španski konkvistador Gonzalo Jimenez de Quesada.

Po zgodovinskih virih je Jimenez krenil v Andsko višavje iz Kartagene ob Karibskem morju. Pot ga je vodila vzdolž reke Magdalene. Trdno se je odločil, da poišče skrivnostni El — Dorada, vendar mu to nikdar ni uspelo. Legenda o El Doradu pa prav gotovo ni neresnična. Prava — prav pa je šele pred 15 leti dobila

svoj materialni dokaz. Veliko kraljestvo El Dorada, ki se lahko primerja po kulturi z azteškim ali inkovskim, je dolga desetletja in celo stoletja živelo le v legendi in legendo je živila z odkritjem 17 cm visoke zlate figure vladarja Muiscasa in njegovih svečnikov, ki so na čeremonialnem splavu na velikem jezeru Guatavita, 50 km severovzhodno od Bgote. Muiscasi so na tem jezeru okronali svojega novega vladarja. Najprej so ga namazali s smolo in ga nato posuli z zlatim prahom. Na posebnem splavu so ga nato pripeljali na sredo jezera. Po metanju vrednih darov v jezero, v katerem naj bi živeli razni bogovi, je novookronani vladar skočil v jezero in spral s sebe zlati prah. Indijancem je bilo zlato sveto, bilo je simbol hrabrosti in ker so v spopadih z avojevci mairskdaj bili okiteni z zlatom, so pri Špancih ustvarjali pohlep. Čeprav El Dorado ni bil nikoli odkrit, pa je resničen podatek, da so v prvih sto letih oblasti osvajalci obogatili kraljeve zakladnice s 181 tonami zlata in 16.000 tonami srebra.

Se poglabljeno smo se s predkolumbijsko kulturo spoznali v muzeju zlata dan poprej, preden smo odšli na zadnje delovno področje na otok San Andres. Museo del oro — muzej zlata — je ustanovila Banca della Repubblica. V tej največji zbirki zlata na svetu je shranjenih 29.000 zlatih predmetov iz obdobja El Dorada. Prava — prav gre za velik trezor, ki

je opremljen z najrazličnejšimi varnostnimi napravami in mi kot Jugoslavlani smo imeli celo to možnost, da smo posneli velik del tega bogastva na video kamero. V spodnjih prostorih muzeja je predstavitev najrazličnejših kultur z ozemlja Kolumbije. Zgoraj pa so prikazi obdelave zlata in njegova uporaba: od posod za kokain, okrasov, orožja. Posebna trezorska soba, ki se odpre obiskovalcem le za tri minute, pa je kot bajeslovna, zakladnica iz pravljic Ti-soč in ena noč.

Zadnji dan pred odhodom na teren je bil natrpan do potankosti. Imeli smo dve predavanji o našem krasu in Jugoslaviji. Najprej v italijanski šoli, zvečer ob petih pa v tako imenovanem Planitariu v centru mesta. Nabavili smo karte na Inštitutu, imenovanem po prvem kolumbijskem kartografu Agustiniu Cadazziu. Tu so nas malo čudno gledali in kar nekaj težav smo imeli, še posebno pa se je zakomplicalo okrog karte z okolico mesta Bolivar. Šele na terenu smo spoznali, v čem je bil problem. Izbrali smo pravzaprav geografske centre.

Se zadnje noč smo prespali v šotorih na nekdanjem pokopališču. Bila je kljub vsemu mirna in zjutraj smo sicer malo skrokani od minulega večera in večerje pri Medvedšku spakirali še preostalo opremo, jo natovorili v majhen avtobus „buseto“ ter se okrog poldneva podali novim dogodivščinam naproti. Hoyo del Aire nas pričakuje.

DARKO NARAGLAV
(dalje)

Na Homu so se srečali planinci

Že konec prejšnjega meseca so se na Homu srečali planinci PD Zabukovica, na katerem so ocenili svoje delo v letošnjem letu. Njihovo aktivnost dokazuje obisk kar 64 transverzala, letos so jih na novo obiskali sedem, med njimi tudi Pot XIV. divizije. Podelili so 95 značk, med njimi 23 za jugoslovansko transverzalo, ki vodi od Slovenije do Makedonije in so jo letos zaključili. Med 1050 pohodniki Savinjske planinske poti je bilo kar 297 članov PD Zabukovica. Poleg tega pa se člani tudi redno udeležujejo pohodov ob spomenikih NOB, raznih orientacijskih tekmovanj, prostovoljnega dela pri obnovitvenih delih na koči; veliko skrb pa posvečajo tudi delu pionirjev.

Kljub temu da so zelo aktivni, pa se vendarle čutijo nekoliko zapostavljene. Vse premo je namreč govora o njihovem delu v osrednjih časopisih, krajevni so pri tem izveti. Savinjsko planinsko pot ima vrsono tudi turistični zemljevid občine Celje, medtem ko v naši občini takšnega zemljevida še nimamo. Imamo pa prospekt doline, v katerem so dekleta z rdečimi klobučki pomembnejša od Savinjske planinske poti, saj le-te prospekt niti ne omenja.

Na srečanju so podelili prvo značko Poti XIV. divizije, značko tisočega pohodnika Šaleške poti, ki jo je prejel tovariš Rednak, dogovorili pa so se, da sredi novembra skupaj obišejo Haloško planinsko pot, naslednje leto pa Pot prijateljstva.

Srečanje je pokazalo, da planinstvo v PD Zabukovica živi in da je krepko povezano z delom osnovne organizacije ZZB Griže.

F. Ježovnik

Zaključeni ligi malega nogometa

Jesenski del prve in druge lige malega nogometa v krajevni skupnosti Žalec je zaključen. V prvi ligi je največ točk dosegel Manchester in sicer 15, Partizan je zbral 13, TT Juteks pa 12 točk. V tej ligi je tekmovalo deset ekip, najboljši strellec v jesenskem delu je bil Šarlah (Manchester), ki je dal 16 golov, Jančič (Sušil de Brasil) je zatreseel mrežo gola dvanajstkrat, Dokič (TT Juteks) pa devetkrat.

V drugi ligi, kjer je tekmovalo osem ekip, je osvojila prvo mesto ekipa Lotos, ki je zbrala 14 točk, pred Delfinom z 12 in Rimljani z devetimi točkami. Najboljši strellec lige je bil Štorman pri Rimljanah z 12 goli, pred Samcem (Lotos) z 11 in Ograjenškom (Delfin) z desetimi goli.

V začetku meseca je bil v Športnem parku v Žalcu tudi turnir prvakov občinskih lig v malem nogometu, na katerem je bila najboljša ekipa Manchesterja iz Žalca, ki je zbrala šest točk in je imela tudi najboljšega strelca Naprudnika (sedem golov), pred Partizanom Gaberje 60 (Celje) s štirimi točkami, Rogatcem (Šentjur) in Discóm 40 iz Laškega.

V. Ck.

Smučarski klub Prebold organizira tradicionalni smučarski sejem.

Rabljene in nove opreme

v osnovni šoli Prebold:
— 23. novembra od 17. do 21. ure
— 24. novembra od 9. do 21. ure
— 25. novembra od 9. do 18. ure.

Na sejmu bo tudi montaža vezi ter predvajanje filmov smučarske šole Prebold. Smučarski klub

Izbiramo najboljše športnike

V prejšnji številki našega časopisa smo objavili razpis za izbiro najboljših športnikov, športnika in ekipe za leto 1984. Z odzivom in številom prejetih glasovnic nismo najbolj zadovoljni. Morda pa se niste mogli odločiti, koga izbrati, zato danes objavljamo nekatere najboljše dosežke posameznikov in ekip. Članska ekipa odbojarskega kluba Šempeter tekmuje v prvi republiški ligi, Rokometni klub Minerva prav tako v prvi republiški ligi, Strelska družina Žalec se je uvrstila v republiško ligo, sodelovali pa so tudi na državnem prvenstvu z vojaško puško, Smučarski klub Braslovče-Andraž je dosegel peto mesto v Jugoslaviji, Šahovski klub Žalec pa se je v tem letu uvrstil v drugo zvezno ligo. Med posamezniki je Tončka Pečovnik v moštvenem delu osvojila srebrno medaljo na svetovnem prvenstvu v kegljanju, Mira Kuder članica Kegljaškega kluba Hmezad Žalec je republiška prvakinja za mladinke, na članskem državnem prvenstvu je zasedla 21. mesto in je kandidat za svetovno prvenstvo v letu 1985. Mojca Veh, članica odbojarskega kluba Šempeter, je kandidat za mladinsko državno reprezentanco, Alenka Voh pa za republiško

reprezentanco. Suzana Urisek, članica Šahovskega kluba Žalec, je na republiškem prvenstvu osvojila peto mesto.

Med posamezniki je Iztok Govc iz Prebolda na evropskem mladinskem prvenstvu v košarki osvojil bronasto medaljo. Jože Verdev, član Smučarskega kluba Braslovče-Andraž, je mladinski državni reprezentant, tekmoval pa je tudi v evropskem in svetovnem pokalu. Ludvik Kačič, član Kegljaškega kluba Prebold, je republiški reprezentant, na kvalifikacijah za državno reprezentanco je osvojil 9. mesto. Radovan Cilenšek, član odbojarskega kluba Šempeter, je mladinski republiški reprezentant. Janez Debelak iz Braslovče je mladinski državni reprezentant, sodeloval je v evropskem in svetovnem pokalu. Igor Turnšek iz Prebolda je mladinski državni reprezentant na 1500 m — ovire. Janez Jančič je član RK Minerva, Stane Prislan pa Odbojarskega kluba Šempeter. Med šahisti sta boljše rezultate dosegla Marjan Crepan in Franci Brinovec.

Sedaj se boste verjetno laže odločili, ker pa bo razglasitev že 8. decembra na Gomilskem, pošljite glasovne lističe na dopisnici najkasneje do 5. decembra.

NAJBOLJŠI ŠPORTNIKI IN EKIPA LETA 1984

Najboljši športnik _____

Najboljša športnica _____

Najboljša ekipa _____

ZAKLJUČNA PRIREDITEV NA GOMILSKEM

Letošnja prireditev ob zaključku sindikalnih športnih iger in proglasitve najboljših športnikov v občini, le-ta bo letos priči, 8. 12. 1984 ob 17. uri v Dómu krajanov na Gomilskem. Občinski sindikalni svet bo podelil priznanja in pokale najboljšim za dosežene rezultate in množičnost, ZTKO bo proglasila najboljše športnike in ekipe za

leto 1984, ki tekmujejo za klube iz žalske občine; Savinjski občan pa bo izbral najboljše športnike iz žalske občine, ne glede na to, za kateri klub tekmujejo. Novi tehnik, Radio Celje in Savinjski občan bodo poskrbeli za zanimiv program prireditve. Več o prireditvi in proglasitvi najboljših športnikov pa v naslednji številki.

jk

V ŠEMPETRU NOVO STRELIŠČE

Pred dnevi so na OS Bratov Juhart v Šempetru na krajši slovesnosti, katere so se udeležili strelci iz Titovega Velenja, Celja, Žalca in domače strelske družine Slavko Šlander, predali namenu osemmestno avtomatsko strelišče za zračno puško. Zbrane je najprej pozdravil predsednik SD Slavko Šlander Šempeter Anton Plohl, ki je poudaril velik pomen novega strelišča za kraj in za občinsko strelsko zvezo. Pri izgradnji so se izkazali člani šempetrske družine in opravili okoli 400 prostovoljnih ur. V

imenu Občinske strelske zveze je govoril predsednik Marjan Zohar, nato pa so izvedli prvo strelsko tekmovalstvo. Med ekipami so bili prvi strelci SD Mrož iz Titovega Velenja, ki so zbrali 721 krogov, sledi Žalec I. 703, Žalec II. 701, Celje 662, Slavko Šlander Šempeter 656 krogov itd. Med posamezniki je zmagal Miklav iz Titovega Velenja s 184 krogi, najboljši iz žalske občine pa je bil Klovár z rezultatom 181 krogov (peto mesto).

Tekst in foto: TONE TAVČAR

OBČINSKA TELESNOKULTURNA SKUPNOST ŽALEC

vabi

vse, ki želijo na kakršenkoli način sodelovati v telesnokulturnih organizacijah in nimajo potrebnega strokovnega znanja, vabimo v razne oblike izobraževanja, ki jih bomo pripravili. Organizirali bodo tudi izobraževanje za vodnike in sodnike vseh športnih panog. V izobraževanje se lahko vključite s svojimi predlogi in željami, ki jih pošljite na Občinsko telesnokulturno skupnost Žalec najkasneje do 15. decembra.

ZAHVALA

ob izgubi moža oziroma očeta

KARLA BORŠTNERJA

se najlepše zahvaljujemo za darovano cvetje kolektivu GARANT Polzela ter vsem sorodnikom in znancem, ki so ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujóci: žena, otroci in sestra

Športna rekreacija v združenem delu

Telesna kultura — rekreacija bi morala postati še bolj uredljiva pravica in dolžnost ter nenehna skrb vseh zaposlenih. Probleme telesne kulture delavcev bi morali pogosteje obravnavati samoupravni organi, zlasti takrat, ko sprejemamo srednjeročne načrte.

Organizacijske in vsebinske oblike športne rekreacije delavcev naj bi se razvijale ne samo v delovnih kolektivih, temveč tudi okoljih, kjer delavci živijo in bivajo, torej v krajevnih skupnostih. V krajevnih skupnostih, kjer živijo delavci in njihove družine večji del dneva, pa tudi dnevnega in tedenskega oddiha, naj bi si sindikati prizadevali povečati množičnost in aktivnost delavcev in občanov. Enaka prizadevanja naj bi veljala tudi varstvu okolja, kar je neposredno povezano s to problematiko. Številni sindikati posvečajo zelo malo pozornosti usposabljanju strokovnega kadra s tega področja, kar prav gotovo negativno vpliva na nadaljnji razvoj športne rekreacije.

Ko govorimo o organizaciji področja rekreacije delavcev v združenem delu, mislimo najprej na celotno organizacijsko strukturo tega področja, posredno pa tudi na vse tiste dejavnike, ki naj bi odločilno vpli-

vali na pridobitev profesionalnega strokovnega kadra za športno rekreacijo v OZD.

Del aktivnosti na športno rekreacijskem področju v združenem delu so tudi sindikalne športne igre v naši občini.

Zamisel o organiziranju delavskih športnih iger je v naši občini pred dobrimi 20 leti zanesla skupina sindikalnih delavcev pod geslom „Telesno kulturo delavcem, neposrednim proizvajalcem“.

Ko obravnavamo sindikalni šport, pogledimo najprej nekoliko v bližnjo preteklost in osvetlimo nekatere bistvene značilnosti te posebne oblike športno-rekreacijske dejavnosti.

Pred dobrimi dvajsetimi leti so zaživele prve delavske športne igre v občini. Od tedaj so se organizacijsko in vsebinsko nenehno spreminjale in dopolnjevale.

Delavci so si že takrat želeli svojo telesno kulturo. Tako, v kateri bodo lahko ustvarjalno sodelovali, izražali in potrjevali svoje sposobnosti, nagnjenja, želje ipd. Prav gotovo se te igre niso porajale naključno, marveč so delavcem v resnici nekaj pomenile.

Prehod iz anonimnosti je bil mnogim močna spodbuda za nadaljnje dejavnosti in akcije.

V začetku je bilo število posameznih športnih panog ali športno-rekreacijskih dejavnosti, v katerih je potekalo tekmovalstvo, razmeroma majhno. Sindikalne športne igre so si tako v vseh teh letih pridobile izredno veliko privrženecov.

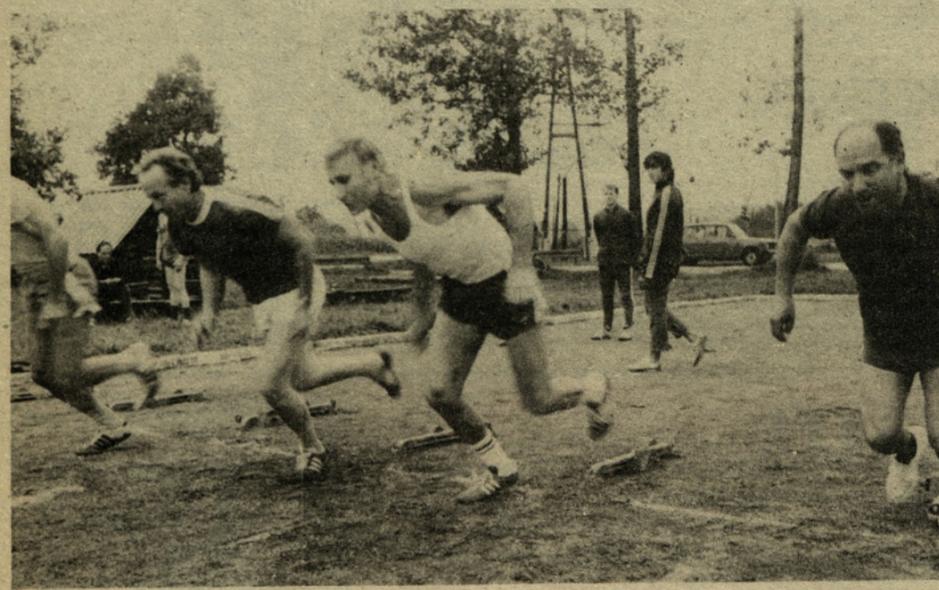
V mnogih delovnih organizacijah je bil sindikat pobudnik za organizacijo in uvedbo aktivnih internih iger, ki so pritegnile še večje število delavcev v krog sindikalne športne rekreacije. Mnogokje so take igre prerasle v prave „iade“, to pa je bilo seveda povezano z večjimi finančnimi izdatki.

Sindikalne športne igre so v zadnjih letih pritegnile na tisoče delavcev, ki so se z zadovoljstvom udeleževali prijateljskih srečanj in potem na delovnem mestu z veseljem poročali o dogodkih na sindikalnih igrah.

Omenjene igre so samo sestavni del številnih vsebinskih in organizacijskih oblik dela; zaradi elementa tekmovalnosti, ki ga vsebujejo, pa so še posebno privlačne.

Glede na večletno enako obliko teh iger pa bo verjetno potrebno poiskati novo pot, ki bo prav tako ali še bolj pritegnila naše delovne ljudi v sindikalni šport.

Adi VIDMAJER

Občinskega sindikalnega tekmovanja v atletiki se je udeležilo 245 tekmovalcev in tekmovalk iz 28 organizacij združenega dela in iz OO sindikata delavcev, zaposlenih pri zasebnih obrtnikih, ter drugih organizacij.

V rokometu pa je nastopilo 13 ekip. Največ uspeha pa so imeli rokometiški Minerve in Griž, ki so osvojili prvo mesto, slednjo pa SIP Šempeter, Ferralit Žalec in drugi.

Tekst in foto: T. Tavčar

DA NE POZABIMO

Naša preteklost v Celjskem zborniku 1984

Bežen pogled v Celjski zbornik 1984, ki ga je izdala Kulturna skupnost Celje, odkriva marsikateri podatek o naši preteklosti. Tako že uvodna prispevka Emila Lajha in Miloša Zidanška-Vencija o življenju in delu narodnega heroja Franca Leskoška-Luke in Andreje Rihter odkrivata bogato revolucionarno življenje in delo obeh narodnih herojev.

Prispevek Janeza Rihteriča Pridobivanje mineralnih surovin v celjski kotlini v preteklosti in sedanosti odkriva obilo podatkov o začetkih rudarjenja pri nas. Zanimiv je podatek, da je keramična tovarna v Libojah v začetkih delovanja uporabljala domače surovine — belo talninsko glino. Prav tako je zanimivo odkritje o pridobivanju železne rude. Poudarjena je kontinuiteta pridobivanja te rude od začetkov uporabe (znano je, da se je železo začelo pridobivati 800 let pred našim štetjem) do današnjih dni v širši okolici Galicije. Še po zadnji vojni so tu kopali liniomit, v začetku stoletja pa še pirite za izdelovanje žveplene kisline. Občasno so nekoč kopali železno rudo tudi v okolici Vranskega.

V poglavju o premogov avtor navaja, da sta leta 1791 v Zabukovici odkrila premog žalska obrtnika kovač Matija Oblak in kličučavničar Puher. Premog iz Zabukovice sta tudi sama uporabljala pri svojem delu. 40 let kasneje so premog kopali tudi v Ojstrici (Tabor), kjer je bila prva steklarna, prvi industrijski obrat v Savinjski dolini, Podkamnju, Zabukovici, Sv. Neži (Liboje). Toliko o naši preteklosti v celjskem zborniku. V njem pa so še drugi prispevki, tako povzetek raziskovalne naloge Možnost izgradnje malih hidroelektrarn na potoku Bistrica v Libojah. Ivana Zajc-Cizelj piše o Spodnještajerskem narodnem svetu, katerega začetki dela segajo v leto 1906. Med petnajstimi člani sveta je bil leta 1912 tudi nadučitelj Franc Brinovec iz Gotovelj. Prispevek Ivana Stoparja Pregled grajskih stavb na slovenskem Štajerskem pa na zelo pregleden način niza pregled teh stavb, tudi v naši dolini. To je le nekaj podatkov, ki odkrivajo našo bogato zgodovino.

-fj

RTC GOLTE IN KOPE:

Letne smučarske vozovnice na obroke

Za letošnje smučarsko sezono se bodo lahko ljubitelji belih smučin oskrbeli s celoletno vozovnico za Golte, lahko pa tudi s sezonsko vozovnico za Golte in Kope, ki bo veljala za obe smučarski središči. Letošnja novost je odplačevanje omenjenih vozovnic na tri obroke in sicer v sodelovanju z organizacijami združenega dela. V obročnem odplačevanju naj bi poravnali polovico zneska ob dvigu vozovnice, ostalo polovico pa bi poravnali v februarju in marcu 1985. In kakšne so cene? Letna vozovnica za Golte za odrasle velja 5.000 dinarjev, za mladino do 15. leta pa 4.000 dinarjev. Sezonska vozovnica za Golte in Kope velja za odrasle 7.000 dinarjev, za mladino pa 5.000 dinarjev. To so cene, ki veljajo v predprodaji do 15. decembra letos, po tem roku pa bodo cene precej višje. Tako bodo morali po tem roku odrasli za dnevno karto z gondolo odšteti 600 din, otroci pa 450 din, za poldnevno pa 450 din oziroma otroci 300 din. Znatno višja bo tudi cena letne vozovnice, saj bo veljala za odrasle 8.000 din, za mladino pa 6.000 din.

V. Cerovšek

Novosti na smučišču Gozdnik

Šele letošnja sezona bo pokazala pravo vrednost tega smučišča, saj je prvo sezono in začetne težave skupaj z upravitelcem, smučarskim klubom Gozdnik, uspešno prestalo. Po začetnih težavah, predvsem zaradi konstrukcijskih napak in napak pri montaži, je ekipa upravitelcev že pridobila določene izkušnje pri upravljanju smučišča in naprav, tako da bi morala letošnja sezona nemoteno steči. Prizadevni smučarski delavci si prizadevajo odpraviti še nekatere pomanjkljivosti. Tako so že prestavili izstop z vlečnice, zaradi česar so morali prestaviti gornji steber. Trudijo si, da bi uredili prevoz z avtobusi, redno pa bodo skrbeli za parkirišča in posipavanje ceste.

— SK Gozdnik je preko sindikalnih organizacij ponudil smučarjem tudi predsezonsko prodajo vozovnic, ki so kar za deset odstotkov nižje od sezonskih cen. Po ceniku bodo dnevne vozovnice za odrasle 350

dinarjev, za otroke do desetega leta pa 250 dinarjev. Poldnevne karte za odrasle bodo 250, za otroke pa 150 dinarjev. Sezonska vozovnica s sliko bo veljala 3.000 dinarjev, medtem ko bo za deset točk treba odšteti 150 dinarjev. Predsezonska prodaja nudi torej deset odstotkov nižje cene za celoletno (neprenosno) vozovnico s sliko, ki bo tako veljala le 2.500 din. Deset oziroma dvajset odstotni popust bodo imeli v novi sezoni tudi smučarji tistih delovnih organizacij, ki so ob otvoritvi prejele medalje ali priznanja za pomoč pri izgradnji smučišča. Vso sezono bodo imeli 10 odstotkov popusta člani SK Gozdnik, sicer pa bo predprodaja vozovnic **do 30. novembra** v pisarni kluba (stavba KS Zalec) **vsak četrtek od 17. do 19. ure, kjer se lahko tudi včlanite v klub.**

R. R.

FOTOKRONIKA

Ponekod so letos jabolka res bogato obrodila, vseeno pa ni prav, da puščamo v nemar naravna darila, kot je tole bogato obloženo drevo v Braslovčah, na katerem je več kot polovica sadja že gnilega. Ne le, da je videti kot v posmeh naravi in njeni darežljivosti, tudi sicer ni v okras ne kraju ne njegovemu lastniku.

V. Ck. Foto: L. Korber

Sedaj je čas za sajenje sadnega drevja. Na Miroslavu so za prodajo pripravili okrog sto tisoč sadik raznih sort sadja.

T. TAVČAR

Odbojkarji Partizana Šempeter, so v zadnjem srečanju proti Brezovici v dvoranji osnovnošolskega centra gladko zmagali 3:0.

T. TAVČAR

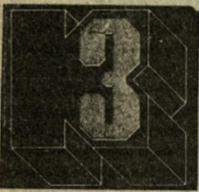

Takole svečano je Jože Kugler, lastnik objekta blizu avtobusne postaje v Zalcu, prerezal trak novih, sodobnih prostorov, ki jih je odstopil Alenki Banko za frizersko dejavnost. Tako se lahko odslej nežni spol lepša v prostorih, urejenih z veliko mero okusa; za tiste, ki prihajajo v lokal od dlje, pa so tudi avtobusi bolj pri roki. Doslej je namreč Alenka delila prostore z materjo, ki ima moško frizerstvo v starem delu Zalca.

TOZD POHIŠTVO ŠEMPETER

Ob veliki delovni zmagi — osvojitvi ZLATEGA KLJUČA — nagradi za najboljši pohišveni program v letu 1984 — vam kolektiv TOZD čestita za DAN REPUBLIKE — 29. NOVEMBER

TRI NOVE KVALITETE:

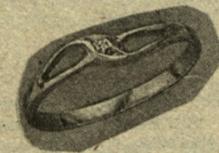
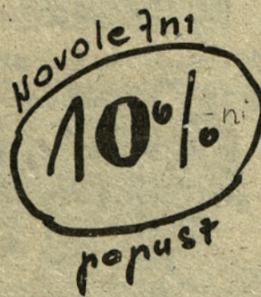
- izvirnost
- funkcionalnost
- toplina

NAJLEPŠE IN NAJ-VREDNEJŠE JE DARI-LO IZ PLEMENITIH KOVIN

DECEMBER — ME-SEC IZBIRE — ME-SEC POPUSTA

ZA VSAKEGA KUPCA PRESENEČENJE

ZLATAR IN JUVELIR IVAN KRAGL ŽALEC

Zakaj denar za pospeševanje kmetijstva ni porabljen?

Na seji občinske skupščine sklada za intervencije v kmetijstvu, ki je bila v prvi polovici novembra, so obravnavali poročilo o uresničevanju finančnega načrta po devetih mesecih in republiška izhodišča predlogov za pospeševanje kmetijstva za prihodnje leto. Po devetih mesecih se je v občinskem skladu za intervencije zbralo nad 36 milijonov dinarjev in je tako uresničenih 89 odstotkov plana. Od tega se je iz osebnih dohodkov zbralo okoli petindvajset milijonov dinarjev in tako je plan realiziran 81-odstotno.

V žalski občini so za pospeševanje kmetijstva porabili le še 23 milijonov dinarjev in je to od

predvidenih 41 milijonov dinarjev le sedemdesetodstotna realizacija plana. Ta denar so med drugim porabili za povečanje števila krav, a le milijon 147 tisoč, kar je komaj 29-odstotna realizacija plana. Največ denarja so porabili za premiranje mlekar-ske proizvodnje, odkup pšenice, regresiranje umetnih gnojil in govejega mesa.

V republiških izhodiščih so obravnavali program spodbud in prihodnje leto naj bi za pospeševanje kmetijstva zbrali 3,2 milijarde dinarjev, kar bodo skupno financirali republiški občinski skladi ter poslovne skupnosti. Tako bodo za govedorejo namenili 62 odstotkov tega denarja in za poljedelstvo 24 odstotkov.

JAMARJI ZALOŽILI KOLEDAR

Kras v Sloveniji pokriva skoraj štirideset odstotkov ozemlja. S svojimi pokrajinskimi, še posebej s hidrografskimi posebnostmi v marsičem po svoje uravnava življenje Slovencev... Zato mu je namenjen novi stenski koledar za leto 1985 prebolskih jamarjev, ki so se tako že drugič zapisali med založnike tovrstne edicije.

Koledar je svojevrsten po vsebini in obliki. Predstavlja slovenski kras in jamsko živalstvo.

Sredstva, ki jih bodo zbrali s prodajo tega koledarja, bodo namenili izdaji publikacije o II. jugoslovanski jamarški odpravi v Kolumbijo, deloma pa tudi za poglobljeno predstavitev krasa v tem delu Slovenije.

D. Naraglav

NOVEMBER NAKLONJEN PLANINCEM

Novembrsko suho vreme je bilo izredno naklonjeno planincem, ki so ga dodobra izkoristili in se napotili na krajše ali daljše pohode v naše srednjegorje. Tako je 21 planincev planinske sekcije Kovinotehne Celje odšlo na pot, ki vodi po obronkih Vinske gore, uredili so jo prizadevni domači planinci.

Pionirji-planinci osnovne šole Nade Čilenšek Griže so se minulo sončno soboto povzpeli na Kamnik in Golavo. Naj omenimo še to, da jih je bilo kar 32.

-fj

Sempeter v Savinjski dolini

SIP Šempeter iskreno čestita vsem delovnim ljudem in občanom občine Žalec za praznik republike — 29. november.

SIP Šempeter — največji proizvajalec priključnih kmetijskih strojev v Jugoslaviji

KMETUJTE S SIPOVIMI KMETIJSKIMI STROJI

